Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Červený Hrádok

2015

Objednávateľ:

Obec Červený Hrádok
Červený Hrádok 193
951 82 Malé Vozokany
IČO: 00656127
DIČ: 2021059007

Zhotovili:

Ing. Tomáš Kozolka
Mikroregión "Požitavie – Širočina"
so sídlom vo Veľkých Vozokanoch

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre
Katedra regionalistiky a rozvoja vidieka
vedúca katedry: doc. Ing. Mária Fáziková, CSc.
+421 37 641 4568

Obsah

1 Úvod 4

1.1 Proces prípravy PHSR a uplatňovanie princípu partnerstva....5

1.2 Harmonogram spracovania PHSR....7

1.3 Súlad PHSR s dokumentmi na národnej a regionálnej úrovni 9

1.4 Charakteristika riešeného územia....10

1.5 Hodnotenie predchádzajúceho PHSR obce 11

2 Ekonomické a sociálne východiská....12

2.1 Analýza projektovej pripravenosti....13

2.2 Základná charakteristika obce 13

2.3 Socio-ekonomická analýza obce....13

2.3.1 Prírodné podmienky 13

2.3.2 Obyvateľstvo a jeho charakteristiky 18

2.3.3 Ekonomika 23

2.3.4 Technická infraštruktúra....30

2.3.5 Sociálna infraštruktúra 31

2.3.5.1 Zdravotná infraštruktúra 31

2.3.5.2 Kultúrna infraštruktúra....31

2.3.5.3 Bývanie....32

2.3.6 Vzdelávanie a kultúra....33

2.3.7 Analýza stavu a ochrany životného prostredia Chyba! Záložka nie je definovaná.

2.4 Prieskum verejnej mienky v obci Červený Hrádok....39

2.5 Analýza externého prostredia....42

2.6 SWOT analýza 45

2.7 Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja....48

3 Vízia a rozvojová stratégia....49

3.1 Vízia na roky 2014 – 2020 49

3.2 Rozvojová stratégia obce Červený Hrádok na roky 2014 – 2020....50

4 Programová časť....53

5 Finančný plán....66

6 Záverečná časť....68

7 Prílohy....69

1 Úvod

Názov:	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Červený Hrádok
Programovacie obdobie	roky 2014 - 2020
Územné vymedzenie:	Nitriansky kraj, okres Zlaté Moravce, obec Červený Hrádok
Územný plán obce schválený:	nie
Dátum schválenia PHSR:	
Dátum platnosti:	2020
Verzia:	1.0
Publikovaný verejne:	

Zdroj: vlastné spracovanie

Dokument „Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Červený Hrádok na roky 2014-2020“ (ďalej len PHSR) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. PHSR je základným programovým dokumentom podpory regionálneho rozvoja na lokálnej úrovni. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Prostredníctvom PHSR obce Červený Hrádok sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na sociálnu, hospodársku a environmentálnu sféru.

PHSR spolu s územným plánom konkrétneho územia je základným a kľúčovým dokumentom pre riadenie samosprávy vychádzajúcim z poznania situácie a konkrétnych potrieb občanov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov v území, formuluje svoju predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami a projektmi na jej zabezpečenie.

1.1 PROCES PRÍPRAVY PHSR A UPLATŇOVANIE PRINCÍPU PARTNERSTVA

PHSR obce Červený Hrádok bol spracovaný na základe potrieb obce Červený Hrádok. Zámer spracovania PHSR obce Červený Hrádok bol schválený obecným zastupiteľstvom v roku 2014. Príprava PHSR obce Červený Hrádok bola v súlade s prípravou PHSR Mikroregiónu "Požitavie – Širočina".

Prvá etapa prác zahŕňala prípravu analytickej časti, ktorej súčasťou bolo spracovanie analýz: prírodných podmienok, demografického a ekonomického potenciálu obce, občianskej vybavenosti a životného prostredia.

Spracovanie strategickej časti zahŕňalo rozpracovanie rozvojových priorít do opatrení s cieľom zadefinovať potrebné aktivity, určenie konečných prijímateľov pomoci a stanovenie merateľných monitorovacích indikátorov. Výsledkom je strategický rozvojový program aplikovateľný pre obec Červený Hrádok.

Zámer spracovania PHSR	
Názov dokumentu	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Červený Hrádok
Programovacie obdobie	roky 2014 - 2020
Forma spracovania	Spracovanie PHSR bude vykonávať obec Červený Hrádok v partnerstve s okolitými obcami združenými v mikroregiónu "Požitavie – Širočina", za účasti expertov z externého akademického prostredia. Zamestnanci univerzity budú koordinovať proces tvorby PHSR a zabezpečovať dodržiavanie metodických postupov.
Riadenie procesu spracovania	Proces spracovania bude manažovaný prostredníctvom riadiaceho tímu, v ktorom bude mať vedúcu úlohu starosta obce Červený Hrádok Ing. Bohumír Šabík. Asistovať pri spracovaní PHSR bude expert z externého prostredia – Ing. Tomáš Kozolka, ktorý je odborníkom v oblasti rozvoja vidieka. Pri tvorbe PHSR spolupracovali aj zamestnanci Slovenskej poľnohospodárskej univerzity – Katedry regionalistiky a rozvoja vidieka. Do procesu spracovania bola zapojená aj verejnosť a členovia pracovnej skupiny, ktorí zastávali rôzne úlohy v súlade s metodikou spracovania PHSR. Členmi pracovnej skupiny sú:

<table>
<tr><td></td><td>
<table>
<tr><th colspan="3">Zoznam členov pracovnej skupiny</th></tr>
<tr><th>Titul, Meno, Priezvisko</th><th>Funkcia v obci/organizácia</th><th>Funkcia v pracovnom zaradení do procesu spracovania PHSR</th></tr>
<tr><td>Mária Šabíková</td><td>Zástupkyňa starostu</td><td>Koordinátor strategickej časti</td></tr>
<tr><td>Peter Martikovič</td><td>Poslanec OZ</td><td>Koordinátor programovej časti</td></tr>
<tr><td>Mária Šabíková</td><td>Poslanec OZ</td><td>Koordinátor finančnej časti</td></tr>
<tr><td>Jana Fuleová</td><td>Poslanec OZ</td><td>Koordinátor styku s verejnosťou</td></tr>
<tr><td>Vojtech Král</td><td>Poslanec OZ</td><td>Interný expert</td></tr>
</table>

Členovia pracovnej skupiny a riadiacej skupiny navzájom spolupracovali a komunikovali podľa potreby, či už osobne, telefonicky alebo e-mailom.

Do procesu spracovania PHSR bola zapájaná aj verejnosť, a to prostredníctvom informácií a dotazníkov umiestnených na webovej stránke obce, na obecnom úrade a obecnej tabuli, prípadne ďalšími vhodnými a relevantnými spôsobmi. Počas navrhovania programovej časti prebehlo verejné prerokovanie a verejné stretnutie s občanmi. Dotazníky pre občanov boli analyzované a zapracované do procesu tvorby PHSR. PHSR bude vo finálnej časti prerokovaný s verejnosťou a schvaľovaný v obecnom zastupiteľstve.
</td></tr>
<tr><td>Obdobie spracovania</td><td>Obdobie spracovania PHSR bolo január 2014 – december 2015. Harmonogram je uvedený v nasledujúcej tabuľke „Harmonogram spracovania PHSR“.

<u>Kroky – termíny – výstupy</u>
▪ Schválenie zámeru PHSR – 01/2014 – zriadenie riadiacej a pracovnej skupiny
▪ Zverejnenie informácie o spracovaní PHSR a dotazníka pre občanov – 03/2014 – informovanosť verejnosti</td></tr>
</table>

	▪ Analýza vnútorného a vonkajšieho prostredia – rok 2014 – podklady pre analytickú časť ▪ Ex post hodnotenie PHSR – 01-02/2015 – podklady pre analytickú časť ▪ Verejné prerokovanie PHSR č. 1 – 02/2015 ▪ Spracovanie východísk pre strategickú časť – 02/2015 ▪ Vypracovanie strategickej vízie – 02-04/2015 – formulácia strategických cieľov a opatrení ▪ Návrh aktivít, termín realizácie aktivít – 04/2015 – príprava projektov ▪ Vypracovanie akčného plánu, systému monitorovania, hodnotenia a aktualizácie PHSR – 06/2015 ▪ Finančný rámec pre realizáciu PHSR – 10/2015 – výber projektov v súlade s finančno-ekonomickými možnosťami ▪ Zapracovanie indikatívneho rozpočtu do programového rozpočtu obce – 11/2015 ▪ Verejné prerokovanie PHSR č. 2 – 12/2015 ▪ Finalizácia dokumentu – rok 2015 – verejné pripomienkovanie, prerokovanie, posudzovanie vplyvov na ŽP a schválenie PHSR zastupiteľstvom.
Financovanie spracovania	Spracovanie PHSR obce Červený Hrádok bolo financované z vlastných zdrojov obce Červený Hrádok.

Zdroj: vlastné spracovanie

1.2 HARMONOGRAM SPRACOVANIA PHSR

Harmonogram spracovania PHSR obce Červený Hrádok bol navrhnutý na viacero mesiacov. S prácou na dokumente sa začalo už v roku 2014 zberom potrebných štatistických dát a prvými stretnutiami s občanmi. V tomto čase sa uskutočnil aj dotazníkový prieskum k smerovaniu strategických dokumentov obce Červený Hrádok. Nasledujúca tabuľka predstavuje stručný harmonogram spracovania dokumentu, podľa jednotlivých častí PHSR, v roku 2015.

Harmonogram spracovania PHSR												
Termín (2015)	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: vlastné spracovanie

Prvým krokom harmonogramu spracovania PHSR bolo zostavenie a schválenie zámeru PHSR obecným zastupiteľstvom. V rámci úvodných príprav bolo iniciované zriadenie riadiacej a pracovnej skupiny. Nasledujúcim krokom bolo zverejnenie informácie o spracovaní PHSR a dotazníka pre občanov v rámci informovanosti verejnosti. Analýza vnútorného a vonkajšieho prostredia a získanie podkladov pre analytickú časť bola nasledujúcim krokom. Ex post hodnotenie PHSR z minulého obdobia bolo nutným procesom pre získanie vstupných informácií do programovej časti. Nasledovalo spracovanie východísk pre strategickú časť a vypracovanie strategickej vízie a formulácia strategických cieľov a opatrení. Následné prerokovanie opatrení na zastupiteľstve a verejnom prerokovaní zavŕšilo proces prípravy strategickej časti, ktorá vyústila do návrhu aktivít a prípravy projektov.

Vypracovanie akčného plánu, systému monitorovania, hodnotenia a aktualizácie PHSR je výstupom strategickej a programovej časti PHSR. Finančný rámec pre realizáciu PHSR a výber projektov v súlade s finančno-ekonomickými možnosťami predstavovalo finančnú časť procesu spracovania PHSR spolu so zapracovaním indikatívneho rozpočtu do programového rozpočtu obce. Finalizácia dokumentu predstavovala verejné pripomienkovanie, prerokovanie, posudzovanie vplyvov na ŽP a schválenie PHSR zastupiteľstvom.

Formulár č. Ú 5 – Osnova PHSR

Úvod	Zdôvodnenie zámeru spracovania PHSR Harmonogram spracovania PHSR Východiskové koncepčné dokumenty spracovania PHSR Hodnotenie predchádzajúceho PHSR
Analytická časť	Analýza vnútorného prostredia Analýza externého prostredia Zhodnotenie súčasného stavu územia
Strategická časť	Vízia rozvoja územia Strategický cieľ
Programová časť	Opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým prioritám Súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov
Realizačná časť	Východiská a popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii Popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PHSR Stručný popis komunikačnej stratégie Systém monitorovania a hodnotenia Akčný plán na obdobie dvoch rokov
Finančná časť	Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR Model viaczdrojového financovania jednotlivých projektov Systém hodnotenia a zaraďovania projektov do financovania
Záverečná časť	Schválenie a zverejnenie PHSR.

Prílohy	Formulár č. Ú 9 – Ex-post hodnotenie predchádzajúcej PHSR Formulár č. A 4 – Ex post hodnotenie stavu projektovej pripravenosti Formulár č. A 7 Evidencia podnikateľských subjektov v okrese Zlaté Moravce Formulár č. A 7b Evidencia podnikateľských subjektov Formulár č. P 2 – Tabuľka ukazovateľov výsledkov, dopadov Formulár č. F 6 – Finančný rámec realizácie PHSR

Zdroj: vlastné spracovanie

1.3 SÚLAD PHSR S DOKUMENTMI NA NÁRODNEJ A REGIONÁLNEJ ÚROVNI

Ako je spomínané v kapitole 1, PHSR je základným dokumentom, prostredníctvom ktorého sa implementuje podpora regionálneho rozvoja na miestnej úrovni. Tým, že definuje a zároveň v sebe spája charakteristické prvky procesu programovania a plánovania v nadväznosti na dosiahnutie vízie a cieľov zadefinovaných na „vyššej úrovni“, je v súlade so všetkými relevantnými strategickými dokumentmi na národnej a regionálnej úrovni.

Pri spracovaní Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Červený Hrádok boli definované ciele a opatrenia v súlade s programovými dokumentmi regionálneho rozvoja národného, regionálneho a lokálneho významu.

Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov			
Názov dokumentu	**Platnosť dokumentu**	**Úroveň dokumentu**	**Zdroj**
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (NSRR)	2030	Národná	www.telecom.gov.sk
Program rozvoja vidieka SR	2020	Národná	www.mpsr.sk
Integrovaný regionálny operačný program	2020	Národná	www.mpsr.sk
Operačný program Kvalita životného prostredia	2020	Národná	www.opzp.sk
Operačný program Ľudské zdroje	2020	Národná	www.employment.gov.sk
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja NSK (PHSR NSK)	2014	Regionálna	www.unsk.sk

Zdroj: vlastné spracovanie

1.4 CHARAKTERISTIKA RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Červený Hrádok leží v severozápadnej časti Pohronskej pahorkatiny v nadmorskej výške 183 m. Kataster obce má prevažne charakter pahorkatiny s výškovým rozdielom 170 až 220 metrov. Väčšina územia obce je odlesnená, na juhovýchode so zvyškami dubových a agátových lesov. K.ú. Červený Hrádok susedí s katastrami obcí: Malé Vozokany (sever), Mochovce (východ až juh), Nevidzany (juh až západ), Slepčany (západ) a Vieska nad Žitavou (severozápad).

Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1386 pod názvom Verusuar. Predpokladá sa, že názov je odvodený od šľachtického hrádku neznámeho vlastníka, ktorý sa nezachoval, ale vonkajším vzhľadom pravdepodobne pripomínal červený hrad resp. vežu. Neskôr sa v historických dokumentoch spomína obec aj ako Veresuar (1397), Weresswar (1773), Verešvár (1920), Červený Hrádok (1927), maď. Vörösvár, Barsvörösvár. Obec patrila panstvu Gýmeš (Jelenec), od konca 17. storočia miestnym zemanom (rodinám Bacskády, Beliczay, Gaál, Majthényi, Tajnay a Révay). V prvej polovici 17. storočia obec trpela tureckou okupáciou. Obyvatelia sa živili predovšetkým poľnohospodárstvom, tradíciu má aj pestovanie vínnej révy. Tento ráz si obec udržala dodnes.

Obec sa rozprestiera na rozlohe 550 ha s počtom obyvateľov 405 (stav k 31.12. 2013). Obec Červený Hrádok je jednou s členských obcí Mikroregiónu „Požitavie- Širočina – záujmového združenia obcí pre cestovný ruch“, ktorý sa nachádza v severovýchodnej časti Nitrianskeho kraja. Mikroregión vznikol ako záujmové združenie obcí, zapísaním do registra záujmových právnických osôb dňa 24.03.2000 pod. č. 7/2000 v okolí Arboréta Mlyňany a údolia potoka Širočina. V súčasnosti ho tvorí 15 obcí: Čaradice, Červený Hrádok, Čierne Kľačany, Choča, Malé Vozokany, Nemčiňany, Nevidzany, Nová Ves nad Žitavou, Slepčany, Tajná, Tekovské Nemce, Tesárske Mlyňany, Veľké Vozokany, Vieska nad Žitavou, Volkovce. Mikroregión zahŕňa katastrálne územie s rozlohou 17 198 ha a na území žije 11321 obyvateľov.

Tabuľka 1 : Počet obyvateľov v mikroregióne Požitavie-Širočina (k 31.12.2013)

Obce	Počet obyvateľov (spolu)	muži	ženy
Čaradice	514	253	261
Červený Hrádok	405	196	209
Čierne Kľačany	1090	545	545
Choča	495	240	255
Malé Vozokany	281	153	128
Nemčiňany	688	335	353
Nevidzany	593	303	290
Nová Ves nad Žitavou	1322	645	677
Slepčany	830	382	448
Tajná	278	134	144
Tekovské Nemce	1070	531	539
Tesárske Mlyňany	1791	945	846
Veľké Vozokany	486	236	250
Vieska nad Žitavou	462	233	229
Volkovce	1016	500	516

Mikroregión - spolu	11321	5631	5690

Z hľadiska dopravnej dostupnosti je obec vzdialená od okresného a krajského mesta Nitra 30 km na západ. Najbližšími mestami sú Vráble (6 km) a Zlaté Moravce (15 km). Vo vzdialenosti do 50 km sa nachádzajú aj ďalšie stredne veľké mestá – Levice (28 km) a Nové Zámky (47 km).

Obec Červený Hrádok je napojená cestnou komunikáciou III. triedy č. 1627 na mestá Zlaté Moravce a Vráble. V blízkosti vedú aj cesty I. triedy č. I/51 Levice – Nitra - Žiar nad Hronom a rýchlostná komunikácia R1 s napojením na smer Bratislava – Banská Bystrica.

1.1 HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR OBCE

Účelom **formulára Ú9**, je prehľad všetkých zrealizovaných projektov a podporených aktivít v predchádzajúcom období, ktoré boli financované alebo spolufinancované obcou na konkrétnom území a ich realizácia mala vplyv na ukazovatele výsledku alebo dopadu v hodnotenom PHSR.

2 EKONOMICKÉ A SOCIÁLNE VÝCHODISKÁ

Analytická časť PHSR prináša komplexné zhodnotenie a analýzu východiskovej situácie - aktuálneho stavu, v akom sa obec nachádza. Analytická časť PHSR zároveň obsahuje i odhad budúceho možného vývoja a prípadné riziká vo väzbe na relevantné stratégie. Analýza informácií, databáz, kvantitatívnych a kvalitatívnych dát odhaľuje i vnútorný potenciál územia a limitujúce faktory rozvoja obce.

S cieľom naplnenia vyššie uvedeného účelu analytickej časti, spracoval riadiaci tím analýzu vnútorného a vonkajšieho prostredia. Komplexná analýza aktuálneho stavu bola zostavená na základe informácií dostupných z relevantných zdrojov a databáz. Zoznam použitých dát je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka A 1 – Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát

Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát		
Oblasť dát /téma	Zdroj dát	Webová stránka
Demografia	Štatistický úrad SR	http://www.statistics.sk/
	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	http://www.upsvar.sk/
	NSK	https://www.unsk.sk/
	Obecná databáza	N/A
Bývanie	Štatistický úrad SR	http://www.statistics.sk/
	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	http://www.upsvar.sk/
	NSK	https://www.unsk.sk/
	Obecná databáza	N/A
Školstvo a vzdelávanie	Štatistický úrad SR	http://www.statistics.sk/
	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	http://www.upsvar.sk/
	NSK	https://www.unsk.sk/
	Obecná databáza	N/A
Zdravotníctvo	NSK	https://www.unsk.sk/
	Obecná databáza	N/A
Sociálna starostlivosť	Štatistický úrad SR	http://www.statistics.sk/
	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	http://www.upsvar.sk/
	Obecná databáza	N/A
Ekonomická situácia	Štatistický úrad SR	http://www.statistics.sk/
	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	http://www.upsvar.sk/
	NSK	https://www.unsk.sk/
	Obecná databáza	N/A
Technická infraštruktúra a vybavenosť	Ministerstvo životného prostredia SR	http://www.minzp.sk/
	Štatistický úrad SR	http://www.statistics.sk/
	Obecná databáza	N/A

Zdroj: vlastné spracovanie

2.1 ANALÝZA PROJEKTOVEJ PRIPRAVENOSTI

Účelom formulára **A 4 Ex-post hodnotenie – stav projektovej pripravenosti**, ktorý sa nachádza v prílohách PHSR, je analyzovať súčasný stav pripravenosti investičných zámerov a možností ich financovania z rôznych zdrojov vrátane hodnotenia ich príspevku k rastu alebo rozvoju územia, tvorbe nových pracovných miest a k zlepšeniu kvality života obyvateľov obce Červený Hrádok. Formulár A 4 Ex-post bol vypracovaný riadiacim tímom na základe potrieb obce Červený Hrádok. V rámci formulára bol vypracovaný zoznam projektových zámerov, ktoré sú súčasťou programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce na roky 2014-2020.

2.2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE

Kód obce	555916
Názov okresu	Zlaté Moravce
Názov kraja	Nitriansky
Štatút obce	Obec
PSČ	951 82
Telefonické smerové číslo	037
Prvá písomná zmienka o obci (rok)	1386
Nadmorská výška stredu obce v m	170
Celková výmera územia obce (m2)	5 499 877
Počet obyvateľov (r. 2013)	411
Hustota obyvateľstva na km2	74,73

Zdroj: vlastné spracovanie

2.3 SOCIO-EKONOMICKÁ ANALÝZA OBCE

2.3.1 PRÍRODNÉ PODMIENKY

Geomorfológia a geológia územia

Vznik, vývoj a geomorfologická stavba územia mikroregiónu Požitavie Širočina súvisí s vývojom západokarpatskej sústavy. Po vyvrásnení pohorí v staršom neogéne zalialo nížinné územie more a vniklo aj do Karpatských kotlín. V mladšom neogéne sa spojenie s morom prerušilo.

Územie mikroregiónu je geomorfologicky súčasťou oblasti Podunajská nížina. Obec Červený Hrádok patrí do celku Podunajská pahorkatina, podcelku Hronská pahorkatina a časti Bešianska pahorkatina. Obec v údolí potoka Širočina. Údolie potoka Širočina je po geomorfologickej stránke súčasťou Hronskej tabule. Tá je od Žitavskej tabule oddelená nivou rieky Žitavy. Zo severu údolie potoka Širočina ohraničuje neovulkanický celok - Pohronský Inovec (kde potok Širočina pramení) s najvyšším vrchom Veľký Inovec (s výškou 901 m.n.m.).

Nerastné suroviny ako štrk, piesok a kameň sa nachádzajú vo viacerých lokalitách mikroregiónu. V obci Červený Hrádok však nie sú žiadne ložiská týchto surovín.
Ani v jednej obci mikroregiónu sa nenachádzajú územia s výskytom svahových pohybov.

Klimatické podmienky

Na územie mikroregiónu Požitavie-Širočina zasahujú dve klimatické oblasti – teplá a mierne teplá. Teplá oblasť zasahuje približne do nadmorskej výšky 300 m.n.m. Má ročne viac ako 50 letných dní. V rámci teplej klimatickej oblasti sa na území mikroregiónu nachádzajú 3 okrsky: teplý suchý s miernou zimou (západná a južná časť mikroregiónu), teplý mierne suchý s miernou zimou (centrálna časť) a teplý mierne vlhký s miernou zimou (severná časť).
Do centrálnej časti obce Červený Hrádok zasahuje teplý suchý okrsok s miernou zimou teplej klimatickej oblasti.

Na území mikroregiónu prevládajú dva typy klímy – nížinná (Podunajská nížina) a horská (Pohronský Inovec a Štiavnické vrchy). V nížinnej klíme sa priemerná teplota v januári pohybuje od -1,5 do -4 °C v horskej klíme -2 až -6 °C. Priemerná júlová teplota v nížinnej klíme sa pohybuje od 18,5 do 19,5 °C a v horskej klíme od 16 do 19,5 °C. Priemerné ročné zrážky na území mikroregiónu sú 600-900 mm.

Počet dní so snehovou pokrývkou sa na území mikroregiónu pohybuje v rozpätí 40 – 60 dní za rok. Hodnota nad 50 dní je typická skôr pre severnú časť územia mikroregiónu, kde zasahuje Pohronský Inovec. Najviac zrážok spadne v letných mesiacoch, najmenej od januára do marca. Od roku 2012 sú však najmä v južnej polovici Slovenska pozorované premenlivé mesačné úhrny zrážok, čo je spôsobené teplotne premenlivým počasím. V zime prevládajú hlavne juhovýchodné, východné a severovýchodné vetry, v lete západné.

Zdroje vody

Územie mikroregiónu patrí do povodí rieky Váh (rieka Žitava a potok Širočina s ich prítokmi) a rieky Hron (Čaradický potok a Tekovský potok s ich prítokmi). Správcom tokov v povodí rieky Váh je Slovenský vodohospodársky podnik Piešťany a v povodí rieky Hron Slovenský vodohospodársky podnik Banská Bystrica.

Potok Širočina pramení na rozhraní Pohronského Inovca a Podunajskej pahorkatiny a je ľavostranným prítokom rieky Žitava. Na území mikroregiónu tečie na juh cez obce Čierne Kľačany, Veľké Vozokany a okrajom Malých Vozokan. Následne sa stáča na juhozápad a preteká okrajom obce Červený Hrádok a cez obec Nevidzany a pokračuje okolo obce Tajná a ďalej tečie západným smerom. Za obcou Čierne Kľačany sa do potoka Širočina vlieva Bočovka. Za Malými Vozokanmi sa do Širočiny vlieva ľavostranný Rohožnický potok v Nevidzanoch zľava Podegerský potok a v Tajnej rovnako zľava Tajniansky potok.

Potok Širočina je na celom území mikroregiónu zregulovaný, ale nie je monitorovaným tokom. Žiadny z vodných tokov na území mikroregiónu sa energeticky nevyužíva. Pre vodné toky na území mikroregiónu je charakteristický dažďovo-snehový režimu odtoku – s najvyšším prietokom v marci, v septembri býva hladina miestnych vodných tokov najnižšia.

Na území mikroregiónu sa vyskytujú i zdroje podzemných vôd. Je tu registrovaných 9 studní s výdatnosťou nad 10 l s^{-1}. Podľa Komisie pre klasifikáciu vodných zdrojov a zásob SAŽP hydrogeologicky územie mikroregiónu Požitavie-Širočina patrí do troch nasledovných rajónov: neovulkanity pohorí Vtáčnik a Pohronský Inovec, neogén Hronskej pahorkatiny a neogén Žitavskej pahorkatiny. Obec Červený Hrádok patrí do hydrogeologického rajónu s označením N058 s názvom neogén Hronskej pahorkatiny. V mikroregióne je využiteľné množstvo podzemných vôd 1,00 - 4,99 l/s/km^2. Nachádza sa tu útvar geotermálnej vody s tepelným výkonom 250,1-1000 MV. V obci Červený Hrádok sa nenachádza zdroj minerálnej vody. Zdroje vody sú v správe a užívaní Jadrovej elektrárne Mochovce, časť ich kapacity sa okrem obce Červený Hrádok využíva aj na zásobovanie obcí Malé Vozokany a Veľké Vozokany.

Pedologické podmienky

Materskou horninou údolia rieky Širočina sú spraše. Sprašové aluviálne pôdy sú úrodné, vhodné na pestovanie obilnín. Na svahoch je v dôsledku vodnej erózie vrstva spraše menšia. Pod sprašou sa často objavujú nepriepustné íly. Na aluviálnych nivách potoka Širočina a jeho prítokov sa nachádzajú úrodné lužné pôdy. V údolí sú z pôdnych druhov zastúpené stredne ťažké a ťažké pôdy s hlbokým profilom. V dôsledku prítomnosti ílov na svahoch dochádza k zosuvom pôdy, po ktorých sa na povrch dostávajú ílovito-hlinité až piesočnaté pôdy. Na severozápadných a východných vyvýšeninách sa vyskytujú štrky a piesky premiešané s hlinami a sprašou. Tieto pôdy sú ťažké s nízkym obsahom humusu. Pôdne typy na území obce Červený Hrádok sú uvedené v tabuľke 2.

Tabuľka 2: Pôdne typy na území obce Červený Hrádok

Pôdny typ	**Pôdna jednotka**
hnedozeme	hnedozeme kultizemné, lokálne modálne a erodované a regozeme kultizemné a modálne karbonátové
hnedozeme	hnedozeme pseudoglejové a pseudogleje; zo sprašových a polygenetických hlín
luvizeme	luvizeme modálne a kultizemné z tenkých prekryvov sprašových hlín (dvojsubstráty), sprievodné kambizeme nasýtené, lokálne pararendziny; zo skeletnatých, prevažne terciérnych sedimentov

Zdroj: Slovenská agentúra životného prostredia (SAŽP)

Štruktúra pôdneho fondu

Rozloha katastra obce Červený Hrádok je 5 499 877 m^2 čo predstavuje 3,2% územia mikroregiónu.

Potenciál poľnohospodárskeho využívania pôdy sa vyjadruje pôdnoekologickou regionalizáciou a indexom poľnohospodárskeho potenciálu (na stupnici od 1 do 100). Hranice pôdnoekologických jednotiek na území mikroregiónu tvorí rieka Žitava a pohorie Pohronský Inovec. Na západ od toku rieky Žitava je hodnota indexu 81-90, na východ od rieky 91-100. Severné časti katastrov obcí Čierne Kľačany, Čaradice a Volkovce a takmer celé územie obce Tekovské Nemce patria do pôdno-ekologického regiónu s indexom poľnohospodárskeho potenciálu 11-20. Celá výmera poľnohospodárskej pôdy v katastri obce Červený Hrádok má tretiu – najvyššiu triedu poľnohospodárskeho potenciálu. Takmer celé územie mikroregiónu je intenzívne poľnohospodársky využívané hlavne z dôvodu výskytu produktívnych až veľmi produktívnych pôd a priaznivej klímy. Na ťažkých pôdach s nízkym obsahom humusu sa pestuje vinič, čiastočne sú porastené drevinami. Priemerný stupeň zornenia na území mikroregiónu dosahuje 82,7 %.

Obr. 1: Štruktúra pôdneho fondu mikroregiónu Požitavie-Širočina (k 31.12.2012)

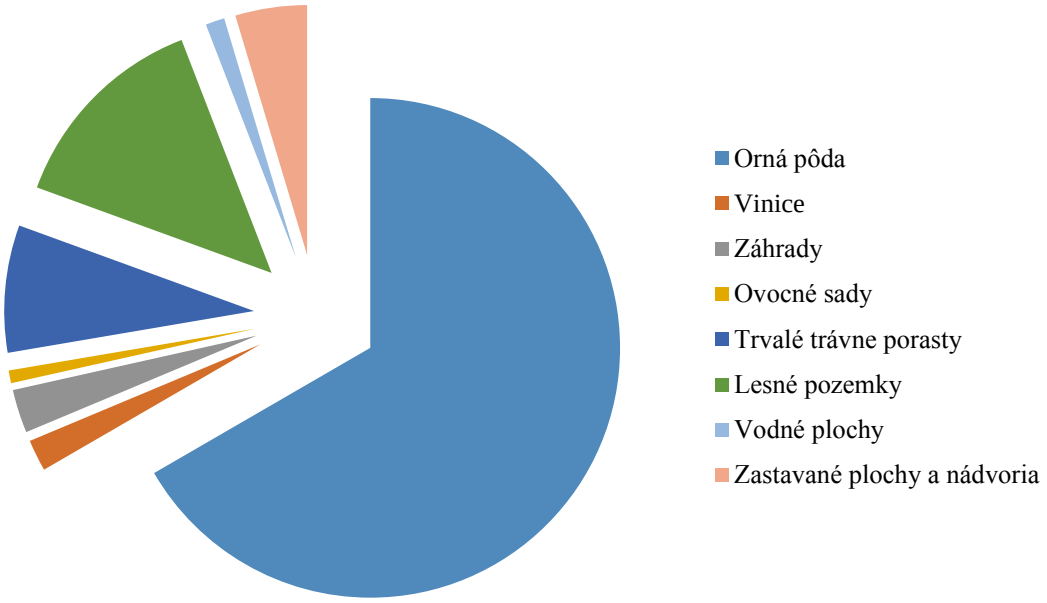

Zdroj: ŠÚSR

Lesy zaberajú až 16,8 % územia. Najväčšie zastúpenie lesov majú vo svojom katastrálnom území obce v severovýchodnej časti mikroregiónu (Čaradice a Tekovské Nemce).

Tab. 3: Štruktúra pôdneho fondu mikroregiónu Požitavie-Širočina (k 31.12.2012)

Obec	Výmera katastra (m2)	Poľnohospodárska pôda (%)					Nepoľnohospodárska pôda (%)		
		Orná pôda	Vinice	Záhrady	Ovocné sady	Trvalé trávne porasty	Lesné pozemky	Vodné plochy	Zastav. plochy a nádvoria
Čaradice	17 849 663	74,35	0,10	3,13	3,62	18,81	50,95	0,87	3,43
Červený Hrádok	5 499 877	81,37	5,55	3,42	0,80	8,85	0,57	0,57	7,10
Čierne Kľačany	10 976 549	85,36	4,04	3,86	0,12	6,62	21,42	0,59	5,02
Choča	4 389 734	94,00	0,00	5,86	0,00	0,14	0,00	1,38	7,69
Malé Vozokany	5 862 691	95,48	0,96	2,44	0,98	0,14	12,47	0,84	5,18
Nemčiňany	15 682 832	75,42	0,26	2,40	1,74	20,18	28,10	0,63	3,90
Nevidzany	10 258 357	91,91	4,13	3,17	0,10	0,69	12,85	1,41	5,38
Nová V. nad Žitavou	10 172 647	75,35	6,29	3,48	1,52	13,36	1,55	2,38	7,55
Slepčany	9 351 887	83,19	1,80	3,47	0,00	11,53	1,34	4,06	7,23
Tajná	8 481 501	91,60	2,50	2,43	3,06	0,41	20,84	0,82	4,10
Tekovské Nemce	28 503 022	52,18	3,40	4,53	0,00	39,89	59,63	0,35	3,26
Tesárske Mlyňany	18 007 276	91,48	2,66	3,85	0,19	1,81	3,17	1,48	8,19
Veľké Vozokany	9 878 906	84,00	2,92	2,75	0,00	10,33	7,79	2,76	5,40
Vieska nad Žitavou	5 464 988	87,54	1,98	4,67	1,21	4,61	3,04	4,10	6,64
Volkovce	11 603 661	77,69	1,46	2,85	1,95	16,05	28,93	0,67	6,31

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa údajov ŠÚSR

Obec Červený Hrádok má nadpriemerný podiel ornej pôdy voči priemeru okresu Zlaté Moravce, ale v rámci mikroregiónu je podiel ornej pôdy priemerný. Katastrálne územie vykazuje vysoký stupeň zornenia (81,37). Spolu s obcou Nová Ves nad Žitavou má obec Červený Hrádok najväčšiu, vysoko nadpriemernú výmeru viníc, ale takmer žiadne lesné pozemky. Na ornej pôde sa pestujú obilniny a technické plodiny. Priemerný podiel lesných pozemkov v okrese Zlaté Moravce je až 43,58 %. Oproti roku 2002 bol v roku 2012 zaznamenaný nárast výmery poľnohospodárskej pôdy a trvalých trávnych porastov a pokles výmery ornej pôdy a lesných pozemkov.

Intenzívna poľnohospodárska na území obce činnosť má aj svoju históriu. V 19. a v prvej polovici 20. storočia sa tu pestovali konope a chovali ovce. Významné miesto patrilo aj chovu hovädzieho dobytka a koní. Na začiatku 20. storočia bol v obci založený tzv. Katolícky gazdovský kruh. Cieľom tohto spolku bol rozvoj hospodárenia na pôde a propagácia života na vidieku.

Ekologická kvalita katastrálneho územia sa vyjadruje koeficientom ekologickej kvality územia. Koeficient vyjadruje podiel ekologicky stabilných plôch (podľa využitia) z celkovej výmery územia. Koeficient má hodnotu od 0 po 1 a vyjadruje sa v piatich intervaloch od veľmi nízkeho po veľmi vysoký. Veľmi nízky stupeň ekologickej kvality (s koeficientom 0-0,2) majú obce: Červený Hrádok, Tesárske Mlyňany a Choča; nízky stupeň (s koeficientom 0,21-0,4) majú obce: Tajná, Nová Ves nad Žitavou, Slepčany, Nevidzany, Vieska nad Žitavou, Malé Vozokany, Veľké Vozokany a Čierne Kľačany; stredne vysoký (s koeficientom 0,41-0,6-0,4) obce Nemčiňany a Volkovce a vysoký (s koeficientom 0,21-0,4) obce Čaradice a Tekovské Nemce.

Rastlinstvo a živočíšstvo

Územie mikroregiónu podľa fytogeograficko – vegetačného členenia leží v dubovej zóne, ktorá sa člení na horskú a nížinnú podzónu. Horskú podzónu reprezentuje sopečná oblasť s okresom Pohronský Inovec a Štiavnické vrchy. Nížinná podzóna pozostáva z pahorkatinnej oblasti s okresmi Žitavská niva, Žitavská pahorkatina a Hronská pahorkatina (Kramáreková a kol. 2009). Potenciálna prirodzená vegetácia celého územia mikroregiónu je charakterizovaná dubovo-hrabovými, dubovými a cerovo-dubovými lesmi. Okolie vodných tokov je charakteristické vŕbovo-topoľovými a jaseňovo-brestovo-dubovými lesmi. Výnimkou je iba výbežok bukových a jedľovo-bukových lesov na severe katastra obce Tekovské Nemce. Na naplaveninách vodných tokov Žitava a Širočina a v nižších oblastiach pahorkatín (do 300 m n.m.) sa vyskytujú jaseňovo-brestovo-dubové porasty. Lesy, ktoré sa nachádzajú na území mikroregiónu majú hospodársky charakter.

V obci Červený Hrádok sa nachádzajú lokality významné z hľadiska genofondu flóry a fauny. Prevažná časť pôvodnej vegetácie bola vyklčovaná. Reálnu vegetáciu tvoria agátové lesíky (agát biely - Robinia pseudoacacia) a remízky tvorené porastom hlohu (Crataegus L.), ruže šípovej (Rosa canina) a trnky obyčajnej (Prunus spinosa). Na poľnohospodárskej pôde sa pestujú obilniny, technické plodiny, krmoviny a vinič hroznorodý.

Fauna obce je druhovo rôznorodá. Podľa zoogeografického členenia tu môžeme nájsť živočíchy dvoch zoogoeografických oblastí. Prvou je oblasť Západných Karpát, s jej vnútorným obvodom, južným okrskom – reprezentovaným pohorím Pohronský Inovec a druhou je Panónska oblasť, jej juhoslovenským obvodom, dunajským okrskom, jeho nížinnou časťou. V týchto oblastiach žijú vo viacerých biotopoch rôzne druhy živočíchov. V biotope lesa žije srnec lesný (Capreolus capreolus), líška hrdzavá (Vulpes vulpes), diviak lesný (Sus scrofa), sova lesná (Strix aluco), v biotope polí a lúk – hraboš poľný (Microtus arvalis), zajac

poľný (Lepus europaeus), vrana túlavá (Corvus corone) a biotope vôd – lieň (Tinca tinca), mrena obyčajná (Barbus barbus), kačica divá (Anas platyrhynchos), užovka fŕkaná (natrix tesellata).

V obci sa nenachádzajú poľovné lokality. V mikroregióne ich je niekoľko. V katastroch obce Čaradice a Tekovské Nemce sa nachádzajú poľovné lokality s chovom jelenej zveri. Poľovné oblasti s chovom malej zveri sú v katastri obcí Tesárske Mlyňany a Nová Ves nad Žitavou. Danielie lokality sú v obciach Nevidzany a Nemčiňany (Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR).

2.3.2 OBYVATEĽSTVO A JEHO CHARAKTERISTIKY

Na základe údajov Štatistického úradu SR v roku 2013 bolo v obci Červený Hrádok evidovaných 405 obyvateľov. Z celkového počtu obyvateľov 209 tvorili ženy, čo predstavuje 51,6%. Vývoj počtu obyvateľov za obdobie rokov 2003 až 2013 svedčí o výrazne negatívnom trende. Počas uvedeného obdobia stav populácie v obci má klesajúci priebeh. Celkovo od roku 2003 počet obyvateľov sa znížil o 8,4%.

Obr. 2 Vývoj počtu obyvateľov obce Červený Hrádok za obdobie rokov 2003-2013

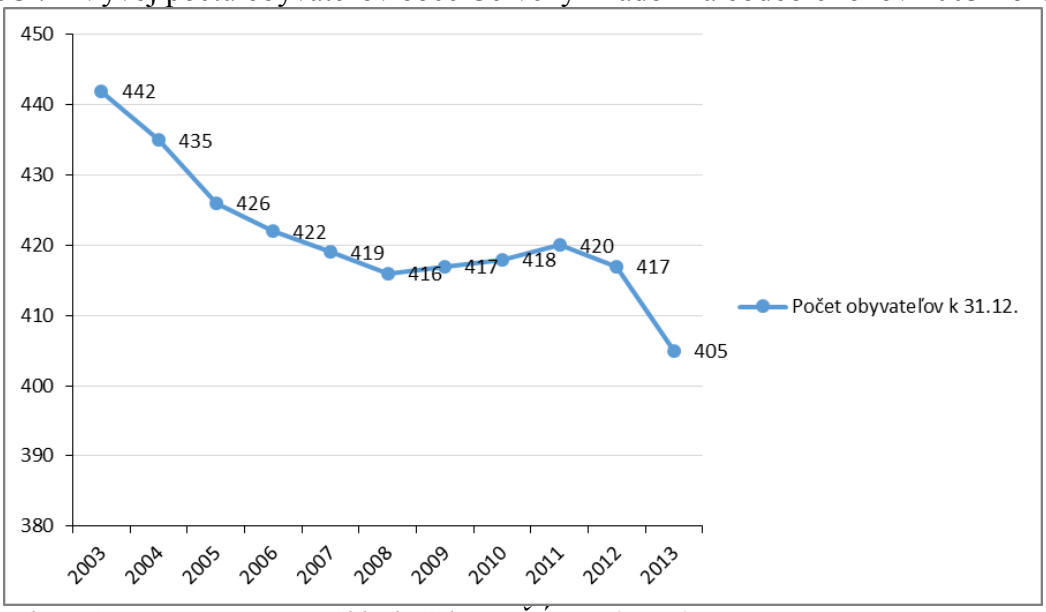

Zdroj: vlastné spracovanie na základe údajov ŠÚ SR (2015)

Obr. 3 Vývoj počtu obyvateľov mikroregiónu Požitavie-Širočina za obdobie rokov 2003-2013

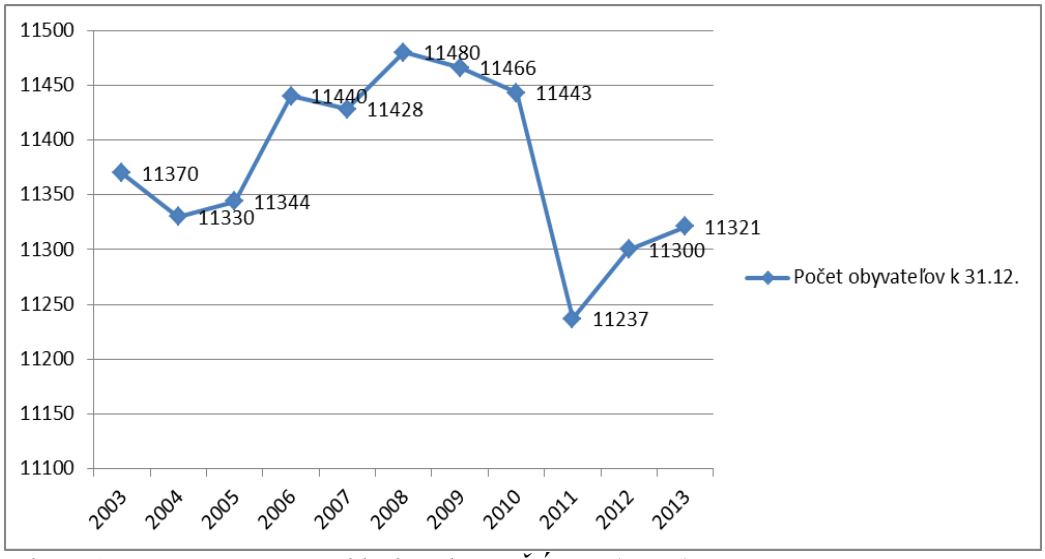

Zdroj: vlastné spracovanie na základe údajov ŠÚ SR (2015)

Na základe porovnania vývoja počtu obyvateľov obce Červený Hrádok a celého mikroregiónu Požitavie-Širočina, konštatujeme negatívnejší vývoj na úrovni obce ako na úrovni mikroregiónu. Aj v rokoch, v ktorých počet obyvateľov mikroregiónu zaznamenal rast, počet obyvateľov obce Červený Hrádok aj naďalej klesá.

Obr. 4 Vývoj prirodzeného prírastku (úbytku) v obci Červený Hrádok za obdobie rokov 2003-2013

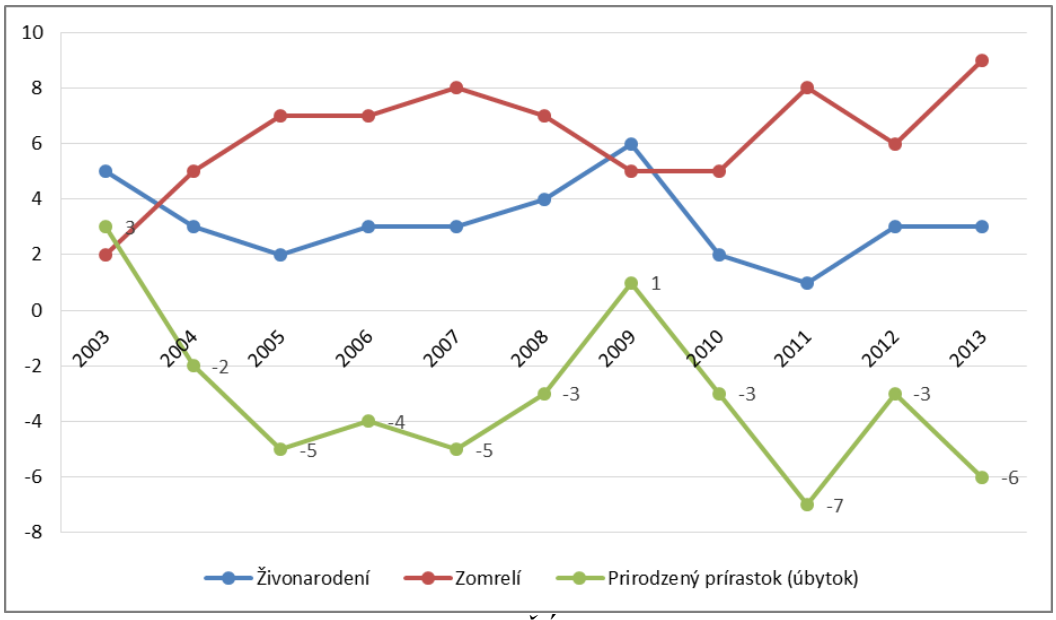

Zdroj: vlastné spracovanie na základe údajov ŠÚ SR (2015)

V období rokov 2003 až 2013 v obci Červený Hrádok evidujeme kolísavý priebeh hodnôt prirodzeného prírastku, resp. úbytku. Vo všetkých rokoch okrem rokov 2003 a 2009 počet zomrelých je väčší ako počet narodených, teda dominuje prirodzený úbytok nad prirodzených prírastkom. V posledných rokoch konštatujeme výraznejšiu negatívnu tendenciu, nakoľko sú hodnoty prirodzeného úbytku vyššie ako na začiatku sledovaného obdobia.

Obr. 5 Vývoj prirodzeného a migračného pohybu obyvateľstva v obci Červený Hrádok za obdobie rokov 2003-2013

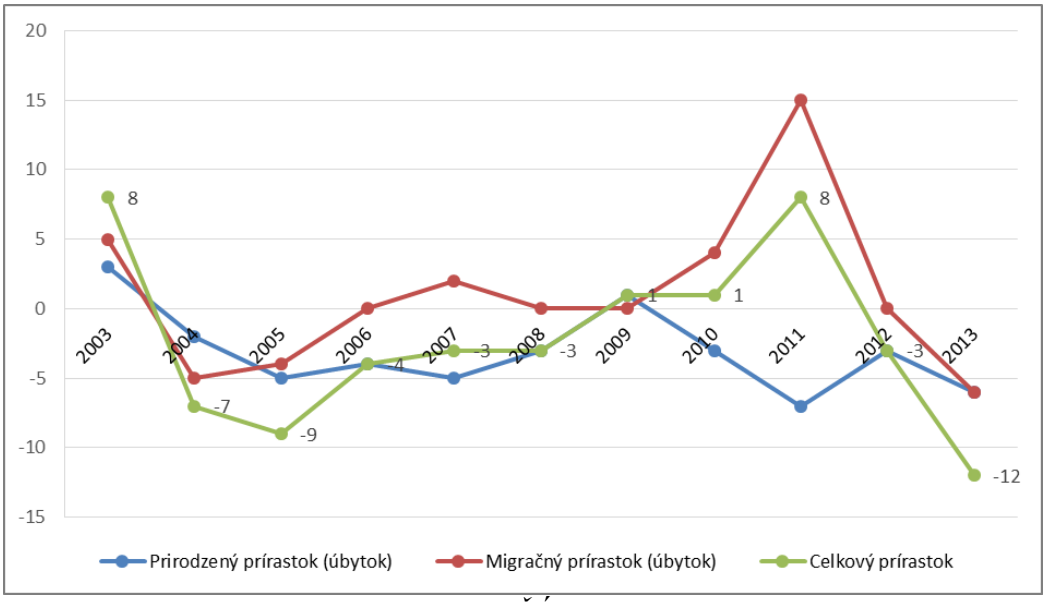

Zdroj: vlastné spracovanie na základe údajov ŠÚ SR (2015)

Na základe obr.č. 5 je zrejmé, že v období rokov 2003-2013 celkový prírastok populácie je výrazne ovplyvnený aj migračným správaním obyvateľov. Situácia vo vývoji hodnôt migračného salda je badateľne lepšia ako v prípade prirodzeného prírastku, resp. úbytku. Síce sú hodnoty migračného salda v jednotlivých rokoch premenlivé, za celé obdobie môžeme konštatovať, že dominuje migračný prírastok (celkovo sa migráciou od roku 2003 do roku 2013 zvýšil počet obyvateľov o 11 osôb). Na druhej strane v prípade prirodzeného vývoja, za celé obdobie týmto spôsobom ubudlo 34 obyvateľov.

Obr. 6 Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva obce Červený Hrádok za obdobie rokov 2003-2013

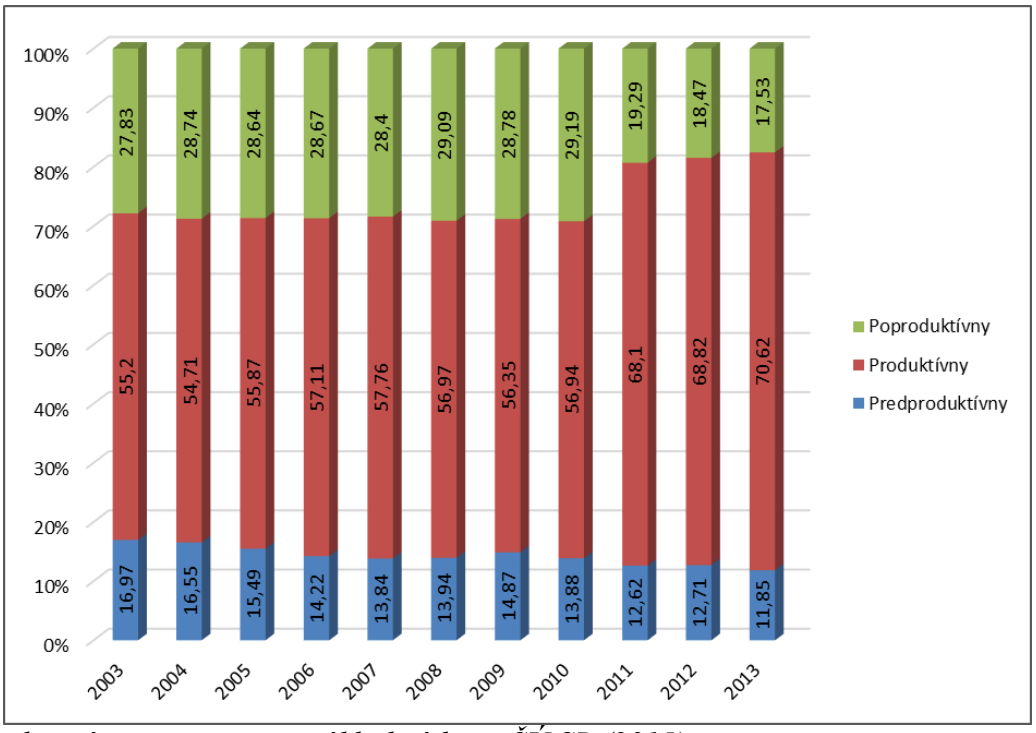

Zdroj: vlastné spracovanie na základe údajov ŠÚ SR (2015)

V hore uvedenom grafe môžeme pozorovať vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva obce Červený Hrádok v období rokov 2003 až 2013. Konštatovať môžeme negatívny trend z hľadiska vekového zloženia populácie, predovšetkým pokles podielu predproduktívnej zložky, ktorý sa za toto obdobie znížil o viac ako 5%. Okrem toho do roku 2010 badáme aj rastúcu tendenciu podielu poproduktívnej zložky obyvateľstva aj keď len minimálne. Pokles podielu poproduktívnej zložky obyvateľstva a nárast produktívnej zložky obyvateľstva v roku 2011 nepredstavuje reálnu zmenu vekovej štruktúry ale odzrkadľuje zmeny v hraničných hodnotách poproduktívneho a produktívneho veku.

Obr. 7 Porovnanie vekovej štruktúry obce Červený Hrádok, mikroregiónu Požitavie-Širočina a okresu Nitra na začiatku a konci sledovaného obdobia

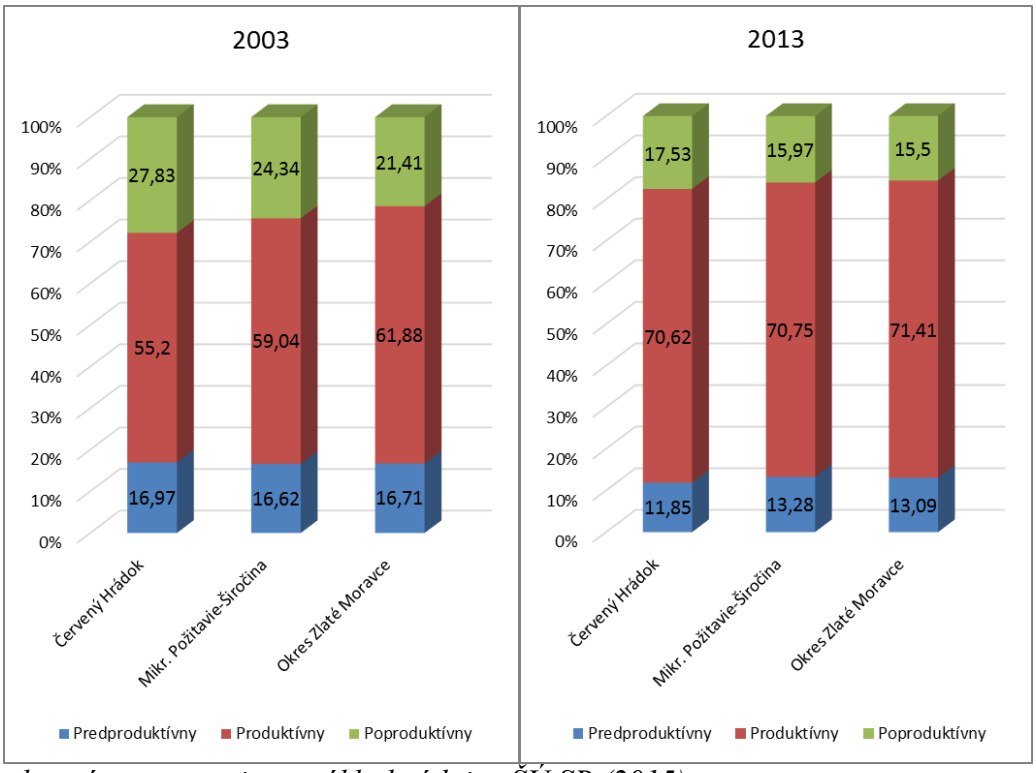

Zdroj: vlastné spracovanie na základe údajov ŠÚ SR (2015)

Pri porovnaní vývoja vekovej štruktúry obce Červený Hrádok, mikroregiónu Požitavie-Širočina a Zlatomoraveckého okresu konštatujeme významné rozdiely. Zatiaľ čo na začiatku sledovaného obdobia bol podiel predproduktívnej zložky obyvateľstva v obci vyrovnaný situácii na mikroregionálnej a okresnej úrovni, do roku 2013 tento podiel klesol v obci prudkejšie. Na druhej strane sú však na konci obdobia menšie rozdiely v podiele poproduktívnej zložky populácie medzi obcou Červený Hrádok a mikroregiónom, ešte stále však v obci prevláda nepriaznivejšie vekové zloženie ako na spomínaných úrovniach.

Štruktúra obyvateľstva

Tab. 4 Národnostné zloženie obyvateľstva obce Červený Hrádok a mikroregiónu Požitavie-Širočina v roku 2011

Národnosť	Červený Hrádok		Mikroregión Požitavie-Širočina	
	Počet	Podiel (v %)	Počet	Podiel (v %)
slovenská	403	98,05	10822	95,94
maďarská	0	0,00	35	0,31
rómska	0	0,00	4	0,04

rusínska	0	0,00	1	0,01
ukrajinská	4	0,97	18	0,16
česká	0	0,00	33	0,29
nemecká	0	0,00	3	0,03
poľská	0	0,00	3	0,03
chorvátska	0	0,00	0	0,00
srbská	0	0,00	0	0,00
ruská	0	0,00	6	0,05
židovská	0	0,00	3	0,03
moravská	0	0,00	2	0,02
bulharská	0	0,00	3	0,03
ostatné	0	0,00	4	0,04
nezistená	4	0,97	343	3,04
Trvale bývajúce obyvateľstvo spolu	**411**	**100,00**	**11280**	**100,00**

Zdroj: vlastné spracovanie na základe údajov SODB 2011

Zo sčítania obyvateľstva v domov a bytov v roku 2011 vyplýva, že 403 obyvateľov, čo tvorí 98,05% celej populácie obce, je slovenskej národnosti, na základe čoho konštatujme, že obec Červený Hrádok je etnograficky homogénnou obcou, dokonca vo väčšej miere ako v prípade celého mikroregiónu Požitavie-Širočina. Okrem obyvateľov slovenskej národnosti tu v minimálnom počte žijú aj obyvatelia ukrajinskej národnosti.

Tab. 5 Religiózna štruktúra obyvateľstva obce Červený Hrádok a mikroregiónu Požitavie-Širočina v roku 2011

Vyznanie	**Červený Hrádok**		**Mikroregión Požitavie-Širočina**	
	Počet	**Podiel (v %)**	**Počet**	**Podiel (v %)**
Rímskokatolícka cirkev	382	92,94	9695	85,95
Gréckokatolícka cirkev	0	0	19	0,17
Pravoslávna cirkev	4	0,97	18	0,16
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	0	0	38	0,34
Reformovaná kresťanská cirkev	0	0	6	0,05
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	0	0	9	0,08
Evanjelická cirkev metodistická	0	0	5	0,04
Kresťanské zbory	0	0	19	0,17
Apoštolská cirkev	0	0	5	0,04
Bratská jednota baptistov	0	0	0	0,00
Cirkev adventistov siedmeho dňa	0	0	10	0,09
Cirkev bratská	0	0	1	0,01
Ústredný zväz židovských náboženských obcí	0	0	2	0,02
Starokatolícka cirkev	0	0	1	0,01
Cirkev československá husitská	0	0	2	0,02
Novoapoštolská cirkev	0	0	0	0,00
Bahájske spoločenstvo	0	0	0	0,00
Cirkev Ježiša Krista svätých neskorších dní	0	0	8	0,07
iné	0	0	25	0,22
bez vyznania	14	3,41	531	4,71
nezistené	11	2,68	886	7,85
Trvale bývajúce obyvateľstvo spolu	**411**	**100**	**11280**	**100,00**

Zdroj: vlastné spracovanie na základe údajov SODB 2011

Aj z hľadiska religióznej štruktúry, je obec Červený Hrádok homogénna, nakoľko tu dominuje rímskokatolícke vierovyznanie, ktorého príslušníci tvoria približne 93 % populácie. Len 3,41 % populácie žijúcej v obci je bez vyznania.

Tab. 6 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva obce Červený Hrádok a mikroregiónu Požitavie-Širočina v roku 2011

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie	Červený Hrádok		Mikroregión Požitavie-Širočina	
	Počet	Podiel (v %)	Počet	Podiel (v %)
základné	65	15,82	1949	17,28
učňovské (bez maturity)	81	19,71	2030	18,00
stredné odborné (bez maturity)	40	9,73	1331	11,80
úplné stredné učňovské (s maturitou)	10	2,43	412	3,65
úplné stredné odborné (s maturitou)	86	20,92	2209	19,58
úplné stredné všeobecné	18	4,38	360	3,19
vyššie odborné	3	0,73	113	1,00
vysokoškolské bakalárske	6	1,46	192	1,70
vysokoškolské mag., inž., dokt.	40	9,73	752	6,67
vysokoškolské doktorandské	1	0,24	32	0,28
bez vzdelania	52	12,65	1514	13,42
nezistené	9	2,19	386	3,42
deti do 15 rokov	52	12,65	1512	13,40
Trvale bývajúce obyvateľstvo spolu	**411**	**100,00**	**11280**	**100,00**

Zdroj: vlastné spracovanie na základe údajov SODB 2011

Z hľadiska vzdelanostnej štruktúry obyvateľstva evidujeme niekoľko rozdielov v obci Červený Hrádok a na úrovni celého mikroregiónu Požitavie-Širočina. Zatiaľ čo podiel obyvateľstva so základným vzdelaním je nižší v obci, podiel obyvateľstva s učňovským vzdelaním bez maturity je vyšší na mikroregionálnej úrovni. Najvýraznejší rozdiel je v podiele vysokoškolského magisterského, inžinierskeho a doktorského vzdelania – viac ako 3%, pričom najpočetnejšia kategória v obci podľa stupňa vzdelania sú obyvatelia s úplným stredným odborným vzdelaním s maturitou. Obyvateľstvo bez vzdelania je tvorené kategóriou detí do 15 rokov (12,65%), čo znamená, že sa v obci nenachádza ani jeden obyvateľ bez vzdelania.

2.3.3 EKONOMIKA

Majetok a hospodárenie obce

Obec Červený Hrádok vlastní neobežný majetok v celkovej hodnote 1 525 162 EUR. Na obyvateľa pripadá hodnota čistého majetku 3 826 EUR. Vývoj čistého majetku obce (hodnota majetku očistená od záväzkov) na obyvateľa je od roku 2012 pozitívny, keď jeho hodnota prudko vzrástla v dôsledku rekonštrukcie centrálnej zóny obce a vybudovania viacúčelového a multifunkčného ihriska. Vývoj čistého majetku obce v prepočte na obyvateľa je znázornený na obrázku.

Obr. 8 Čistý majetok obce na obyvateľa za obdobie 2009-2014 (v €)

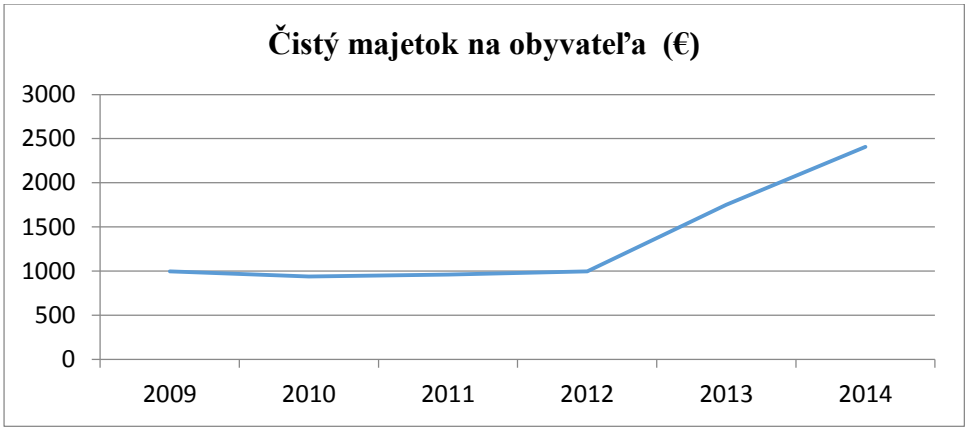

Zdroj: Spracované podľa údajov INEKO

Obec Červený Hrádok patrí v rámci obcí mikroregiónu Požitavie-Širočina medzi obce s vysokou hodnotou čistého majetku na obyvateľa.

Obr. 9 Čistý majetok na obyvateľa v obciach mikroregiónu Požitavie-Širočina (2014)

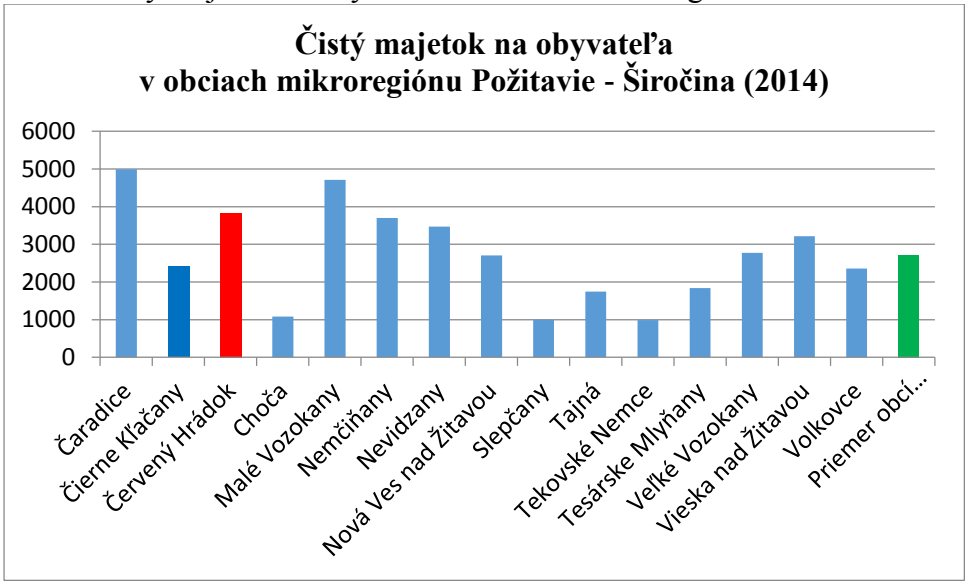

Zdroj: Spracované podľa údajov INEKO

Rozpočet obce

Rozpočtové hospodárenie obce sledujeme na bežnom účte a kapitálovom účte. Na bežnom účte má obec relatívne vyrovnané rozpočtové hospodárenie, keď bežné príjmy obce sú mierne vyššie ako bežné výdavky, čo vytvára určitý rozpočtový prebytok na bežnom účte. Takéto hospodárenie je predpokladom pre vytváranie možností investovania obce do budúcnosti.

Obr. 10 Vývoj bežného účtu obce za obdobie 2009-2014

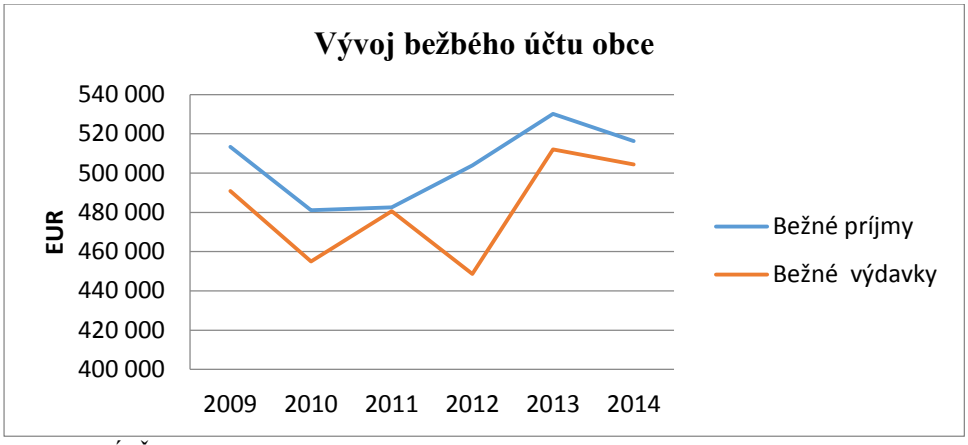

Zdroj: OcÚ Červený Hrádok

Z vývoja na kapitálovom účte je zrejmé, že obec v roka 2012 investovala do budovania svojho majetku (čo sa prejavilo na raste celkovej hodnoty neobežného majetku a aj na raste hodnoty čistého majetku na obyvateľa).

Obr. 11 Vývoj kapitálového účtu obce za obdobie 2009-2014

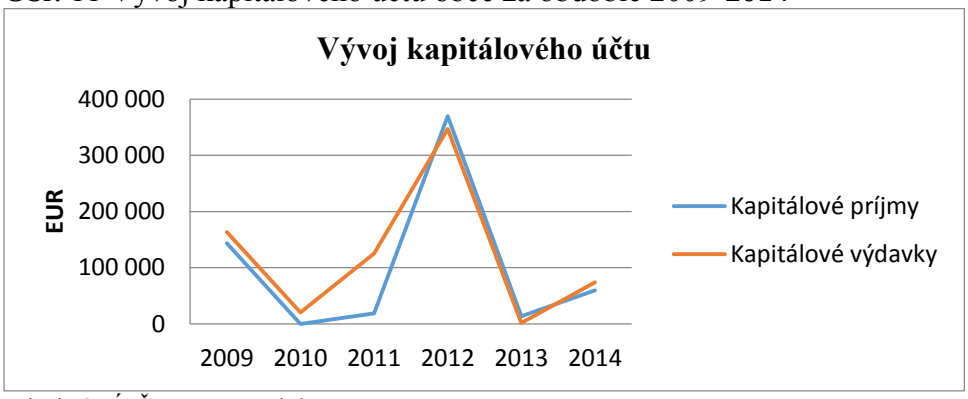

Zdroj: OcÚ Červený Hrádok

Pokrytie investičných nákladov obec riešila bankovým úverom, ktorý je schopná platiť bez väčších problémov v rozpočtovom hospodárení. Obec sa nedostala v priebehu hodnoteného časového obdobia do deficitu a permanentne hospodári s kladným hospodárskym výsledkom, čo je zrejmé z obrázka znázorňujúceho vývoj rozpočtového hospodárenia obce.

Obr. 12 Vývoj rozpočtového hospodárenia obce za obdobie 2009 - 2014

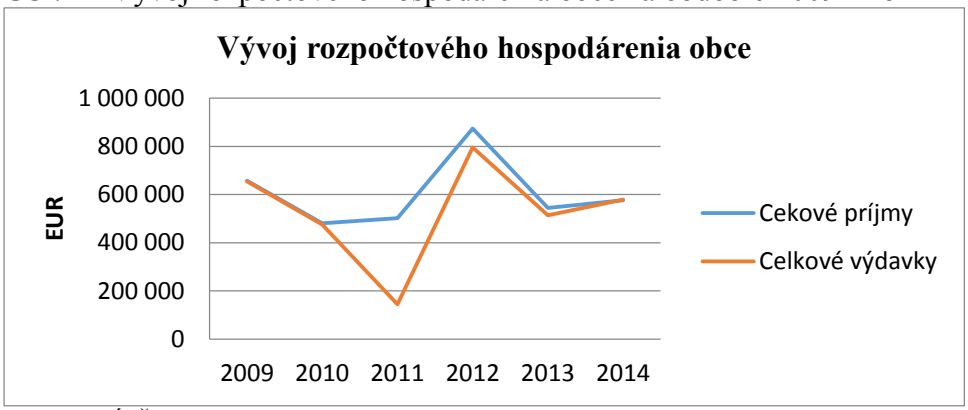

Zdroj: OcÚ Červený Hrádok

Takýto vývoj rozpočtu obce sa prejavil na celkovom hodnotení finančného zdravia obce[1]. Kým v roku 2009 tento ukazovateľ nadobúdal maximálnu možnú hodnotu 5,4 (výborné finančné zdravie), v roku 2011 tento ukazovateľ poklesol na hodnotu 4,6 čo je ešte stále dobré finančné zdravie. V roku 2014 tento ukazovateľ opäť vzrástol a dosiahol hodnotu 5,2, čo je výborné finančné zdravie[2].

Obr. 13 Vývoj ukazovateľa finančného zdravia obce za obdobie 2009 - 2014

Zdroj: INEKO

Obec a patrí v rámci obcí príslušného mikroregiónu k najstabilnejším z hľadiska rozpočtového hospodárenia.

Obr. 14 Porovnanie ukazovateľa finančného zdravia obcí mikroregiónu Požitavie-Širočina (2014)

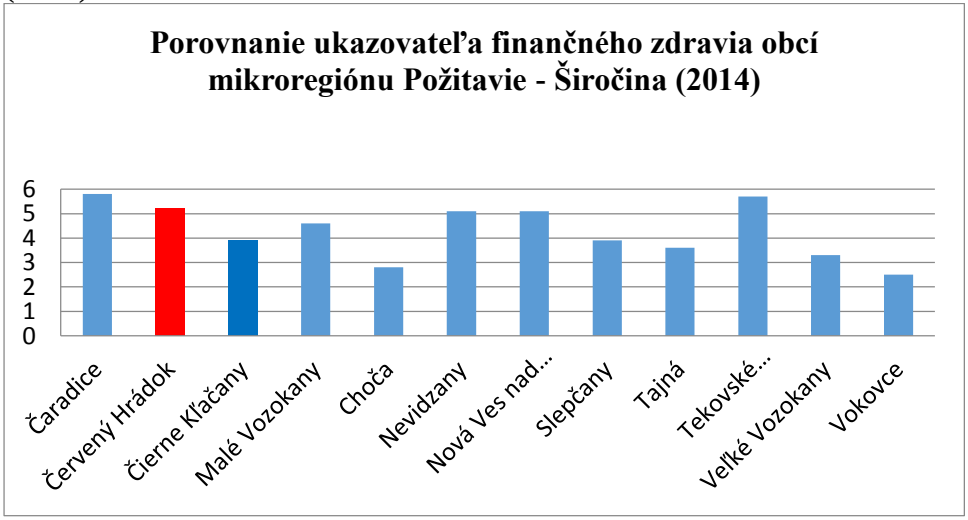

Zdroj: INEKO

Obec si svoje záväzky priebežne plní, nevykazuje žiadne nesplnené záväzky po lehote splatnosti, je teda predpoklad, že obec si vytvára dobré predpoklady pre financovanie budúcich rozvojových aktivít.

[1] Podľa INEKO finančné zdravie obce vypovedá o tom, do akej miery je hospodárenie udržateľné a či príslušnej obci hospodárenie spôsobuje, alebo nespôsobuje problémy. Ukazovateľ nadobúda hodnoty od 0 po 6, pričom hodnota 2,5 znamená vysoké riziko a na obec môže byť uvalená nútená správa.

[2] Maximálna hodnota ukazovateľa finančného zdravia obce je 6.

Štruktúra ekonomických činností v obci a podnikateľská aktivita

Na základe korigovaných údajov zo Živnostenského a Obchodného registra SR podnikalo v obci Červený Hrádok k 31.07.2014 6 podnikateľských subjektov. V uvedenom počte sú zahrnuté fyzické osoby podnikajúce na základe živnostenského oprávnenia (5) a 1 obchodná spoločnosť. Podnikateľská aktivita v obci je nízka, na 100 obyvateľov pripadá len 1,5 podnikateľských subjektov. Z hľadiska zamerania podnikateľskej aktivity fyzických osôb sa tieto orientujú prevažne na obchodnú činnosť, remeselnú a stavebnú činnosť, poskytovanie ubytovacích a stravovacích služieb. Významnejším podnikateľským subjektom v obci je na poľnohospodárstvo zameraná obchodná spoločnosť AGH-N Nevidzany, ktorá má dve prevádzkarne, a to v obci Červený Hrádok a v susediacej obci Nevidzany. Podnikateľský subjekt podniká v rastlinnej a živočíšnej výrobe od roku 1996 a zameriava sa najmä na prvovýrobu a obchodnú činnosť s poľnohospodárskymi základnými produktmi a živými zvieratami, s obilím, osivom a krmivom, s potravinami, nápojmi, tabakom, so zeleninou, ovocím, zemiakmi a s

Tabuľka 7: Obchodné spoločnosti lokalizované v obci Červený Hrádok (stav k 30.04.2014)

Obchodné meno	Právna forma	Adresa	Predmety podnikania
AG H - N Nevidzany, s.r.o.	s.r.o.	ČH 201	poľnohospodárstvo
			živočíšna výroba
			výroba hroznového vína
			výroba fólií a tovaru z plastov
			obchodná činnosť

Zdroj: Obchodný register SR, 2014 – údaje korigované na základe reálneho stavu podnikateľskej aktivity v obci

Tabuľka 8: Zoznam podnikateľských subjektov registrovaných v Živnostenskom registri SR (stav k 30.04.2014)

	Obchodné meno	Adresa	Predmety podnikania
1.	Jana Fuleová	Červený Hrádok 45	Obchodná činnosť, predaj nápojov na priamu konzumáciu, prenájom nehnuteľností
2.	Peter Šabík	Červený Hrádok 67	Predaj nápojov na priamu konzumáciu, prevádzkovanie biliardových stolov a nevýherných hracích automatov, obchodná činnosť, organizovanie kultúrnych a spoločenských podujatí, dokončovacie stavebné práce pri realizácii exteriérov a interiérov
3.	Pavol Šabík	Červený Hrádok 220	Zámočníctvo, lešenárske práce, prípravné práce pre stavbu, demolácie, zemné práce, služby v rámci rastlinnej výroby, predaj v stánkoch na trhoch, predaj nápojov na priamu konzumáciu, obchodná činnosť
4.	Jozef Bronič STAVBROMAL	Tesárske Mlyňany Hlavná 261/139 Prevádzkáreň Červený Hrádok 33 Hlavná 18	maliarske a natieračské práce, murárske práce, maliarske a natieračské práce, montáž sadrokartónu, stavebná činnosť, obchodná a sprostredkovateľská činnosť, ubytovacie služby bez prevádzkovania pohostinských činností, vnútroštátna nákladná cestná doprava, prevádzkovanie zariadení slúžiacich na regeneráciu a rekondíciu, poskytovanie služieb rýchleho občerstvenia v spojení s predajom na priamu konzumáciu
5.		Červený Hrádok 201	

	AG H-N Nevidzany, s.r.o.		služby pre rastlinnú a živočíšnu výrobu, výroba hroznového vína , výroba tovaru z plastov, výroba fólií, výroba plastových obalov , obchodná a sprostredkovateľská činnosť, vedenie účtovníctva, cestná nákladná doprava

Zdroj: Živnostenský register SR, 2014 – údaje korigované na základe reálneho stavu podnikateľskej aktivity v obci

Ekonomická aktivita obyvateľstva

Na základe SODB zrealizovaného v roku 2011 v obci Červený Hrádok žilo 183 ekonomicky aktívnych obyvateľov (44,5 % z celkového počtu obyvateľov). Miera ekonomickej aktivity dosahuje 51 %. Priamo v obci je vytvorených len minimum pracovných príležitostí (súvisí aj s nízkou podnikateľskou aktivitou v obci a obmedzenou veľkosťou podnikateľských subjektov, ktoré nevytvárajú žiadne pracovné miesta), vzhľadom k tomu až 80 % obyvateľov obce dochádza za prácou do blízkych miest alebo inej obce. Z hľadiska ekonomickej štruktúry pracujú obyvatelia obce najmä v priemyselnej výrobe (výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov a výroba kovových konštrukcií), v sektore dodávky energií a v obchodných službách.

Obr. 15: Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa odvetvia ekonomickej činnosti – obec Červený Hrádok

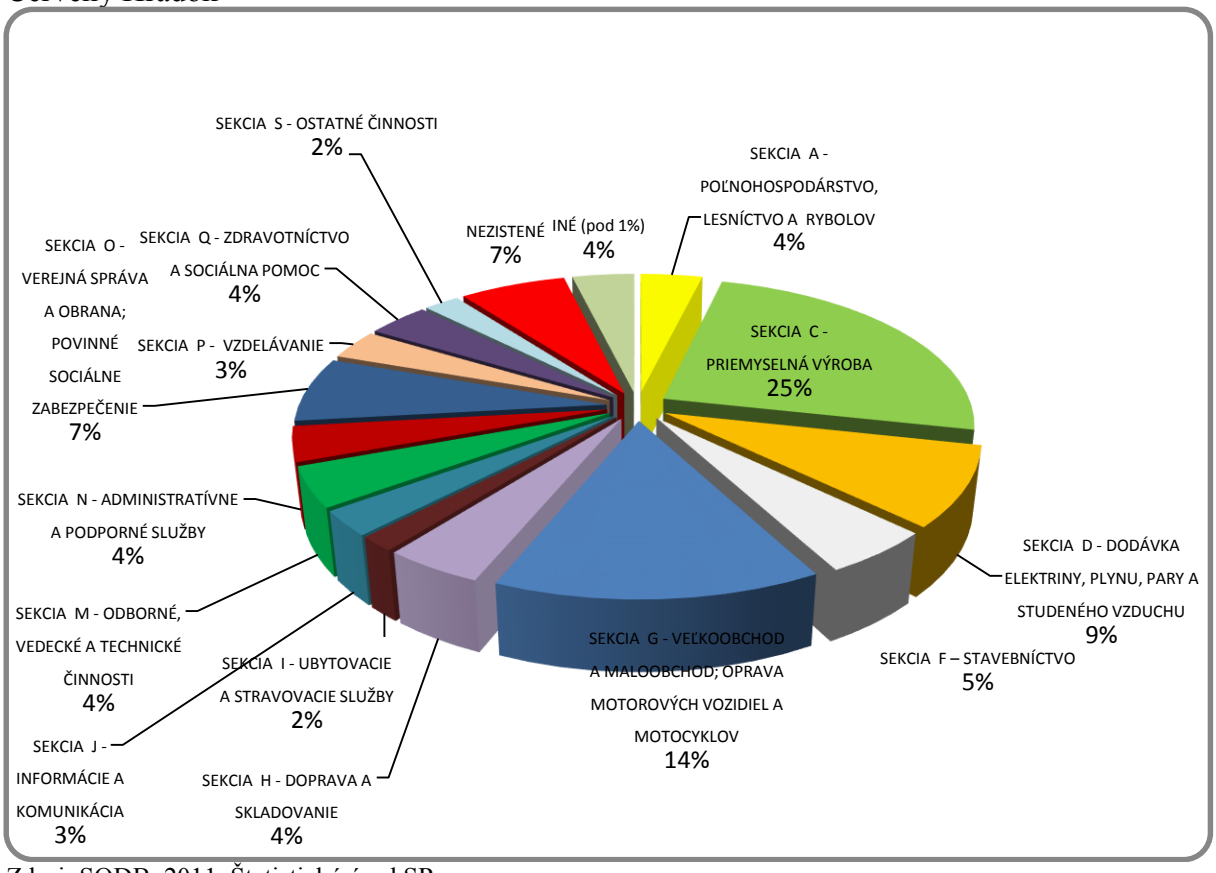

Zdroj: SODB, 2011. Štatistický úrad SR.

Nezamestnanosť

Podľa Štatistiky miest a obcí spracovanej ku dňu 11.02.2013 bolo v obci evidovaných 26 uchádzačov o zamestnanie. Uchádzači o zamestnanie pracovali v predchádzajúcom zamestnaní ako technickí, zdravotnícki, pedagogickí zamestnanci a zamestnanci v príbuzných

odboroch (23 %), prevádzkoví zamestnanci v službách a obchode (23 %) alebo ako pomocní a nekvalifikovaní zamestnanci (23 %). Pozitívna je štruktúra uchádzačov o zamestnanie z hľadiska dĺžky evidencie – 70 % uchádzačov je evidencii 1 rok (z toho 78% je evidovaných 6 mesiacov). Z hľadiska veku prevažujú v evidencii uchádzačov o prácu mladšia (38 % uchádzačov vo veku od 15 do 30 rokov) a stredná veková kategória (38% uchádzačov vo veku do 30 do 45 rokov).
Počet uchádzačov o zamestnanie sa v priebehu sledovaného obdobia podstatne nezmenil.

Obr. 16 Vývoj počtu uchádzačov o zamestnanie 2009 – 2012 – obec Červený Hrádok

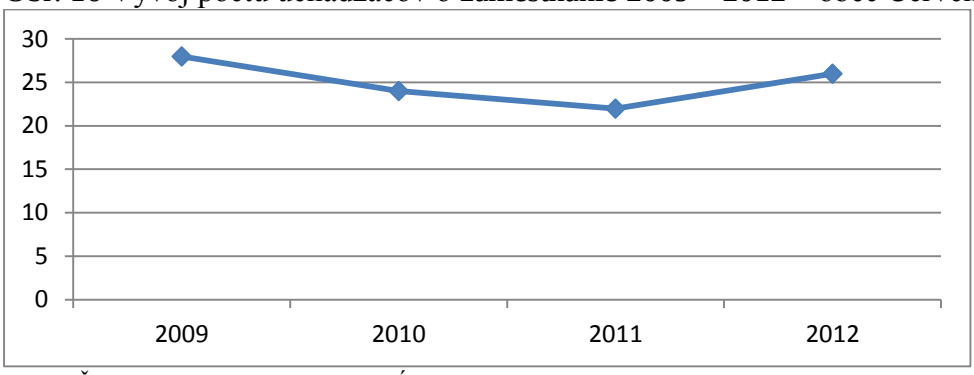

Zdroj: Štatistika miest a obcí, 2013. Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny.

V porovnaní s predchádzajúcim obdobím (PHSR Mikroregiónu Požitavie Širočina 2007 – 2013) sa znížila podnikateľská aktivita v obci. Údaje v Živnostenskom registri SR nemajú reálnu vypovedaciu hodnotu, vzhľadom k tomu, že fyzické osoby podnikajúce na základe živnostenského oprávnenia často podnikajú na vzdialených miestach a pre ďalšie subjekty, ich pôsobenie je krátkodobé a neovplyvňuje rozvoj obce. Naviac pri zriaďovaní a zániku podnikateľských subjektov - fyzických osôb je evidentný permanentný pohyb v závislosti od viacerých faktorov, preto je nevyhnutné pri hodnotení ekonomickej štruktúry a podnikateľskej aktivity zohľadňovať reálne podnikateľské subjekty v obci. Preto zníženie podnikateľskej aktivity môže súvisieť aj s kompatibilitou údajovej základne, z ktorej sa pri hodnotení podnikateľskej aktivity vychádzalo. Štruktúra podnikateľských aktivít sa podstatne oproti predchádzajúcemu obdobiu nezmenila, služby sa rozšírili o poskytovanie ubytovacích a stravovacích služieb. Mierne sa znížila dochádzka obyvateľov za prácou, ale pretrváva nedostatok pracovných príležitostí vytvorených v obci a jej bezprostrednom okolí. Pozitívne možno hodnotiť výrazný pokles miery nezamestnanosti v obci (v roku 2001 až 30%), ktorá dosahovala v roku 2011 12 %.

- Podnikateľská aktivita – obmedzený počet subjektov, PA nízka.
- Ekonomická štruktúra podnikateľských subjektov málo diverzifikovaná, podnikateľské subjekty podnikajú v poľnohospodárstve a zameriavajú sa aj na obchodnú činnosť, remeselnú a stavebnú činnosť, poskytovanie ubytovacích a stravovacích služieb.
- Obmedzené pracovné príležitosti v obci, vysoká dochádzka za prácou.
- Nezamestnanosť – počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie sa v obci výrazne nemení (index 2012/2009 92,9 %), miera nezamestnanosti v roku 2011 dosiahla hodnotu 12 %.
- Príležitosti pre podnikanie a zamestnanie sa v obci a jej okolí: poľnohospodárstvo, spracovanie poľnohospodárskych produktov, chov hospodárskych zvierat, vinohradníctvo a vinárstvo, vidiecky cestovný ruch a agroturistika, remeselná výroba.

2.3.4 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Dopravná infraštruktúra

Základnými predpokladmi pre rozvoj obce sú kvalitná dopravná infraštruktúra a dobrá dopravná dostupnosť, pričom významne ovplyvňujú hospodársky potenciál, spôsob života i životnú úroveň jej obyvateľov

Stredom intravilánu obce Červený Hrádok prechádza cesta III. triedy č.51111, ktorá tvorí hlavnú komunikačnú os. Táto cesta, ktorá prechádza obcou v celkovej dĺžke 1,4 km, tvorí hlavnú ulicu obce. Cesta č.III./51111 prepája obec Červený Hrádok severne s obcami Malé Vozokany, Veľké Vozokany, Čierne Kľačany a okresným mestom Zlaté Moravce; a južne s obcami Nevidzany, Tajná a mestom Vráble. Táto cesta je po rekonštrukcii. Pozdĺž tejto cesty je vybudovaný chodník na jednej strane. Na túto komunikačnú kostru sú napojené miestne komunikácie. Celková dĺžka cestnej siete je 2,9 km.

Verejná doprava je zabezpečovaná Arriva Nitra, a.s, ktorá prevádzkuje 3 autobusové linky s počtom 53 spojov prevažne s cieľovou stanicou v okresných mestách Zlaté Moravce a Vráble (Tabuľka 9). V obci sa nachádzajú tri zastávky verejnej autobusovej dopravy: Červený Hrádok, RD; Červený Hrádok a Červený Hrádok, ZŠ.

Tabuľka 9 Dostupnosť obce verejnou dopravou a frekvencia liniek verejnej dopravy

Prevádzkovateľ: Arriva Nitra, a.s.					
Linka		**Počet odchodov z obce**			
		Celkový počet	**Pracovný deň**	**Sobota**	**Nedeľa**
403453	Vráble - Zlaté Moravce	23	18	6	4
	Zlaté Moravce - Vráble	27	21	5	4
407408	Zlaté Moravce - Levice (len do Nemčiňan)	1	1	0	0
407421	Zlaté Moravce - Mochovce	1	1	0	0
	Mochovce - Zlaté Moravce	1	1	0	0

Zdroj: vlastné spracovanie na základe údajov Arriva Nitra, a.s., 2014

Riešené územie nie je napojené na železničný systém.
V obci sa nachádza 1900 m novovybudovaných chodníkov (2850 m^2).

Zásobovanie pitnou vodou

V súčasnosti je obec zásobovaná pitnou vodou z vodného zdroja Gabčíkovo. Na zásobovanie pitnou vodou je napojených 100 % domácností.

Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

Obec nemá vybudovanú kanalizačnú sieť. Zneškodňovanie odpadových vôd sa realizuje vývozom kalu zo septikov a žúmp rodinných domov a jeho likvidáciou na určenom mieste.

Zásobovanie elektrickou energiou

Obec je zásobovaná elektrickou energiou z transformovne 110/22 kV, ktorá je lokalizovaná v Zlatých Moravciach o inštalovanom výkone 2 x 40 MVA. V súčasnosti má zaťaženie 12 MWA, čo znamená, že v rozvodni je značná rezerva.

Zásobovanie plynom

Obec je napojená na zásobovanie plynom, pričom 100 % domácností má plynovú prípojku.

Telekomunikácie

V obci je vybudovaná verejná telekomunikačná sieť, ktorej správcom je Slovak Telekom, a.s. Okrem toho je územie obce pokryté signálom mobilných operátorov Orange Slovensko, a.s., a Slovak Telekom, a.s., O2 Slovakia, s.r.o. Všetky tri spomínané spoločnosti poskytujú aj internetové pripojenie. Ďalším poskytovateľom internetového pripojenia je Mobil@tak.

Verejné osvetlenie

Verejné osvetlenie v obci bolo rekonštruované v roku 2004 a neskôr v roku 2015

Miestny rozhlas

V obci je vybudovaný miestny rozhlas, ktorý si však vyžaduje rekonštrukciu, pretože posledné investície do jeho opravy sa vynakladali v roku 2003.

2.3.5 SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA

Obec zatiaľ neprevádzkuje opatrovateľskú službu. Služby sociálnych zariadení sú pre obyvateľov obce poskytované v najbližších mestách Zlaté Moravce a Vráble.

Súčasná situácia v tomto smere je do určitej miery poznačená významnými nedostatkami v sieti služieb a výkonu opatrení (dostupnosť, rôznorodosť, dostatočné zastúpenie v rámci obce, mikroregiónu, ale aj okolitých miest), ktoré nezodpovedajú novodobým poznatkom a potrebám, ktoré sú potrebné pri predchádzaní sociálnemu vylúčeniu. Z hľadiska riešenia tejto situácie sa hlavne v obciach mikroregiónu nachádzajú voľné objekty, ktoré sú vhodné na zriadenie rôznych typov sociálnych služieb.

2.3.5.1 Zdravotná infraštruktúra

V nadväznosti na služby v sociálnej sfére je dostupnosť kvalitných zdravotníckych služieb jedným z dôležitých indikátorov celkovej kvality života obyvateľov. V poslednom období prešiel samotný 31lan31a poskytovania zdravotnej starostlivosti prostredníctvom nových nástrojov zásadnými zmenami, a to najmä s cieľom zabezpečiť zdravotnú starostlivosť na uspokojivej úrovni. Z tohto hľadiska realizované reformné zákony vytvárajú tlak na zvyšovanie zodpovednosti pacienta za svoj zdravotný stav, ďalej na poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, nielen za správne poskytovanie zdravotných služieb, ale i uplatňovanie „kvality“ v zdravotníckej praxi a napokon aj na zdravotné poisťovne, aby plnili úlohu manažmentu pacienta v systéme zdravotnej starostlivosti.

Dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre obyvateľov obce zabezpečujú samostatné ambulancie v Tesárskych Mlyňanoch a nemocničné zariadenia v Zlatých Moravciach a Vrábľoch. Efektivitu a kvalitu poskytovania zdravotnej starostlivosti determinuje v značnej miere nedostatočná dostupnosť zdravotnej starostlivosti.

2.3.5.2 Kultúrna infraštruktúra

Prvé osídlenie obce siaha už do mladšej doby kamennej. Dôvodom usadenia sa prvých obyvateľov na brehoch potoka Širočina boli veľmi dobré pôdne podmienky pre rozvoj poľnohospodárstva a chov dobytka. Z uvedeného obdobia sa zachovali početné artefakty

(zlomky 32lan32am, zlomky keramiky, časti kamenných nástrojov apod.), ktoré sa našli na mieste dvoch pôvodných sídlisk z tohto obdobia (Kopanice a areál ZŠ). Prvá písomná zmienka o obci, ktorá dokumentuje existenciu obce je z obdobia stredoveku (r. 1386) a uvádza, že obec Červený Hrádok (maď. – Verusvar) sa stala majetkom rodu Forgáčovcov, ktorým s jednou výnimkou (1550 – 1580 Somorovci) patrila až do 18. Storočia. Historici sa domnievajú, že pôvod názvu obce súvisí so založením osady okolo šľachtického sídla – hrádku, ktorý založili neznámi zemepáni v 13. – 14. Storočí. O jeho pôvode, vzhľade a okolnostiach vzniku sa vedú v odborných kruhoch diskusie, nakoľko neexistujú priame archeologické a topografické dôkazy o jeho existencii. V 16. Storočí postihli obec (podobne aj okolité obce Tekovskej župy) turecké vpády. Turci si obce podrobili na viac ako 100 rokov až kým roku 1652 v bitke pri Veľkých Vozokanoch (3 km) neboli turci porazení. Tureckú okupáciu sprevádzali rabovačky, rekvirácie hospodárskych zvierat a potravín, požiare a choroby. Obdobie tureckej okupácie a dôsledky tökölyovského a rákociovského protihabsburgského povstania sa negatívne podpísali na demografickom a hospodárskom rozvoji obce. K oživeniu došlo až v 18. Storočí. Obec nedisponuje významnejším kultúrno-historickým potenciálom. Zo sakrálnych objektov sa v obci nachádza neoklasicistický kostol sv. Juraja zo začiatku 20. Storočia (1903) a niekoľko malých sakrálnych stavieb ako sú božie muky, kaplnka sv. Urbana a pod. Zaujímavosťou je aj čiastočne zachovaný dvestoročný červenohrádocký mlyn (zachovalo sa len 32lan32).

2.3.5.3 Bývanie

Základným a najvýznamnejším prvkom sociálnej infraštruktúry je domový a bytový fond obce. V obci sa nachádza celkom 169[3] rodinných a bytových domov v ktorých je 162 bytov. Počet obývaných bytov je 132 čo je 81,5 % obývanosť. Intenzita výstavby domov sa v obci za ostatné obdobie utlmila avšak vzrástol počet bytov v bytových domoch.

Obr. 17 Počet postavených domov podľa obdobia výstavby

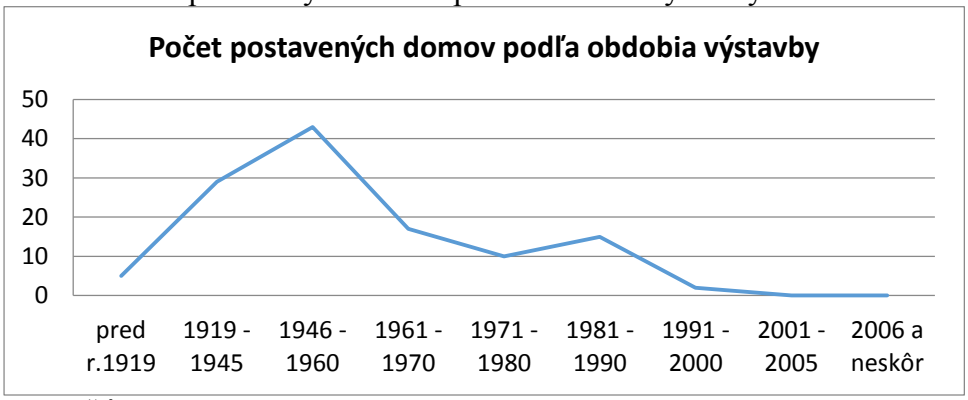

Zdroj: ŠÚSR, SDBL 2011

Z porovnania výsledkov SDBL v roku 2001 a 2011 vyplýva, že v priebehu tohto obdobia sa v obci znížil počet domov (173 v roku 2001, 169 v roku 2011), avšak počet obývaných bytov sa zvýši zo 131 na 132. Obyvateľstvo sa zameriavalo prednostne na rekonštrukcie staršieho bytového fondu, čím vzrástla aj kvalita bývania. Napr. Podiel bytov so centrálnym vykurovaním zo 60,2 % v roku 2001 na 97,6% v roku 2011. Trend vývoja bytovej výstavby v obci naznačuje, že obec je atraktívna ako rekreačná obec. Má potenciál poskytovať priestor pre oddych a rekreáciu najmä pre obyvateľov blízkych miest.

[3] ŠÚSR, SDB 2011

2.3.6 VZDELÁVANIE A KULTÚRA

Školské zariadenia v obci sú zastúpené materskou školou a základnou školou. Do deväťročnej základnej školy dochádzajú, okrem detí z Červeného Hrádku, aj deti z obcí: Veľké Vozokany, Malé Vozokany, Nevidzany, Nemčiňany a Čierne Kľačany. Deti z obce okrem týchto škôl dochádzajú aj do školských zariadení vo Vrábľoch a v Zlatých Moravciach.

V Tabuľke 10 sú uvedené počty žiakov v predškolskom a školskom zariadení v obci Červený Hrádok. Počet žiakov v MŠ počas sledovaného obdobia kolísal. Najnižší počet zaznamenal počet detí v preškolskom zariadení v roku 2006 a 2010 (9 detí). Po roku 2010 má vývoj počtu detí v predškolskom zriadení opätovne rastúci trend. Naopak počet žiakov v deväťtriednej ZŠ kulminoval v roku 2005 (225 žiakov) a nasledovne klesal (v roku 2014 dosiahol 135 žiakov) (Zdroj: Štatistický úrad SR).

Tabuľka 10 Počet žiakov v školských zariadeniach v obci

Rok	počet žiakov v ZŠ	počet detí v MŠ
1996	187	17
1997	192	16
1998	207	16
1999	215	17
2000	219	16
2001	213	15
2002	227	15
2003	217	15
2004	220	16
2005	225	10
2006	204	9
2007	195	10
2008	178	13
2009	182	12
2010	168	9
2011	156	10
2012	151	16
2013	148	12
2014	135	15

Obrázok 18 Vývoj počtu detí v MŠ a žiakov v ZŠ Čerevený Hrádok 1996-2014

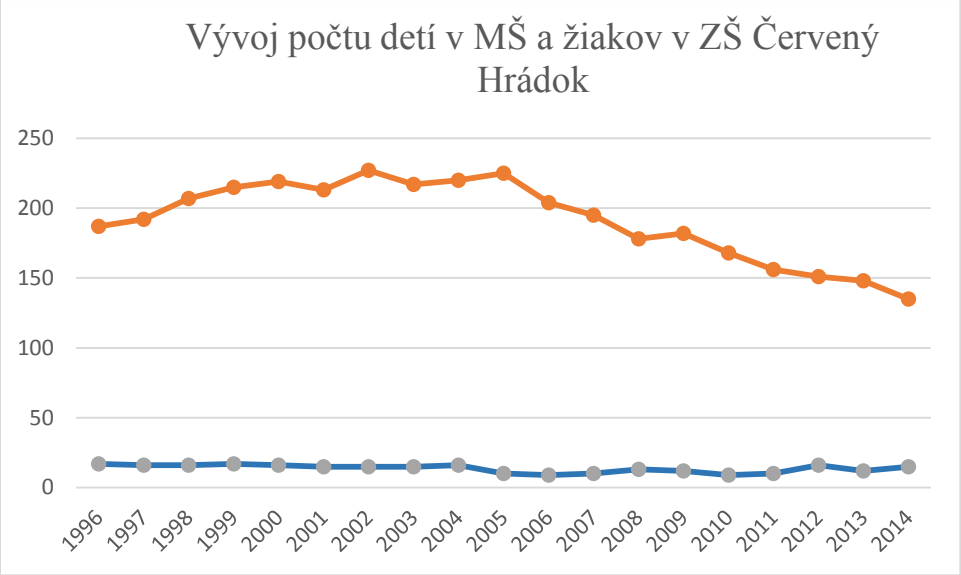

Zdroj: Štatistický úrad SR

Pedagogický personál predškolského zariadenia tvoria 2 pedagogickí zamestnanci a ZŠ 14 pedagógov.

Na základnej škole v Červenom Hrádku majú žiaci možnosť rozvíjať svoj talent prostredníctvom rôznych záujmových krúžkov, účasti na vedomostných a športových olympiádach a súťažiach. V škole je zriadená počítačová učebňa, pričom ZŠ v Červenom Hrádku získala ocenenie "Škola roka 2015".

Budova materskej a základnej školy je po rekonštrukcii, vo vyhovujúcom technickom stave. Problémom školských zariadení je nedostatok finančných prostriedkov na modernizáciu zariadenia školského stravovania, na nákup vyučovacích pomôcok, didaktickej techniky a iného materiálneho vybavenia.

Športové zariadenia

Pre obyvateľov obce sú k dispozícii 2 multifunkčné športoviská, 1 futbalové ihrisko, 1 telocvičňa a 1 detské ihrisko. Prehľad zariadení pre trávenie voľného času je uvedený v Tabuľke 11. Z pohľadu možností vytvárania podmienok pre tzv. Rekreačné športovanie bude potrebné rekonštruovať priestory pre voľno-časové športové aktivity.

Tabuľka 11 Športové zariadenia v obci

Zariadenie	počet
Multifukčné ihrisko	2
Telocvičňa (v areáli ZŠ)	1
Futbalové ihrisko	1
Detské ihrisko	1
Spolu	**5**

Zdroj: Obecný úrad, 2015

Kultúrne zariadenia

Pre aktívne využívanie voľného času majú obyvatelia k dispozícii kultúrny dom, knižnicu, klubový priestor v budove na hlavnej ulici a pamätnú izbu v budove, v ktorej pôvodne sídlila materská škola (Tabuľka 12).

Tabuľka 12 Zariadenia trávenia voľného času v obci

Zariadenie	počet
Kultúrny dom	1
Knižnica	1
Klub seniorov	1
Pamätná izba	1
Spolu	4

Zdroj: Obecný úrad, 2015

Z uvedeného vyplýva, že množstvo zariadení pre trávenie voľného času obyvateľov obce je postačujúce, ale sú v nevyhovujúcom technickom stave.

Neziskové organizácie

Zásluhu na aktívnom spoločenskom živote v obci majú predovšetkým spoločenské organizácie, ktoré vyvíjajú rôznorodú činnosť. Ako vyplýva z údajov uvedených v Tabuľke 13 celkovo v obci pôsobia 2 záujmovo-spoločenské organizácie (zriadené v obci).
Aktívny je predovšetkým Športový klub, ktorý organizuje futbalové súťaže a Spolok vinohradníkov, ktorý sa podieľa na organizovaní výstav a degustácií vín.

Tabuľka 13 Neziskové organizácie pôsobiace v obci Červený Hrádok

Názov organizácie	Ciele činnosti	Rok založenia	Počet členov
Športový klub Červený Hrádok	Organizovane futbalových súťaží	1952	30
Spolok vinohradníkov	Organizovanie výstav a degustácií vín	1965	15

2.3.7 Analýza stavu a ochrany životného prostredia

Podľa environmentálnej regionalizácie vypracovanej Slovenskou agentúrou životného prostredia (SAŽP) sa územie obce Červený Hrádok zaraďuje do 2. stupňa environmentálnej kvality. Patrí do Tribečského regiónu. Považuje sa za prostredie mierne narušené. Objektom lokálne zhoršujúcim environmentálnu kvalitu prostredia je atómová elektráreň Mochovce, ktorá sa nachádza vo vzdušnej vzdialenosti 6,2 km od obce. Kultúrnym objektom lokálne zlepšujúcim environmentálnu kvalitu je podľa SAŽP pamiatková zóna mestského typu v okresnom meste Zlaté Moravce. Prírodným objektom je mestský park v okresnom meste (8,8 km) a Arborétum Mlyňany (2 km od obce).

Kvalita životného prostredia v území vyjadruje environmentálna regionalizácia pomocou podielu územia v piatich stupňoch environmentálnej kvality (1. prostredie vysokej kvality, 2. vyhovujúce, 3. mierne narušené, 4. narušené a 5. silne narušené). Viac ako polovica (65,37%) územia obce Červený Hrádok sa nachádza v druhom stupni a ostatné územie (34,63%) v treťom stupni environmentálnej kvality. Obec nepatrí do žiadnej zaťaženej oblasti.

Územný systém ekologickej stability je celopriestorovou sústavou navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov. Základom tohto systému sú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky. Na území mikroregiónu územný systém ekologickej stability (ÚSES) zastupujú nasledovné prvky nadregionálneho významu: biocentrum Pohronský Inovec – na území obce Tekovské Nemce biocentrum Včelár, terestrický biokoridor, ktorý sa tiahne stredom mikroregiónu od Pohronského Inovca na juh a hydrický biokoridor – tok rieky Žitava. Prvkami ÚSES regionálneho významu sú: hydrické biokoridory potok Širočina, jeho ľavostranné prítoky Rohožnický a Podegerský potok a pravostranné prítoky rieky Žitava Čerešňový potok a potok Drevenica.

Na území mikroregiónu sa podľa Štátneho zoznamu osobitne chránených častí prírody nachádzajú dva chránené areály. Arborétum Mlyňany s rozlohou 61,1 ha bolo vyhlásené za chránené územie v roku 1951. Nachádza sa v katastroch obcí Vieska nad Žitavou a Tesárske Mlyňany. Dôvodom ochrany je ochrana tuzemských a cudzokrajných drevín (zo Stredomoria, Východnej Ázie, Kaukazu, Strednej Ázie a severnej Ameriky). Záhrada bola na území parku založená v roku 1892 ako súkromný objekt Dr. Štefanom Ambrózym-Migazzim na štúdium aklimatizácie týchto drevín v našich klimatických pomeroch. Areál arboréta, ktorý podlieha 4. stupňu ochrany, sa nachádza sa vo vzdušnej vzdialenosti 2 km od obce Červený Hrádok. Novoveský park má rozlohu 6,6 ha. Bol vyhlásený za chránené územie v roku 1982 a má 3. stupeň ochrany. Historický park v centre obce Nová Ves nad Žitavou je zaujímavý 99 druhmi drevín, z ktorých niektoré sú vzácne. Nachádzajú sa tu dva kaštiele. Park má biologickú, architektonickú a estetickú hodnotu. Nachádza sa vo vzdušnej vzdialenosti 4,3 km od obce Červený Hrádok.

Ďalším chráneným územím (v 4. stupni ochrany, vyhláseným v roku 1992) je prírodná pamiatka Veľký Inovec v katastri obce Tekovské Nemce. Dôvodom vyhlásenia chráneného územia je ochrana reliktnej formy andezitového prúdu ako dôkazu geomorfologického vývoja reliéfu vulkanických štruktúr Pohoria Pohronský Inovec a zachovalých rastlinných a živočíšnych spoločenstiev na vulkanickom podloží.

Do východného okraja katastra obce Tekovské Nemce zasahuje chránená krajinná oblasť Kliča. Dôvodom ochrany je výskyt vzácneho Ponikleca modrého (Pulsatilla turczaninovii).

Na rozhraní katastrálnych území obcí Nevidzany, Čifáre a Telince sa nachádza chránený strom – dub cerový (Quercus cerris L.). Za chránený bol vyhlásený v roku 1994. Vek stromu sa odhaduje na 300 rokov.
Na území obce je lokalizovaná časť krajinársky zaujímavej oblasti Rohožnícka hôrka.

Na území mikroregiónu sa nenachádzajú chránené oblasti pre ochranu biotopov alebo živočíšnych a rastlinných druhov (NATURA 2000).

Ovzdušie

Znečistenie ovzdušia na území mikroregiónu pochádza najmä zo stredných a malých zdrojov znečistenia. V obci Červený Hrádok je medzi strednými znečisťovateľmi evidovaná sušiareň a čistiareň obilnín.

Územie obce je mierne zaťažení prízemnými inverziami. Tuhé emisie, emisie oxidu siričitého, oxidov dusíka a oxidu uhoľnatého sú na území mikroregiónu pod priemernými hodnotami Nitrianskeho kraja aj Slovenska. Na území obce sa nenachádzajú významné zdroje znečistenia ovzdušia emisiami SO_2. Priemerná ročná koncentrácia SO_2 v ovzduší sa pohybuje medzi 1,001 a 5,0 µg/m^3. Priemerné ročné koncentrácie tuhých látok zo stacionárnych zdrojov, automobilovej dopravy a pozadia v ovzduší je 20,01-30,00 µg/ m^3. Koncentrácie NO_2 sa pohybujú od 5,01 do 10,00 µg/m^3 a koncentrácie CO od 200,1 do 600,0 µg/ m^3. Významným znečisťovateľom emisiami CO v mikroregióne je firma Wienerberger, Slovenské tehelne s. r. o. Zlaté Moravce (menej ako 500 ton CO za rok). Priemerné ročné koncentrácie Pb z automobilovej dopravy a pozadia sú 0,011-0,020 µg/m^3 a benzénu z automobilovej dopravy a pozadia 0,8-1,2 µg/m^3. Koncentrácia prízemného ozónu 50,01-60 µg/ m^3/h. Počet prekročení cieľovej hodnoty ozónu za hodinu je 30,001-40, pričom cieľová hodnota pre ochranu ľudského zdravia je 120 µg/m^3. Podľa zaťaženia územia základnými znečisťujúcimi látkami sa územie obce zaraďuje do druhej triedy, čo znamená mierne znečistenie (iba jedna látka sa vyskytuje v nadhraničnej hodnote koncentrácie). Lesné porasty na území sú lesmi s prvými príznakmi poškodenie alebo v menšej miere lesy mierne poškodené.

Voda

V mikroregióne Požitavie-Širočina sa nenachádza žiadny významný znečisťovateľ vôd. V obci Červený Hrádok sa nenachádzajú chránené oblasti pre odber pitnej vody ani vodné plochy určené na kúpanie. Do katastra obce zasahuje ochranné pásmo vodárenských zdrojov. Čo sa týka kategorizácie oblastí citlivých na živiny je územie klasifikované ako zraniteľné.

Na území obce je všetka podzemná voda v 3. triede kvality podľa stupňa kontaminácie (z piatich stupňov).

V obci sa nachádza verejný vodovod, na ktorý je napojených 98,8% obyvateľov. Verejná kanalizačná sieť ani čistiareň odpadových vôd v obci nie je vybudovaná. V obci nie sú evidované ani domové čistiarne odpadových vôd.

Pôda

Kontaminácia pôdy sa vyjadruje štyrmi stupňami kontaminácie: pôdy relatívne čisté, pôdy nekontaminované resp. mierne kontaminované, pôdy s obsahom rizikových prvkov presahujúcich limitné hodnoty B a pôdy s obsahom rizikových prvkov presahujúcich limitné hodnoty C. Na území obce a celého mikroregiónu sú pôdy klasifikované ako relatívne čisté. Náchylnosť poľnohospodárskej pôdy na eróziu takisto mapuje SAŽP. Poľnohospodárska pôda na území mikroregiónu nie je ohrozená veternou eróziou. Čo sa týka vodnej erózie, prevažná väčšina územia je len slabo alebo mierne ohrozená. Na rozhraní katastra okresného mesta a obce Čierne Kľačany a v obci Volkovce sa nachádzajú malé územia so silnou ohrozenosťou a intenzívnou výmoľovou činnosťou.

Rizikové faktory

Na území mikroregiónu Požitavie-Širočina sa nevyskytujú environmentálne ohrozené oblasti. Niektoré z obcí sa nachádzajú v ochrannom pásme atómovej elektrárne Mochovce.

Obec Červený Hrádok, sa nachádza v II. ochrannom pásme (do 10 km). Priamy dopad činnosti elektrárne je indikovaný najmä hodnotami príkonov priestorového dávkového ekvivalentu pravidelne meraných po spustení prevádzky. Množstvá rádioaktívnych látok vypúšťaných do atmosféry a hydrosféry sa dlhodobo pohybujú pod úrovňou stanovených ročných limitov. V prípade plynných výpustí (aerosóly, rádiojód, vzácne plyny) dosahuje miera plnenia ročných limitov hodnoty pod 0,1%. V rámci skupiny výpustí kvapalných látok boli naplnené ročné limity na úrovni 64,4 % (trícium) a 2,1 % (korózne a štiepne produkty). Vychádzajúc z dotazníkového prieskumu možno konštatovať, že obyvatelia sa necítia činnosťou atómovej elektrárne ohrození. Jej lokalizáciu, vzhľadom na možnosť zamestnania, skôr považujú za výhodu.

V okresoch Zlaté Moravce a Nitra sa produkuje viac ako 30 tisíc ton komunálneho odpadu ročne. Ani v jednom z okresov nie je skládka nebezpečného odpadu. Všetky obce mikroregiónu majú dobrú dostupnosť k skládkam alebo spaľovniam komunálneho odpadu (do 10 alebo 15 km). Vo všetkých obciach je zabezpečený separovaný zber komunálneho odpadu. Okrem obce Vieska nad Žitavou sa vo všetkých obciach separuje 3 a viac komodít. V obci Červený Hrádok je zabezpečený zber komunálneho odpadu nasledovne: odvoz TKO 1-krát v priebehu dvoch týždňov a separované komodity 1-krát za mesiac. Domácnosti v obci vyprodukujú za jeden rok celkom 86 ton odpadu, z toho 10,2 % predstavujú separované komodity. V tabuľke 14 je uvedené množstvo zložiek komunálneho odpadu v rokoch 2008-2014.

Tab. 14: Objem komunálneho odpadu v podľa jedntolivých zložiek 2008-2014 v obci Čerevný Hrádok

Zložky komunálneho odpadu (v tonách)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
papier a lepenka	2	2,32	2,4	3,16	2,84	1,09	1,51
sklo	3,23	3,98	4	3,8	3,01	2,31	2,68
plasty	3,52	3,67	3,7	2,09	4,1	1,87	1,99
zmesový kom.odpad	77,15	73,84	75,24	79,49	77,39	83,22	85,24
objemový odpad					0	2,98	6,21
zmesy betonu,tehál						5,5	
textílie				1,8	0,3	0,4	
zariadenia s obsahom chlorfluor.uhl.				0,54	0,5	0,67	
Vyradené EZ			3,93	0,92	1,4	0,61	
kompozitné obaly					0,07	0,03	
žiarivky				0,01			

Na území obce nie sú oficiálne registrované čierne skládky odpadu, avšak obyvatelia ich výskyt potvrdili.

Väčšina teritória mikroregiónu je podľa SAŽP len podmienečne vhodná na ukladanie odpadov. Od okresného mesta smerom na juh sa tiahne územie nevhodné na ukladanie odpadov.

2.4 PRIESKUM VEREJNEJ MIENKY V OBCI ČERVENÝ HRÁDOK

V obci bol v marci 2014 realizovaný prieskum verejnej mienky, ktorého výsledky slúžia na plánovanie ďalšieho rozvoja obce a mikroregiónu Požitavie – Širočina. Prieskumu sa zúčastnilo 37 obyvateľov, čo tvorí necelých 9% obyvateľstva obce. Nakoľko toto percento je nízke, výsledky prieskumu nemožno zovšeobecniť na celú obec. Avšak názory a návrhy respondentov sú cenné pre ďalšie plánovanie rozvoja.
Prieskumu verejnej mienky sa zúčastnilo skoro 60% žien, vo vekových kategóriách prevládali responenti starší ako 65 rokov. Okrem 1 respondenta všetci v obci žijú dlhodobo, preto je možné predpokladať, že dobre poznajú obec. Odpovedali najmä dôchodcovia a zamestnaní, ale vo vzorke sú aj zástupcovia podnikateľov, nezamestnaných a študentov.

Obr. 19 Charakteristika respondentov podľa veku a podľa dĺžky pobytu v obci

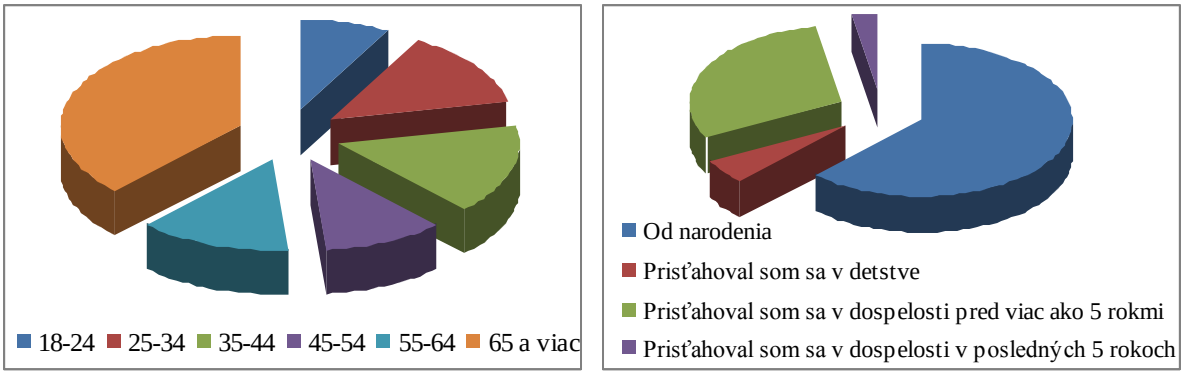

Zdroj: vlastné spracovanie

Prvá časť prieskumu sa zameriavala na život v obci a v mikroregióne. Respondenti najčastejšie súhlasili s výrokmi *4.5 Mám tu rodinu a blízkych priateľov., 4.1 Život je tu pokojnejší ako v meste.* A *4.4 Blízky kontakt s prírodou*., ale mierne nesúhlasili s výrokom *4.3 Môžem sa tu lepšie realizovať, napĺňať svoje plány*. Najväčšie nevýhody pociťujú obyvatelia obce v *5.1 nedostatku pracovných príležitostí, 5.2 horšej kvalite a nedostatku služieb a tovarov ako v meste*. A že *5.3 Za všetkým treba dochádzať do mesta.* Respondenti nesúhlasili s tvrdením *5.5 Znečistené životné prostredie.*

Obr. 20 Hodnotenie výhod (4) a nevýhod (5) života v obci

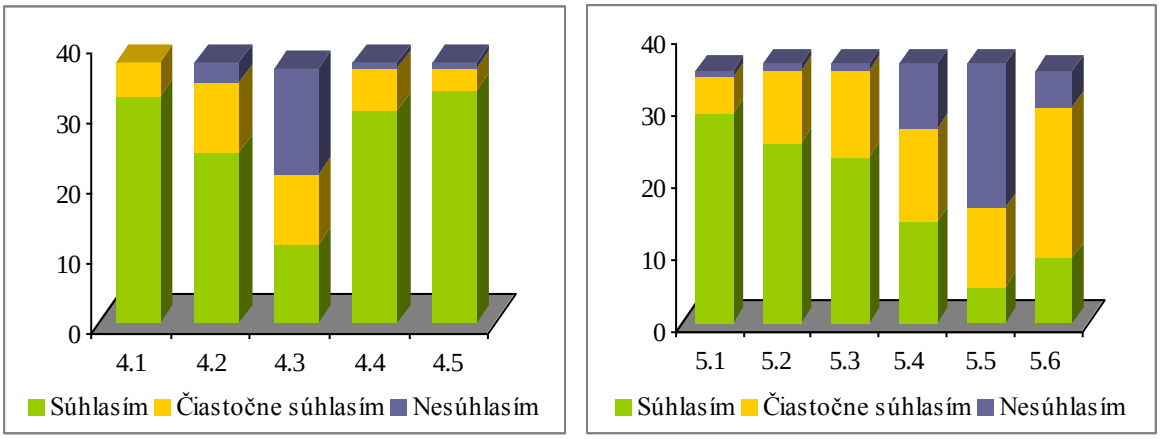

Zdroj: vlastné spracovanie

Čo sa týka hodnotenia služieb poskytovaných v mikroregióne, respondent sa vyjadrili nasledovne:

- Spokojní sú prevažne so všetkými službami, najmä však s vybavenosťou obce elektrinou (6.6) a dostupnosťou a kvalitou vzdelávania na ZŠ.
- Nespokojní sú najmä s vybavenosťou obce kanalizáciou (6.3), možnosťami pre rekreáciu (6.17), dostupnosťou a kvalitou sociálnych zariadení (6.14) a zdravotníckych služieb (6.11).
- Ďalej respondentom chýbajú komerčné služby ako kaderníctvo, čistiareň, oprava odevov, kozmetika, lekáreň, viac kultúrnych podujatí a pracovné miesta na družstve.

Obr. 21 Hodnotenie služieb v obci

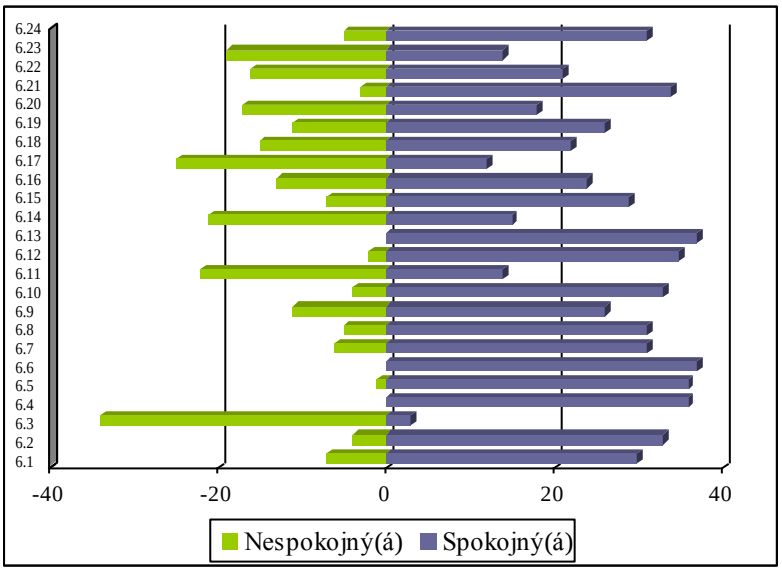

Zdroj: vlastné spracovanie

Ďalšia časť sa týkala pracovných príležitostí, ktoré respondenti uvádzali ako jednu z hlavných nevýhod bývania v mikroregióne. Okolo 75% respondentov je nespokojných s možnosťami zamestnať sa či už pre mladých, ženy alebo mužov. Podľa nich by nové pracovné miesta mali vznikať najmä v poľnohospodárstve, vinárstve, lesníctve, remeselnej výrobe a stavebníctve. Dôvody, prečo nové miesta nevznikajú, sú najmä nezáujem zo strany podnikateľov a legislatívne bariéry.

Čo sa týka vzťahov v obci, 49% ich považuje za dobré, 40,5% za ani dobré ani zlé. Naopak čo sa týka susedských vzťahov, tieto považuje 74% za dobré. Respondenti sa o dianí v obci dozvedajú najmä na ulici, v obchode, od susedov, v kostole alebo z obecného rozhlasu, tlačovín, úradnej tabule. O dianie v obci sa často zaujíma 62%, kým o dianie v mikroregióne 34% respondentov. 28 respondentov je aktívnych v obci, 11 v mikroregióne, 8 respondenti sú aktívni aj v spolkoch a združeniach ako Jednota dôchodcov, PŽVC, či Žitavská komunita. Najviac respondentov súhlasilo s výrokmi *V obci existuje len pár jedincov, ktorí sa snažia, ale väčšina obyvateľstva je pasívna a nezaujíma sa o život v obci a mikroregióne.* A *13.6 Niektorí obyvatelia kazia snahu iných.* Jeden respondent sa o budúcnosti obce vyjadril aj takto: *„obec bude upadať kvôli nedostatočnej spolupráci vo vedení obce...“* Preto by sa mala obec zaoberať aj aktivitami na podporu upevňovania vzťahov medzi obyvateľmi ako aj vzťahov k obci a mikroregiónu a možnostiam pre sebarealizáciu.

Posledná časť prieskumu bola venovaná rozvoju obce v budúcnosti. Respondenti by finančné prostriedky obce investovali najmä na podporu poľnohospodárstva, vinárstva, potravinárstva, na rozvoj špecifických sociálnych skupín (mládež, dôchodcovia, nezamestnaní a pod.) a na zlepšenie životného prostredia. Respondenti by konkrétne podporili:

- vybudovanie kanalizácie
- vybudovanie sociálneho zariadenia pre starších, zdravotného strediska, lekáreň
- vybudovať zberný dvor, kompostovisko, viac smetných košov v obci, likvidáciu nelegálnych skládok
- skrášlenie centrálnej zóny
- vybudovanie vyhliadkovej veže, reštaurácie
- vytvorenie obecného podniku
- podporenie živočíšnej výroby

Obr.22 Preferencie obyvateľstva pri investovaní verejných zdrojov

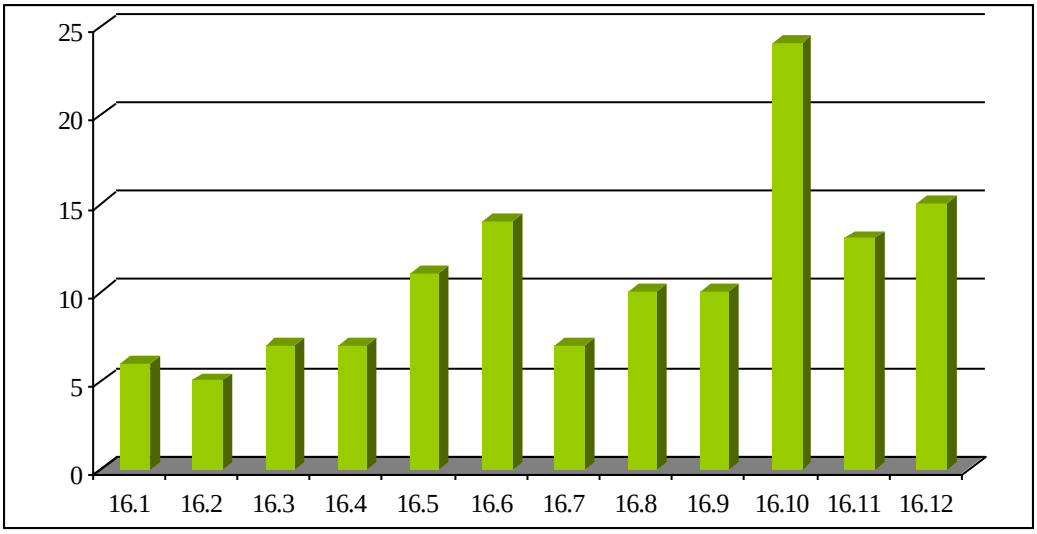

Zdroj: vlastné spracovanie

Za víziu mikroregiónu si obyvatelia vybrali: ***„Mikroregión Požitavie – Širočina bude predovšetkým príjemným miestom pre bývanie s dostupnými a kvalitnými službami, atraktívnym vzhľadom a kvalitným životným prostredím s bohatým kultúrno-spoločenským životom.“***

2.5 ANALÝZA EXTERNÉHO PROSTREDIA

Vonkajšie prostredie je určované Európskou úniou a legislatívou Slovenskej republiky. V danej oblasti je smerodajný najmä Národný plán reforiem Slovenskej republiky platný pre roky 2014 a 2015. Jedná sa o opatrenia, ktoré sa vláda zaviazala plniť v nasledujúcom období:

Konsolidačné opatrenia 2015-2017

- Zachovanie výnosu a zvýšenie úspešnosti DPH
- Registračné pokladnice pre lekárov a iné profesie
- Zrážková daň na finančné a nefinančné benefity od farmaceutických spol. pre lekárov
- Ročné zúčtovanie Sociálnej poisťovne
- Úspory na mzdách (ESO)
- Úspory na medzispotrebe (ESO)

Efektívnosť verejných výdavkov:

- Transformácia a zlučovanie podriadených organizácií kapitol štátneho rozpočtu v rámci ESO
- Zlepšenie finančného riadenia a hospodárenia poskytovateľov zdravotnej starostlivosti
- Vyrovnané hospodárenie fakultných a univerzitných nemocníc
- Implementácia prvej fázy e-health
- Výdavkové priority – zvýšenie miezd učiteľom, zamestnancom úradov práce, kapacít materských škôl
- Výstavba diaľnic

Boj proti daňovým podvodom a analytické kapacity:

- Tretia etapa akčného plánu formou opatrení na zlepšenie výberu daní: najmä centralizácia informácií z mýtneho systému, registra motorových vozidiel a obyvateľstva, prístup k informáciám o účtoch prešetrovaných osôb a firiem. Zavedenie insolvenčného registra, registra diskvalifikovaných osôb a ratingu daňových subjektov. Okrem toho sa zriadia špecializované senáty na krajských súdoch so zameraním na daňovú oblasť.
- Posilnenie analytických kapacít a vybudovanie analytickej jednotky na Finančnej správe SR
- Zverejňovanie platenia DPPO

Služby zamestnanosti, dlhodobá nezamestnanosť:

- Prioritizovanie poradenských a individualizovaných verejných služieb zamestnanosti vrátane zvýšenia ich administratívnych kapacít s cieľom zlepšenia prístupu k zamestnaniu pre dlhodobo nezamestnané osoby, pracovníkov s nízkou kvalifikáciou, starších ľudí a žien
- Poskytovanie kariérneho poradenstva pre dospelých na zlepšenie uplatniteľnosti na trhu práce
- Centralizácia databázy uchádzačov o zamestnanie a poberateľov sociálnych dávok, kompletizácia a prepojenie s relevantnými inštitúciami
- Analýza čistej účinnosti a efektívnosti výdavkov jednotlivých opatrení aktívnej politiky trhu práce
- Posilnenie finančných motivácií zamestnať sa – súbeh dávky v hmotnej núdzi a mzdy.

Predškolské zariadenia:
- Budovanie nových zariadení služieb starostlivosti o dieťa
- Rozšírenie kapacít materských škôl, rozšírenie existujúcich foriem výchovy a vzdelávania o prípravné triedy materskej školy a zvýšenie časovej dotácie pre predškolské vzdelávanie.

Nezamestnanosť mladých:
- Prijatie systému záruk pre mladých ľudí do 29 rokov
- Identifikácia sektorovej potreby zručností na trhu práce a dopytu po kvalifikovanej pracovnej sile prostredníctvom Národnej sústavy povolaní (NSP)

Odborné vzdelávanie a postavenie učiteľov:
- Zvyšovanie miezd učiteľov
- Lepšie zapojenie zamestnávateľov a zamestnávateľských zväzov do systému odborného vzdelávania a prípravy, podpora odbornej praxe žiakov vykonávanej priamo v podnikoch a zmeny v normatívnom financovaní odborného regionálneho školstva s cieľom posilniť kvalitu odborného vzdelávania.

Marginalizované rómske komunity:
- Zvyšovanie počtu asistentov učiteľov
- Vydávanie učebníc a učebných textov v slovenskom a v rómskom jazyku

Výskum a vývoj:
- Opatrenia z Akčného plánu stratégie RIS3
- Transparentnosť regulácie sieťových odvetví
- Hodnotenie potreby ďalšej regulácie
- Zverejňovanie analýzy ku všetkým zásadnejším zmenám politík regulačného obdobia
- Vybudovanie dátového centra na webovom sídle URSO

Prepájanie sústav a sietí:
- Prepojenie plynárenských sietí s Poľskom a Maďarskom
- Prepojenie elektrizačných sústav s Maďarskom

Energetická efektívnosť v podnikoch:
- Podpora energetických auditov pre malé a stredné firmy
- Implementácia smernice o energetickej efektívnosti

Verejná služba:
- Reforma štátnej služby
- Model prevádzky Integrovaných obslužných miest
- Grantový program pre posilnenie analytických kapacít vo VS
- ESO – Efektívna, spoľahlivá a otvorená štátna správa

Justícia:
- Skrátenie dĺžky súdneho konania
- Elektronický súdny spis
- Zavedenie elektronickej Zbierky zákonov SR

Formulár č. A 13 – STEEP analýza

Sociálna oblasť	**Technologická oblasť**	**Ekonomická oblasť**
Demografické zmeny obyvateľstva	Využívanie IKT pre komunikáciu s obyvateľstvom	Využívanie štrukturálnych fondov EÚ pre spolufinancovanie projektov
Absencia adekvátneho prepojenia vzdelávacieho systému s potrebami trhu práce	Zlepšovanie kvality poskytovaných služieb verejnosti	Daňové zaťaženie
Nárast kriminality, chudoby, marginalizované rómske komunity	Rast úrovne výskumu a vývoja, inovácie	Nové trhy a investičné príležitosti pre zamestnávateľov a podnikateľov
	Zavádzanie inovatívnych technológií u kľúčových zamestnávateľov v regióne	Dobudovanie cestnej infraštruktúry
Ekologická oblasť	**Politická oblasť**	**Oblasť hodnôt**
Objavenie doposiaľ neidentifikovaných ekologických zdrojov znečistenia	Pripravenosť Vlády SR na čerpanie finančných prostriedkov alokovaných v štrukturálnych fondoch EÚ	Zmena postojov obyvateľstva a ich zapájanie do rozvojových aktivít
Zhoršenie kvality podzemných zdrojov vody a nedostatok kvalitnej pitnej vody	Podpora Vlády SR v oblasti podnikateľského prostredia, inovácií, výskumu a vývoja, cestovného ruchu	Rasizmus, xenofóbia a kriminalita
Zhoršujúca sa kvalita ovzdušia vplyvom znečistenia	Proces verejného obstarávania a s ním spojená legislatíva	
	VÚC podporujúca miestny rozvoj	

Zdroj: vlastné spracovanie

Súčasťou analýzy vonkajšieho a vnútorného prostredia bolo i Ex-post hodnotenie – stav projektovej pripravenosti investícií k termínu vypracovania PHSR. Účelom tabuľky – Ex-post hodnotenie – stav projektovej pripravenosti investícií k termínu vypracovania nového PHSR je analyzovať súčasný stav pripravenosti investičných zámerov a možností ich financovania z rôznych zdrojov vrátane hodnotenia ich príspevku k rastu alebo rozvoju územia, tvorbe nových pracovných miest a k zlepšeniu kvality života obyvateľov. Tabuľka je zároveň východiskom pre vytvorenie tabuliek P1 a F6.

2.6 SWOT ANALÝZA

Silné stránky	Slabé stránky
Životné prostredie a prírodný potenciál: • lokality významné z hľadiska genofondu flóry a fauny • priaznivé pôdne a klimatické podmienky • kvalitná poľnohospodárska pôda • dlhodobá tradícia poľnohospodárstva • zmiešané lesné porasty (s potenciálom možnosti rozvoja cestovného ruchu – turistika, hubárčenie) • existencia viníc • dostatok vodných zdrojov • vodné toky: potok: Širočina, Rohožnický potok • blízkosť regionálneho biocentra Arborétum Mlyňany • lokalizácia krajinársky zaujímavej Rohožníckej hôrky • existujúci systém separácie základných zložiek odpadu	**Životné prostredie a prírodný potenciál:** • pokles výmery ornej pôdy a výmery lesných pozemkov • nedostatočne využívaný potenciál prírodných podmienok • neupravené a znečistené okolie vodných tokov • absentujúca protipovodňová ochrana • blízkosť jadrovej elektrárne Mochovce • existencia lokálnych zdrojov znečistenia životného prostredia • slabé environmentálne povedomie obyvateľov
Demografický potenciál: • Homogénna národnostná a religiózna štruktúra obyvateľov • mierne klesajúci podiel poproduktívnej zložky obyvateľstva • aktívne spoločenské organizácie • pravidelné organizovanie rôznych kultúrnych a športových podujatí	**Demografický potenciál:** • mierne klesajúci počet obyvateľov v obci (z dlhodobého hľ.) zapríčinený stálym poklesom prirodzenej reprodukcie obyvateľov • starnutie populácie, nepriaznivá veková štruktúra obyvateľov • vyššie zastúpenie obyvateľstva so základným vzdelaním a stredoškolským vzdelaním bez maturity • pasivita obyvateľov obce a slabý záujem o veci verejné
Ekonomický potenciál: • Podnikateľská aktivita v obci rastie • Klesajúca miera nezamestnanosti	**Ekonomický potenciál:** • málo diverzifikovaná ekonomická štruktúra podnikateľských subjektov

• Pracovné príležitosti v blízkych miestach Vráble, Zlaté Moravce, EMO Mochovce	• obmedzené pracovné príležitosti v obci • vysoká denná dochádzka za prácou • prevažujú malé firmy, ktoré vytvárajú minimum pracovných príležitostí • nevyužité kapacity objektu bývalého PD • absentujúci finančný kapitál • slabo využitý potenciál pre vidiecky cestovný ruch (cykloturistika, agroturistika)
Infraštruktúra a služby: • obec je dobre dopravne dostupná, • dobré značenie – orientačné tabule a turistické značky • miestne komunikácie v dobrom stave, • vybudovaný verejný vodovod, • je plynofikovaná, • lokalizácia ZŠ a MŠ, • existencia priestorov pre trávenie voľného času (športoviská, kultúrny dom) • služby občanom: obchod • spokojnosť obyvateľov obce s občianskou vybavenosťou • dom smútku a cintorín (pravidelne upravovaný) • existencia malých sakrálnych objektov v obci	**Infraštruktúra a služby :** • chýba kanalizácia, • absentujú zdravotnícke a sociálne služby, • nevyužité voľné budovy (technický stav) • chýbajúce komerčné služby obyvateľom • zlý technický stav verejných budov (pôvodná budova materskej školy a i.) • obec nemá vybudované kompostovisko • nedostatok bytov • slabá architektonická a parková výsadba obce, chýbajú lavičky
	Iné: • absentujúca územno-plánovacia dokumentácia • nedostatočný marketing a propagácia obce
Príležitosti	**Ohrozenia**
Životné prostredie a prírodný potenciál: • zachovanie ekologickej stability územia a zlepšenie kvality životného prostredia • využitie poľnohospodárskej pôdy • zdokonalenie systému separácie zložiek odpadu • informačné aktivity v oblasti ochrany životného prostredia • využitie obnoviteľných zdrojov energie	**Životné prostredie a prírodný potenciál:** • zhoršovanie kvality životného prostredia

• zavedenie protipovodňových opatrení	
Demografický potenciál: • rast vzdelanostnej úrovne • imigrácia obyvateľov do obce • využitie aktívnej činnosti spoločenských organizácií a využitie vnútorného ľudského potenciálu • podpora činnosti spoločenských organizácií • skvalitnenie organizácie kultúrnych a športových podujatí (marketing) a zvýšenie ich propagácie	**Demografický potenciál:** • pokračujúci trend stárnutia obyvateľov a emigrácia obyvateľov z obce • nízky záujem obyvateľov o veci verejné • zvyšovanie nezamestnanosti • sociálna izolovanosť
Ekonomický potenciál: • využitie prírodného potenciálu pre rozvoj podnikateľských aktivít a aktivít cestovného ruchu • rozvoj podnikateľských aktivít v poľnohospodárstve, v oblasti spracovania poľnohospodárskych produktov, chovu hospodárskych zvierat, vo vinohradníctve a vinárstve, ovocinárstve a v oblasti pestovania drobného ovocia, vo vidieckom cestovnom ruchu a agroturistike • podpora remeselnej výroby	**Ekonomický potenciál:** • znižovanie kúpyschopnosti obyvateľov • nízky investičný kapitál • legislatíva
Infraštruktúra a služby: • dobudovanie technickej infraštruktúry (kanalizácia, miestne komunikácie, cyklocesty) • rekonštrukcia existujúcej verejnej infraštruktúry • zracionalizovanie siete školských zariadení • zabezpečenie zdravotných a sociálnych služieb • rekonštrukcia verejných budov • bytová výstavba • architektonická a parková výsadba obcí, vybudovanie oddychových zón – je vybudované • zabezpečenie služieb pre podnikateľov a obyvateľov obce (disponibilné priestory, potenciálni investori, služby) • dobudovanie infraštruktúry a podpora služieb cestovného ruchu: budovanie cyklotrás, náučných chodníkov,	**Infraštruktúra a služby:** • Obmedzená dostupnosť verejných zdrojov • Administratívna a finančná náročnosť projektov

ubytovacích kapacít, reštauračných služieb, propagácie • vypracovanie územno–plánovacej dokumentácie	

2.7 KĽÚČOVÉ DISPARITY A HLAVNÉ FAKTORY ROZVOJA

Vyhodnotením silných stránok a príležitostí zo SWOT analýzy boli identifikované hlavné faktory rozvoja obce. Podobne, na základe vyhodnotenia slabých stránok a ohrození boli identifikované hlavné disparity obce.

Kľúčové disparity	**Hlavné faktory rozvoja**
1. Slabá podnikateľská akivita, málo pracovných príležitostí a nízke príjmy obyvateľov 2. Nevyhovujúca kvalita životného prostredia 3. Nedostatočne využitý prírodný a kultúrny potenciál obce 4. Nedostatok sociálnych a zdravotných služieb 5. Nízka úroveň kvality verejnej infraštruktúry a služieb 6. Nedostatočná kvalita ľudských zdrojov a spoločenského života	⊙ Zvýšenie atraktivity územia obce ⊙ Rozvoj podnikania v obci a okolí, rast počtu nových pracovných príležitostí a zvýšenie príjmov obyvateľstva ⊙ Skvalitnenie životného prostredia ⊙ Obnova tradícií a zachovanie prírodného a kultúrneho dedičstva ⊙ Zvýšenie dostupnosti sociálnych a zdravotných služieb ⊙ Vytvorenie podmienok pre poskytovanie kvalitnejších verejných služieb ⊙ Rozvoj ľudských zdrojov a spoločenského života

Formulár č. A 14 – Kontrolný zoznam pre hodnotenie možných rizík (rozvoja územia)

Druh rizika	**Objekt rizika**	**Zdroj rizika**	**Nežiaduce dôsledky**	**Pravdepodobnosť**
Technické	Územie	Priemyselné havárie	Znečistenie životného prostredia	Nízka
Ekologické	Územie	Objavenie doposiaľ neidentifikovaných ekologických zdrojov znečistenia	Nadmerné ekologické znečistenie	Nízka
Sociálne	Územie	Neúmerné zvyšovanie počtu sociálne neprispôsobivých obyvateľov a MRK	Rastúca kriminalita	Stredná
Ekonomické	Územie	Financovanie z komplementárnych zdrojov financovania	Nerealizovanie rozvojových projektov	Stredná

Zdroj: vlastné spracovanie

Závery

Z hľadiska vyváženého a optimálneho rozvoja územia obce a zvyšovania kvality života obyvateľov je nevyhnutné zamerať sa v programovom období 2014 – 2020 na rovnomernejšiu koncentráciu zdrojov do všetkých strategických priorít. Skoordinovaná koncentrácia zdrojov by sa mala prejaviť nielen vo vyššej efektívnosti a účinnosti implementácie verejných politík, ale i v možnosti využívania zdrojov z fondov EÚ. Na základe získaných skúseností prvoradá intervencia by mala smerovať do aktivít, ktoré budú mať výraznejší dopad na hospodársky a sociálny rozvoj obce.

3 VÍZIA A ROZVOJOVÁ STRATÉGIA

Strategická časť PHSR nadväzuje na analytickú časť. Záver analytickej časti obsahuje SWOT analýzu a hodnotenie možných rizík. Strategická časť obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jeho vnútorných špecifík a určí hlavné ciele a priority rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia. Strategická časť obsahuje:

- víziu územia,
- formuláciu a návrh stratégie,
- výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách – oblastiach rozvoja (hospodárska, sociálna, environmentálna).

1.1 VÍZIA NA ROKY 2014 – 2020

Pri stanovení vízie rozvoja územia obce Červený Hrádok bolo nutné prihliadať na ten fakt, že sa vzťahuje k dlhodobému horizontu 10 až 15 rokov. Vízia by mal byť v súlade s Národnou stratégiou regionálneho rozvoja SR a Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja do roku 2020.

Vízie a ciele národnej stratégie sa vzťahujú na obdobie do roku 2030. Ťažiskom dokumentu sú rozvojové priority štátu pre programové obdobie 2014 – 2020, ktoré majú viesť k splneniu vytýčených významných národných cieľov.

V komparácii s ostatnými členskými štátmi EÚ dosiahla SR za posledné viac ako dve dekády dynamického hospodárskeho a sociálneho vývoja významný spoločenský pokrok. Postupnou realizáciou rozvojových projektov, podporných programov, vrátane štrukturálnych reforiem a systémových zmien, dochádzalo k modernizácii a modifikácii odvetvovo-sektorovej štruktúry hospodárstva, ako i konvergencii SR k ekonomicky vyspelým štátom. Vízia regionálneho rozvoja predstavuje stav, ku ktorému má Slovensko za niekoľko rokov dospieť – vymedzuje rámec pre definovanie strategických cieľov a priorít na obdobie 2014 až 2020 s výhľadom do roku 2030, ako aj postupy na ich dosiahnutie. Vízia regionálneho rozvoja Slovenska je definovaná takto:

„Slovensko ako krajina s vysokou kvalitou života občanov vo všetkých regiónoch. Regionálna politika umožňujúca každému regiónu využívať svoje danosti na prospech svojho trvalo udržateľného hospodárskeho, sociálneho a územného rozvoja, a tým rozvoja Slovenskej republiky ako vysoko vyspelého, hospodársky, politicky a sociálne súdržného štátu, sebavedomého člena Európskej únie.“

Z hľadiska celoslovenského vývoja a súčasného postavenia obce v rámci mikroregiónu „Požitavie – Širočina”, ako aj v rámci Nitrianskeho kraja a taktiež v rámci iných regiónov

Slovenska vytvára do určitej miery tlak na zvyšovanie atraktivity územia a úrovne ekonomického rastu. Predpokladom pre úspešný rozvoj obce je budovanie trvaloudržateľnej ekonomiky, zabezpečenie kvalitnej verejnej infraštruktúry, atraktivity územia a kvality ľudských zdrojov.

Na základe uvedených predpokladov a nadriadených strategických dokumentov je **vízia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Červený Hrádok formulovaná ako:**

Obec Červený Hrádok je územie:

- príťažlivé pre život a bývanie v nej,
- s vybudovanými komplexnými službami pre obyvateľov,
- so stabilným podnikateľským zázemím, vytvárajúcim pracovné príležitosti,
- s optimálne využitými prírodnými zdrojmi,
- s maximálnym využitím kultúrneho a spoločenského potenciálu,
- s kvalitným životným prostredím, s upraveným vzhľadom obce,
- s dostupnými službami v oblasti cestovného ruchu.

1.2 ROZVOJOVÁ STRATÉGIA OBCE ČERVENÝ HRÁDOK NA ROKY 2014 – 2020

Dominantnú úlohu v procese napĺňania vízie vo vymedzenom časovom období zohráva stratégia rozvoja, ktorá sa prostredníctvom koncentrácie kľúčových disparít zameriava na riešenie lepšieho využívania existujúcich (tradičných) zdrojov a zároveň, na základe príležitostí a nových faktorov vytvára nové možnosti rozvoja v nasledujúcom programovom období.

Strategický cieľ obce Červený Hrádok:

“Vytvoriť podmienky na zvyšovanie kvality života jej obyvateľov aktívnym prístupom k podpore hospodárskej a sociálnej oblasti pri súčasnom zveľaďovaní životného prostredia obce.”

V nadväznosti na strategický cieľ sa stratégia rozvoja obce zameriava na rozvoj v rámci nasledujúcich priorít a prioritných oblastí:

1. **Rozvoj miestneho podnikania a tvorba nových pracovných príležitostí pre obyvateľov**
2. **Ochrana životného prostredia**
3. **Zachovanie kultúrneho dedičstva**
4. **Skvalitnenie verejnej infraštruktúry**
5. **Rozvoj sociálnych a zdravotných služieb**
6. **Rozvoj ľudských zdrojov a spoločenského života**

V týchto prioritných oblastiach rozvoja si obec stanovila strategické ciele a navrhla opatrenia, ktorými tieto strategické ciele dosiahne.

Formulár č. S 1 – Plánovací formulár – Vízia, strategický cieľ

Vízia
"Obec Červený Hrádok je územie príťažlivé pre život a bývanie, s vybudovanými komplexnými službami pre obyvateľov, so stabilným podnikateľským zázemím, vytvárajúcim pracovné príležitosti, s optimálne využitými prírodnými zdrojmi, s maximálnym využitím kultúrneho a spoločenského potenciálu, s kvalitným životným prostredím, s upraveným vzhľadom obce, s dostupnými službami v oblasti cestovného ruchu."
Strategický cieľ
"Vytvoriť podmienky na zvyšovanie kvality života jej obyvateľov aktívnym prístupom k podpore hospodárskej a sociálnej oblasti pri súčasnom zveľaďovaní životného prostredia obce."

Zdroj: vlastné spracovanie

Formulár č. S 2 – Tabuľka strategických cieľov a opatrení (ciele a opatrenia)

Priorita	**Špecifický cieľ**	**Opatrenie**
Priorita 1 Rozvoj miestneho podnikania a tvorba nových pracovných príležitostí pre obyvateľov obce	Špecifický cieľ 1: Vytvoriť pracovné miesta a zvýšiť zdroje príjmov obyvateľov obce vytvorením podmienok pre rozvoj podnikania v oblasti výroby, poľnohospodárstva, služieb a cestovného ruchu	Opatrenie 1.1 Podpora rozvoja výroby a služieb
		Opatrenie 1.2 Podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu
		Opatrenie 1.3 Podpora a obnova infraštruktúry cestovného ruchu
Priorita 2 Ochrana životného prostredia	Špecifický cieľ 2: Regenerácia prírodného prostredia a zabezpečenie ekologickej stability územia obce	Opatrenie 2.1 Environmentálna infraštruktúra a protipovodňová ochrana
		Opatrenie 2.2 Podpora budovania systému odpadového hospodárstva
		Opatrenie 2.3 Podpora obnoviteľných zdrojov energie
		Opatrenie 2.4 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia
Priorita 3 Zachovanie kultúrneho dedičstva obce	Špecifický cieľ 3: Zachovanie, zveľaďovanie a rozvoj kultúrneho dedičstva obce	Opatrenie 3.1 Podpora rozvoja kultúrnych tradícií obce
Priorita 4 Rozvoj sociálnych a zdravotných služieb	Špecifický cieľ 4: Zvýšenie dostupnosti sociálnych a zdravotníckych služieb	Opatrenie 4.1 Podpora budovania siete sociálnych a zdravotných zariadení
Priorita 5 Skvalitnenie verejnej infraštruktúry	Špecifický cieľ 5: Zvýšenie atraktivity obce a vytvorenie podmienok pre poskytovanie kvalitnejších verejných služieb	Opatrenie 5.1 Obnova a rozvoj obcí
Priorita 6 Rozvoj ľudských zdrojov a spoločenského života	Špecifický cieľ 6: Zvýšenie kapacity a kvality ľudských zdrojov a spoločenských aktivít	Opatrenie 6.1 Podpora moderného a celoživotného vzdelávania

		Opatrenie 6.2 Podpora rozvoja spoločenských aktivít
		Opatrenie 6.3 Rozvoj partnerskej spolupráce

Zdroj: vlastné spracovanie

4 PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová časť PHSR nadväzuje na strategickú časť a obsahuje opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám. Zmyslom programovej časti je jej príspevok k splneniu stanoveného strategického cieľa: Vytvoriť podmienky pre zvýšenie kvality života obyvateľov obce, pre zvýšenie jeho konkurencieschopnosti a ekonomickej výkonnosti s vyváženým rozvojom oblastí trvale udržateľného rozvoja.

Metodika tvorby PHSR udáva nasledovný postup:

- Pracovná skupina špecifikovala opatrenia, navrhla k nim activity a stanovila poradie dôležitosti opatrení a aktivít, projektov vrátane merateľných ukazovateľov výsledku a dopadu. *(Formulár č. P 1 – Tabuľka opatrení, aktivít a projektov podľa oblastí, Formulár č. P 2 – Tabuľka ukazovateľov výsledkov, dopadov).*
- Riadiaci tím vypracoval sumárny návrh aktivít a projektov ako východisko pre Akčný plán.
- Riadiaci tím stanovil termíny realizácie aktivít, projektov (roky) a odhad ich financovania (výška a zdroje financovania).
- Riadiaci tím zabezpečil vypracovanie formulárov pre prípravu navrhnutých projektov (*Formulár P 3 – Formulár pre prípravu projektu)*.

⌖ Priorita 1 Rozvoj miestneho podnikania a tvorba nových pracovných príležitostí pre obyvateľov obce

Špecifický cieľ 1: Vytvoriť pracovné miesta a zvýšiť zdroje príjmov obyvateľov obce vytvorením podmienok pre rozvoj podnikania v oblasti výroby, poľnohospodárstva, služieb a cestovného ruchu

Opatrenie 1.1 Podpora rozvoja výroby a služieb

Zdôvodnenie:
Analýza SWOT hospodárskeho a sociálneho rozvoja v slabých stránkach poukazuje na slabé podnikateľské zázemie, ktoré charakterizuje predovšetkým zastúpenie malých firiem, ktoré vytvárajú minimum pracovných príležitostí priamo v obci. Dôkazom tohto stavu je skutočnosť, že viac ako 80 % obyvateľov obce je nútených odchádzať za prácou do okresného mesta Zlaté Moravce, Vrábľov, Levíc a iných okolitých miest.

Cieľom opatrenia je zlepšiť podnikateľské prostredie v oblasti rozvoja výroby a služieb prostredníctvom vymedzenia lokalít pre podnikanie a vytvorenia priestorových a technických podmienok pre nových a existujúcich podnikateľov. Opatrenie je zamerané na podporu MSP, vrátane SHR, remeselníkov, poľnohospodárov a lesníkov.

Aktivity:

- určenie lokality pre umiestnenie podnikateľských prevádzok,
- príprava pozemkov, budov, priestorových a technických podmienok pre vznik nových služieb a rozvoj podnikateľských aktivít,
- rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre podnikateľskú činnosť, výstavba alebo rekonštrukcia tržníc pre podporu predaja miestnych produktov,
- budovanie a rozvoj podnikateľskej zóny vrátane budovania inžinierskych sietí,
- budovanie výrobných prevádzok,

- podpora na začatie podnikateľskej činnosti mladých poľnohospodárov a malých poľnohospodárskych podnikov v obci,
- podpora budovania clustrov a sietí.

Konečný prijímateľ:
- obec,
- združenie/skupina obcí – Mikroregión „Požitavie – Širočina – záujmové združenie obcí pre cestovný ruch“
- fyzické a právnické osoby oprávnené na podnikanie v zmysle príslušných predpisov.

Monitorovacie indikátory:
- počet vybudovaných podnikateľských zón, výrobných prevádzok.
- m^2 pripravených pozemkov, zrekonštruovaných priestorov,
- počet novozaložených mladých poľnohospodárov,
- počet vytvorených pracovných miest.
- počet vytvorených clustrov a sietí.

Opatrenie 1.2 Podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu

Zdôvodnenie:
SWOT analýza v silných stránkach poukazuje na rekreačný potenciál územia obce daný predovšetkým prírodnými podmienkami. Obec sa nachádza v blízkosti ďalších prírodných a vzácnych klutúrno-historických atraktivít (Malé Vozokany, Veľké Vozokany, Tesárske Mlyňany). V slabých stránkach upozorňuje na mieru nezamestnanosti, nedostatok ubytovacích a stravovacích služieb, nevyužité voľné budovy vo vlastníctve právnických osôb, objektov bývalého poľnohospodárskeho družstva a voľný bytový fond. Príležitosti avizujú využitie prírodného potenciálu pre rozvoj podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu s cieľom zvýšiť rekreačné kapacity v obci a zabezpečiť alternatívne zdroje príjmov pre miestnych podnikateľov a obyvateľov. Realizácia tohto opatrenia pomôže vytvoriť nové pracovné príležitosti, rozšíriť možnosti zdrojov príjmov a naštartovať poskytovanie služieb v obci.

Cieľom opatrenia je naštartovanie a rozvoj podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu prostredníctvom rozšírenia a zvýšenia ponuky ubytovacích kapacít, podporou rozvoja doplnkových služieb a rekreačných a relaxačných činností.

Aktivity:
- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia rekreačných a ubytovacích zariadení,
- rekonštrukcia existujúcich poľnohospodárskych objektov (ktoré stratili svoj pôvodný účel) na agroturistické objekty,
- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia výrobných a predajných objektov a nákup strojov, technológií a zariadení pre doplnkovú výrobu nepoľnohospodárskeho charakteru a výrobu a spracovanie tradičných materiálov a výrobkov,
- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia agroturistických zariadení vrátane hygienických, ekologických a rekondičných objektov slúžiacich na rozvoj turistických činností,
- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia areálov vytvárajúcich podmienky na rozvoj rekreačných a relaxačných činností (turistické chodníky, jazdectvo, rybárstvo, poľovníctvo, cykloturistika, vodné športy, zimné športy a pod.),

- prestavba časti rodinných domov a ďalších nevyužitých priestorov na nízkokapacitné ubytovacie zariadenia, investície do vnútorného vybavenia a zariadenia vrátane pripojenia na internet,
- prístavba časti rodinných domov a ďalších nevyužitých objektov na nízkokapacitné ubytovacie zariadenia, investície do vnútorného vybavenia a zariadenia vrátane pripojenia na internet,
- výstavba kempingového ubytovania vrátane oplotenia, osvetlenia a sociálnych zariadení.

Konečný prijímateľ:

- fyzické a právnické osoby oprávnené na podnikanie v zmysle príslušných predpisov.

Monitorovacie indikátory:

- počet vybudovaných a zrekonštruovaných rekreačných ubytovacích zariadení,
- počet zrekonštruovaných existujúcich poľnohospodárskych objektov na agroturistické objekty,
- počet vybudovaných, zrekonštruovaných a zmodernizovaných výrobných a predajných objektov pre doplnkovú výrobu nepoľnohospodárskeho charakteru a výrobu a spracovanie tradičných materiálov a výrobkov,
- počet nakúpených strojov, technológií a zariadení pre doplnkovú výrobu nepoľnohospodárskeho charakteru a výrobu a spracovanie tradičných materiálov a výrobkov,
- počet vybudovaných a zrekonštruovaných agroturistických zariadení vrátane hygienických, ekologických a rekondičných objektov slúžiacich na rozvoj turistických činností,
- počet vybudovaných a zrekonštruovaných areálov vytvárajúcich podmienky na rozvoj rekreačných a relaxačných činností,
- počet prestavaných častí rodinných domov a ďalších nevyužitých priestorov na nízkokapacitné ubytovacie zariadenia,
- počet poskytovaných lôžok v nízkokapacitných ubytovacích zariadeniach,
- počet vystavaných kempingových ubytovaní.

Opatrenie 1.3 Podpora a obnova infraštruktúry cestovného ruchu

Zdôvodnenie:
Realizácia daného opatrenia vychádza z potreby v plnej miere využívať potenciál územia obce pre rozvoj cestovného ruchu. Slabé stránky SWOT analýzy deklarujú absenciu koncepčnej dlhodobej propagácie, marketingu územia, nedostatok turistických chodníkov, cyklotrás a doplnkovej infraštruktúry cestovného ruchu. Silné stránky poukazujú na nevyužitý potenciál obce z hľadiska cestovného ruchu, atraktívnu krajinu, ako aj na blízkosť atraktívneho chráneného areálu: Arborétum Mlyňany (vzdialeného od obce cca 6 km), ktorý svojím rozsahom unikátnej zbierky cudzokrajných drevín patrí k najväčším v strednej Európe. Z týchto dôvodov je potrebné zamerať intervenciu na využitie a rozšírenie ponúkaných možností pre domácich i zahraničných návštevníkov.
Dôležitá je tiež skutočnosť, že Červený Hrádok je jednou z členských obcí mikroregiónu „Požitavie – Širočina", ktorý je zameraný na budovanie cestovného ruchu. Obce mikroregiónu spolupracujú v aktivitách vedúcich k tomuto smerovaniu od roku 2000, čím aj plánované aktivity počítajú s uplatnením tejto spolupráce.

Cieľom opatrenia je koordinovanou a koncepčnou propagáciou zvýšiť návštevnosť obce a tak pozitívne ovplyvniť rozvoj ďalších sektorov vidieckej ekonomiky.

Aktivity:

- podpora rozvoja atrakcií – vytvorenie, udžiavanie, obnova a skvalitňovanie turisticky zaujímavých bodov a lokalít,vrátane príslušnej infraštruktúry,
- budovanie a obnova cyklotrás, turistických a náučných chodníkov, budovanie doplnkovej infraštruktúry (odpočinkové miesta, prístrešky, stojany na bicycle, a pod.), výstavba vyhliadkových veží, budovanie, údržba a obnova cykloturistického značenia na existujúcich cykloturistických trasách,
- informačné body, smerové tabule, KIOSK,
- budovanie rekreačnej infraštruktúry, zaistenie turistických informácií a informačných tabúľ v lokalitách na verejné využitie, budovanie drobných obslužných zariadení pre turistov,
- vypracovanie koncepcie rozvoja cestovného ruchu,
- budovanie informačných databáz,
- marketing a manažment služieb vidieckeho cestovného ruchu (propagačné a informačné materiály v jazykových mutáciách, mapy, informačné tabule, účasť na zahraničných i domácich veľtrhoch cestovného ruchu, budovanie informačných a komunikačných technológií),
- podpora rozvoja partnerskej spolupráce v oblasti cestovného ruchu.

Konečný prijímateľ:

- obec,
- združenie/skupina obcí – Mikroregión „Požitavie – Širočina – záujmové združenie obcí pre cestovný ruch“,

Monitorovacie indikátory:

- dĺžka vybudovaných a obnovených cyklotrás, turistických a náučných chodníkov (m),
- vypracovaná koncepcia rozvoja cestovného ruchu, príp. Vypracovaná aktualizácia koncepcie cestovného ruchu,
- počet poskytnutých informácií,
- počet spracovaných informačných databáz,
- počet vydaných informačných a propagačných materiálov, máp,
- počet informačných tabúľ,
- počet účastí na zahraničných i domácich veľtrhoch cestovného ruchu,
- počet vytvorených nových atrakcií,
- počet vytvorených partnerstiev, počet spoločných projektov v oblasti cestovného ruchu.

⌖ Priorita 2 Ochrana životného prostredia

Špecifický cieľ 2: Regenerácia prírodného prostredia a zabezpečenie ekologickej stability územia obce

Opatrenie 2.1 Environmentálna infraštruktúra a protipovodňová ochrana

Zdôvodnenie:
Analýza sociálneho a ekonomického rozvoja obce poukazuje na nízku úroveň vybavenosti územia technickou/environmentálnou infraštruktúrou. V obci nie je zatiaľ vybudovaný žiadny systém zabezpečujúci odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd. Absentuje kanalizačná sieť, ako aj ČOV. Zároveň SWOT analýza v slabých stránkach identifikuje absenciu protipovodňových opatrení, ktoré sú príčinou často sa opakujúcich povodní. V súvislosti s danými skutočnosťami je nutné v tomto smere zamerať intervenciu smerom k opatreniam znižujúcim negatívne vplyvy na kvalitu životného prostredia a zabezpečenie komplexných preventívnych opatrení zameraných na ochranu pred povodňami.

Cieľom opatrenia je ochrana životného prostredia pred znečistením povrchových a podzemných vôd zabezpečením odkanalizovania obce (zabezpečenie efektívneho odvádzania a čistenia odpadových vôd bez negatívnych vplyvov na životné prostredie v súlade s požiadavkami EÚ[4]) a ochrana jej katastrálneho územia pred negatívnymi účinkami povodní.

Aktivity:

- výstavba verejnej kanalizačnej siete a ČOV, vrátane vypracovania projektovej dokumnetácie,
- realizácia technických opatrení na zabezpečenie primeraného stupňa protipovodňovej ochrany (protipovodňové opatrenia – výstavba, rekonštrukcia a údržba odvodňovacích kanálov).

Monitorovacie indikátory:

- dĺžka vybudovanej kanalizačnej siete (km),
- počet ekvivalentných obyvateľov (EO) napojených na kanalizačnú sieť,
- počet zrealizovaných technických opatrení protipovodňovej ochrany.

Opatrenie 2.2 Podpora budovania systému odpadového hospodárstva

Zdôvodnenie:
Potreba realizácie uvedeného opatrenia vyplýva zo súčasnej situácie v oblasti zneškodňovania a zhodnocovania odpadov. Zatiaľ čo SWOT analýza Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce na roky 2014 – 2020 v rámci silných stránok poukazuje na fungovanie niekoľkoročného systému separácie odpadov, na druhej strane zdôrazňuje problém nízkeho podielu využívaného komunálneho odpadu, ktorý v roku 2014 tvoril 10,2 % z celkového množstva zneškodňovaného odpadu. V rámci daného stavu je tiež aktuálna otázka likvidácie biologického odpadu, keďže obec nemá vybudované kompostovisko, resp. ani mikroregión nedisponuje spoločným kompostoviskom. Výrazný negatívny vplyv na daný stav má tiež nízka uvedomelosť a informovanosť obyvateľov ohľadom ochrany životného prostredia.
Z uvedeného daného stavu je zrejmé, že je potrebné zvýšiť množstvo využiteľného komunálneho odpadu podporou investícií do infraštruktúry odpadového hospodárstva a zabezpečiť šírenie osvety, propagácie a spolupráce s občanmi.
V rámci efektívnosti realizácie predmetného opatrenia sa v plánovaných aktivitách počíta so spoluprácou obce s ďalšími obcami mikroregiónu.

[4] v súlade so záväzkami SR k EÚ

Cieľom opatrenia je obmedzenie[5] negatívneho vplyvu odpadov na životné prostredie prostredníctvom dosiahnutia vyššej úrovne zhodnocovania odpadov a zvýšenia environmentálneho povedomia obyvateľov.

Aktivity:

- dobudovanie systému separovaného zberu, rozšírenie sortimentu komodít,
- zriadenie zberného miesta, zberných dvorov,
- výstavba kompostoviska/vísk,
- nákup technológií na spracovanie vyseparovaného odpadu,
- propagácia systému separovaného zberu, informačná kampaň na podporu separovania odpadov,
- rekultivácia skládok odpadov,
- likvidácia čiernych skládok v katastri obce, preventívne opatrenia (fotopasce).

Monitorovacie indikátory:

- množstvo vytriedeného odpadu (t/rok),
- zvýšenie podielu využívaného komunálneho odpadu (%),
- množstvo zhodnoteného biologického odpadu (t),
- počet vydaných informačných letákov,
- počet zrekultivovaných skládok odpadov.

Opatrenie 2.3 Podpora obnoviteľných zdrojov energie

Zdôvodnenie:
Z auditu zdrojov vyplýva, že na území obce sa nachádza nevyužívaný prírodný potenciál vhodný pre výrobu obnoviteľných zdrojov energie.

Cieľom opatrenia je efektívne zhodnocovanie a využívanie prírodných zdrojov ako nástroja na dosiahnutie úspor energie (ako aj zvýšenia podielu spotreby obnoviteľných zdrojov energie na celkovej spotrebe energie), znižovanie emisií skleníkových plynov a tým zlepšenie kvality životného prostredia.

Aktivity:

- výstavba nových, rekonštrukcia, modernizácia a oprava zariadení na využívanie OZE pre spotrebu energie v budove – zriaďovanie kotolní a príslušných rozvodov pre budovy v majetku obce (napr. vykurovanie a zohrievanie vody v obecnom úrade, nájomných bytov, kultúrneho domu)
- investície smerujúce k zvyšovaniu energetickej efektívnosti budov (zatepľovanie, výmena okien, regulácia vykurovacej sústavy), ak sú súčasťou projektu spojeného s využívaním OZE,
- využívanie obnoviteľných energetických zdrojov, tzn. výstavba malých vodných elektrární, zariadení na energetické využitie biomasy, bioplynu, zariadení na výrobu biopalív, tepelných čerpadiel a zariadení na využitie geotermálnej a veternej energie.

Konečný prijímateľ:

[5] eliminácia

- obec,
- obce mikroregiónu,
- fyzické a právnické osoby oprávnené na podnikanie v zmysle príslušných predpisov.

Monitorovacie indikátory:
- úspora energie po ukončení výstavby nových, rekonštrukcie, modernizácii a oprave zariadení na využívanie OZE,
- počet obnoviteľných energetických zdrojov,
- množstvo energie vyprodukovanej z obnoviteľných zdrojov (kWh).

Opatrenie 2.4 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia

Zdôvodnenie:
Silné stránky SWOT analýzy deklarujú skutočnosť, že územie obce disponuje bohatým prírodným potenciálom. Zároveň SWOT analýza upozorňuje na nasledovné slabé stránky a ohrozenia – neupravené a znečistené okolie vodných tokov, zanedbané vinice a záhrady, slabá architektonická a parková výsadba obce. Nakoľko v blízkosti územia obce sa nachádzajú i genofondovo významné locality, je potrebné v tomto smere zamerať pozornosť I na zabezpečenie realizácie opatrení v súlade s ÚSES a tým zachovanie existujúcich biokoridorov a biocentier.

Cieľom opatrenia je regenerácia prírodného prostredia, vytváranie a udržiavanie ekologickej stability územia obce vytvorením siete stabilizačných prvkov v krajine.

Aktivity:
- úprava vodných tokov a ich okolia,
- revitalizácia pôvodných brehových porastov /výsadba sprievodnej vegetácie domácich druhov drevín a krovín/ pozdĺž vodných tokov,
- úprava verejných priestranstiev,
- realizácia ekostabilizačných opatrení vedením prvkov ÚSES a to najmä v existujúcich biokoridoroch a biocentrách,
- výsadba, rekonštrukcia, modernizácia ovocných sadov, drobného ovocia, viacročnej zeleniny, liečivých a koreninových rastlín, vinohradov, vrátane obstarania technického a technologického vybavenia, špeciálnych strojov a náradia na pestovanie plodín,
- investície do zlepšenia kvalitatívnych vlastností, úrodnosti a štruktúrneho stavu pôdy a ochrany pred jej degradáciou.

Konečný prijímateľ:
- obec,
- fyzické a právnické osoby oprávnené na podnikanie v zmysle príslušných predpisov.

Monitorovacie indikátory:
- revitalizované plochy vodných tokov (m^2),
- množstvo vysadenej sprievodnej vegetácie (ks),
- plocha revitalizovaných parkov (m^2),
- počet zrealizovaných ekostabilizačných opatrení,

- plocha vysadených, zrekonštruovaných, modernizovaných ovocných sadov, výmera plochy upravenej na pestovanie drobného ovocia, viacročnej zeleniny, liečivých a koreninových rastlín, vinohradov (m^2),
- počet strojov a náradia zakúpených a používaných na realizáciu výsadby, rekonštrukcie, modernizácie ovocných sadov, drobného ovocia, viacročnej zeleniny, liečivých a koreninových rastlín, vinohradov.

⌖ Priorita 3 Zachovanie kultúrneho dedičstva obce

Špecifický cieľ 3: Zachovanie, zveľaďovanie a rozvoj kultúrneho dedičstva obce

Opatrenie 3.1 Podpora rozvoja kultúrnych tradícií obce

Zdôvodnenie:
Ako vyplýva z auditu zdrojov a SWOT analýzy, obec disponuje ľudským a kultúrnym potenciálom – zachovávanie ľudových tradícií, pravidelné aktivity spoločenských organizácií, organizovanie kultúrnych podujatí a pod. Na druhej strane súčasný stav charakterizuje nedostatok prezentácie tradičných remesiel, regionálnych špecialít, výrobkov, ľudových tradícií a zvykov.

Cieľom opatrenia je využiť a zhodnotiť kultúrno-historický potenciál obce.

Aktivity:
- zriaďovanie, rekonštrukcia a modernizácia remeselných dvorov podporujúcich oživenie tradičných remesiel, produkcie tradičných vidieckych produktov a zamestnanosti,
- obnova objektov malej sakrálnej architektúry,
- podpora tradičných remesiel a výroby tradičných výrobkov,
- propagácia a prezentácia ľudových tradícií na miestnej a regionálnej úrovni.

Konečný prijímateľ:
- obec,
- Mikroregión „Požitavie – Širočina – záujmové združenie obcí pre cestovný ruch“,
- fyzické a právnické osoby oprávnené na podnikanie v zmysle príslušných predpisov,
- neziskové organizácie.

Monitorovacie indikátory:
- počet obnovených objektov malej sakrálnej architektúry,
- počet zriadených a zrekonštruovaných remeselných dvorov.
- počet prezentovaných tradičných remesiel,
- počet vyrobených tradičných výrobkov,
- počet verejných prezentácií na miestnej a regionálnej úrovni.

⌖ Priorita 4 Rozvoj sociálnych a zdravotných služieb

Špecifický cieľ 4: Zvýšenie dostupnosti sociálnych a zdravotníckych služieb

Opatrenie 4.1 Podpora budovania siete sociálnych a zdravotných zariadení

Zdôvodnenie:
Slabé stránky SWOT analýzy upozorňujú na skutočnosť nedostatku zdravotných a sociálnych služieb. Zároveň deklarujú nárast počtu obyvateľov v produktívnom a poproduktívnom veku, zvyšovanie priemerného veku, čiže starnutie obyvateľstva. Z tohto dôvodu je potrebné riešiť danú situáciu vytvorením optimálnej siete sociálnych zariadení a zabezpečiť dostupnosť zdravotných služieb pre obyvateľov obce.

Cieľom opatrenia je zlepšiť prístup obyvateľov obce k primeranej sociálnej a zdravotnej starostlivosti.

Aktivity:
- budovanie a rekonštrukcia zariadení sociálnych služieb (budovanie denného stacionáru, príp. Budovanie domova seniorov, resp. domova sociálnych služieb, hospicu a pod.),
- budovanie bytov s nižším štandardom pre nízkopríjmové skupiny obyvateľov,
- zabezpečenie zdravotných služieb.

Konečný prijímateľ:
- obec,
- fyzické a právnické osoby oprávnené na podnikanie v zmysle príslušných predpisov.

Monitorovacie indikátory:
- počet vybudovaných sociálnych zariadení,
- počet lôžok vo vybudovaných zariadeniach,
- počet vybudovaných bytov s nižším štandardom,
- počet vytvorených zdravotných služieb.

⌖ Priorita 5 Skvalitnenie verejnej infraštruktúry

Špecifický cieľ 5: Zvýšenie atraktivity obce a vytvorenie podmienok pre poskytovanie kvalitnejších verejných služieb

Opatrenie 5.1 Obnova a rozvoj obcí

Zdôvodnenie:
Potreba realizácie uvedeného opatrenia vyplýva z potreby dosiahnutia vyššej atraktívnosti územia obce pre návštevníkov a vytvorenie podmienok pre poskytovanie kvalitnejších verejných služieb pre domácich obyvateľov. Príležitosti SWOT analýzy avizujú možnosti obce (prírodné, kultúrne, atď.), čo súvisí s podmienkami pre rozvoj cestovného ruchu v území, rozvoj ďalších oblastí vidieckej ekonomiky a diverzifikácie poľnohospodárskych činností. SWOT analýza v slabých stránkach potvrdzuje absenciu resp. zlý technický stav existujúcej verejnej infraštruktúry – absencia kanalizácie a ČOV, nevyužité alebo nedostatočne využité verejné budovy (pôvodná budova materskej školy, pálenica a i.), chýbajúce komunikácie pre cykloturistov alebo zlý technický stav existujúcich miestnych komunikácií vhodných pre cykloturistiku a neexistujúcu sprievodnú infraštruktúru (oddychové zóny, lavičky, stojany na bicykle, priestorové značenie). To následne spôsobuje nízky záujem návštevníkov a obmedzenie podmienok pre rozvoj ďalších sektorov vidieckej ekonomiky. V súvislosti s vytváraním podmienok pre obyvateľov žijúcich v obci je aktuálne riešenie problému nedostatku bytov a tým čiastočné eliminovanie nežiaducej migrácie najmä mladých ľudí do miest.

Cieľom opatrenia je zatraktívnenie územia obce a zlepšenie životných podmienok obyvateľov v záujme zamedzenia ich migrácie do mestských center.

Aktivity:

- príprava programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce a jeho aktualizácia,
- príprava územno-plánovacej dokumentácie,
- výstavba verejnej kanalizačnej siete a ČOV, vrátane vypracovania projektovej dokumentácie,
- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia miestnych komunikácií, lávok, mostov,
- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia chodníkov, cyklociest, odpočinkových miest, prístreškov, stojanov na bicykle,
- budovanie a údržba cykloturistického značenia na cyklotrasách,
- rekonštrukcia a modernizácia verejného rozhlasu,
- internetizácia obce,
- obnova verejných priestranstiev a parkov, rekreačných zón,
- rekonštrukcia a modernizácia verejných budov a vytváranie podmienok pre trávenie voľného času, pre komunitnú činnosť,
- rekonštrukcia a modernizácia autobusových zastávok,
- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia detských ihrísk,
- výstavba a modernizácia priestorových areálov s multifunkčným využitím – tržníc, amfiteátrov a pod.,
- príprava projektov regenerácie a revitalizácie obce, jej častí a zón,
- rekonštrukcia a modernizácia stavieb spoločenského významu vrátane ich okolia,
- dobudovanie parkovacích plôch,
- výstavba nových bytových domov a obnova nevyužitého bytového fondu,
- vybudovanie inžinierskych sietí a technickej vybavenosti pre bytovú výstavbu.

Konečný prijímateľ:

- obec

Monitorovacie indikátory:

- vypracovaný program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, príp. Počet jeho aktualizácií,
- vypracovaná územno-plánovacia dokumentácia,
- dĺžka vybudovanej kanalizačnej siete (km),
- počet ekvivalentných obyvateľov (EO) napojených na kanalizačnú sieť,
- dĺžka vybudovaných a zrekonštruovaných miestnych komunikácií (km), cyklociest, odpočinkových miest, prístreškov, stojanov na bicykle,
- dĺžka vybudovaných a zrekonštruovaných chodníkov (km),
- počet nových, zrekonštruovaných a zmodernizovaných lávok, mostov,
- počet zrekonštruovaných svetelných bodov verejného osvetlenia,
- počet zrekonštruovaných častí verejného rozhlasu,
- počet pripojení – užívateľov internetu v obci,
- plocha obnovených verejných priestranstiev, parkov, rekreačných zón (m^2),
- počet obnovených verejných budov,
- počet zrekonštruovaných a zmodernizovaných autobusových zastávok,
- plocha nových a zmodernizovaných detských a športových ihrísk (m^2),

- počet nových a zmodernizovaných priestorových areálov s multifunkčným využitím – tržníc, amfiteátrov a pod.,
- vypracovaný a zrealizovaný projekt zameraný na regeneráciu a revitalizáciu územia obce,
- počet zrekonštruovaných a zmodernizovaných stavieb spoločenského významu,
- plocha dobudovaných parkovísk (m^2),
- počet nových bytových domov,
- dĺžka vybudovaných inžinierskych sietí pre bytovú výstavbu (km).

⌖ Priorita 6 Rozvoj ľudských zdrojov a spoločenského života

Špecifický cieľ 6: Zvýšenie kapacity a kvality ľudských zdrojov a spoločenských aktivít

Opatrenie 6.1 Podpora moderného a celoživotného vzdelávania

Zdôvodnenie:
SWOT analýza v slabých stránkach poukazuje na vysoké zastúpenie obyvateľov s ukončeným základným a učňovským vzdelaním. Zároveň deklaruje nízke percento vysokoškolsky vzdelaných obyvateľov a nevyhovujúci technický stav budov: kultúrneho domu a klubových priestorov, v ktorých by mohla byť realizovaná výučba pre dospelých, semináre, kurzy atď. Preto je potrebné smerovať intervenciu do rozvoja vzdelávania a tým vytvárania nových možností pre obyvateľov k získaniu nových vedomostí a zručností s cieľom uplatniť sa na trhu práce. Z investičných aktivít je potrebné zamerať sa na rekonštrukciu a modernizáciu existujúcich objektov, vrátane ich okolia, slúžiacich na realizáciu volnočasových aktivít a vzdelávacích aktivít pre mládež a dospelých.

Cieľom opatrenia je zabezpečiť kvalitatívne a kvantitatívne štandardy vzdelávacích zariadení v nadväznosti na súčasné potreby moderného vzdelávacieho procesu.

Aktivity:
- aplikácia rôznych foriem vzdelávania,
- realizácia projektov zameraných na získavanie praktických zručností, odborné vzdelávanie,
- tvorba špecifických programov, nástrojov a alternatívnych foriem vzdelávania a poradenstva,
- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia objektov slúžiacich pre realizáciu vzdelávacích aktivít mládeže a dospelých,
- materiálno-technické zabezpečenie, nákup školských pomôcok a pod.

Konečný prijímateľ:
- obec,
- fyzické a právnické osoby oprávnené na podnikanie v zmysle príslušných predpisov,
- neziskové organizácie.

Monitorovacie indikátory:
- počet aplikovaných rôznych foriem vzdelávania,
- počet nových projektov zameraných na vzdelávanie,
- počet alternatívnych foriem vzdelávania a poradenstva,

- vybudovaný, príp. Zrekonštruovaný a zmodernizovaný objekt slúžiaci pre realizáciu vzdelávacích aktivít mládeže a dospelých.

Opatrenie 6.2 Podpora rozvoja spoločenských aktivít

Zdôvodnenie:
Ako vyplýva z analýzy socio-ekonomického rozvoja a SWOT analýzy v obci vyvíja svoju činnosť množstvo aktívnych spoločenských organizácií. Slabé stránky SWOT analýzy poukazujú na nedostatočnú podporu činnosti týchto organizácií, absentujúcu koordináciu rôznych kultúrnych a športových podujatí, ako aj ich propagáciu v rámci mikroregiónu a nízky záujem obyvateľov o veci verejné.

Cieľom opatrenia je podporiť, rozšíriť a skvalitniť aktivity spoločenských organizácií a zabezpečiť podporu spoločenských podujatí.

Aktivity:
- organizovanie tradičných spoločenských podujatí,
- príprava a realizácia nových spoločenských aktivít,
- príprava propagačných a informačných materiálov (kalendár podujatí a pod.),
- aktivity zamerané na zvýšenie informovanosti a propagácie spoločenských podujatí.

Konečný prijímateľ:
- obec,
- Mikroregión „Požitavie – Širočina – záujmové združenie obcí pre cestovný ruch“,
- fyzické a právnické osoby oprávnené na podnikanie v zmysle príslušných predpisov,
- neziskové organizácie.

Monitorovacie indikátory:
- počet zorganizovaných tradičných spoločenských podujatí,
- počet nových spoločenských aktivít,
- počet vydaných propagačných a informačných materiálov,
- počet informačných a propagačných aktivít.

Opatrenie 6.3 Rozvoj partnerskej spolupráce

Zdôvodnenie:
Potreba realizácie daného opatrenia vyplýva z dôvodu nedostatku možností rozvíjania partnerskej spolupráce a realizácie spoločných projektov.

Cieľom opatrenia je rozvoj partnerskej spolupráce na miestnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni na základe získavania, výmeny skúseností a rozvíjania zručností lokálneho manažmentu.

Aktivity:
- vypracovanie konkrétnych projektov,
- realizácia projektov na rôznej úrovni spolupráce,
- medzinárodné výmeny, exkurzie a pod.,
- tvorba a formovanie lokálneho projektového manažmentu.
- prevádzka lokálneho projektového manažmentu.

Konečný prijímateľ:
- obec,
- Mikroregión „Požitavie – Širočina – záujmové združenie obcí pre cestovný ruch“,
- fyzické a právnické osoby oprávnené na podnikanie v zmysle príslušných predpisov,
- neziskové organizácie.

Monitorovacie indikátory:
- počet vypracovaných projektov,
- počet projektov vypracovaných lokálnym projektovým manažmentom,
- počet podporených konečných prijímateľov,
- počet zrealizovaných projektov spolupráce,
- počet podporených aktivít.

Súbor ukazovateľov výsledkov a dopadov

Súčasťou programovej časti je aj stanovenie ukazovateľov pre hodnotenie PHSR. Ukazovatele výsledkov a dopadov pre PHSR obce sú spracované priebežne v programovej časti dokumentu a v prehľade vo formulári P2, ktorý je súčasťou príloh.

Ukazovatele sú rozdelené do troch kategórií:
- ukazovatele výstupu – práce, tovary a služby, ktoré boli financované počas realizácie aktivít projektu vyjadrené z finančného a vecného hľadiska,
- ukazovatele výsledku – okamžitý efekt realizácie aktivít projektu, ktorý je k dispozícii pre cieľovú skupinu alebo sa jedná o služby poskytnuté cieľovej skupine,
- ukazovatele dopadu – dlhodobý efekt vplyvu na danú prioritnú oblasť alebo cieľovú skupinu, ktorý však realizátor projektu nemôže ovplyvniť.

Pre oblast hodnotenia dopadov pre PHSR obce boli ako východiskové hodnoty dopadových ukazovateľov stanovené dopadové ukazovatele na nulovej úrovni a hodnotenie dopadov sa uskutočňuje k roku 2020.

5 FINANČNÝ PLÁN

Finančná časť obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce. Táto časť obsahuje:

- indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR,
- model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území v prepojení na programový rozpočet obce,
- hodnotiacu tabuľku pre výber projektov.

Postupovalo sa podľa metodiky, a to nasledovne:

- Riadiaci tím zabezpečil spracovanie finančnej časti vo forme Finančného rámca pre realizáciu PHSR (Formulár č. F 6 – Finančný rámec pre realizáciu PHSR) a indikatívny finančný plán PHSR (Formulár č. F 5 – Indikatívny rozpočet – sumarizácia).
- Externý konzultant vypracoval návrhy hodnotiacich tabuliek podľa troch oblastí, (Formulár č. F 2 – Hodnotiaca tabuľka pre výber projektov).
- Návrh finančnej časti sa prerokoval v pracovnej skupine a s partnermi.
- Schválený indikatívny rozpočet sa zapracuje do programového rozpočtu samosprávy a ďalších záväzných dokumentov.
- Riadiaci tím zabezpečil rozpracovanie Indikatívneho finančného plánu do akčných plánov.

5.1 INDIKATÍVNY FINANČNÝ PLÁN NA CELÚ REALIZÁCIU PHSR

Zdroje financovania realizácie PHSR je možné rozčleniť na dve základné kategórie:

Riadne zdroje finančného zabezpečenia

- Verejné zdroje
  - ✓ štátny rozpočet,
  - ✓ štátne účelové fondy (Environmentálny fond, Štátny fond rozvoja bývania, Recyklačný fond),
  - ✓ rozpočet vyšších územných celkov (VÚC),
  - ✓ rozpočet obce.
- Iné zdroje
  - ✓ prostriedky fyzických osôb,
  - ✓ prostriedky právnických osôb,
  - ✓ úvery,
  - ✓ príspevky medzinárodných organizácií,
  - ✓ iné prostriedky.
- Doplnkové zdroje finančného zabezpečenia
  - ✓ finančné prostriedky z Európskej únie (programovacie obdobie 2014-2020)

5.2 PLÁN REALIZÁCIE PROJEKTOV NA OBDOBIE ROKOV 2014 – 2020

Názov projektu	Časový horizont	Predpokladané náklady v €
ČERVENÝ HRÁDOK		
Kanalizácia	2017-2020	700 000
Rekonštrukcia športového areálu	2016-2020	30000
Rekonštrukcia strelnice	2016-2020	20000
Park oddychovej zóny - dobudovanie	2016-2020	20000
Rekonštrukcia Domu smútku a cintorína	2016-2020	30000
Rekonštrukcia kultúrneho domu	2016-2020	150000
Rekonštrukcia priestorov Klubu dôchodcov	2016-2020	40000
Rekonštrukcia viacúčelovej budovy (bývalá budova MŠ)	2016-2020	100000
Internet – optokábel	2016-2020	30000
Miestny rozhlas	2016-2020	30000
Rozvoj agroturistiky – chov kôz a výroba syrov a ovocných štiav	2016-2020	30000
Vybudovanie cyklotrás a priestorového značenia	2016-2020	10000
Čistička odpadových vôd	2016-2018	250000
Kamerový systém obce	2016-2020	50000
Modernizáciu zariadenia školského stravovania	2016-2018	100000

Projekty bez udania času realizácie

Názov projektu	Časový horizont	Predpokladané náklady v €
ČERVENÝ HRÁDOK		
Revitalizácia ovocného sadu		80000
Rekonštrukcia nevyužitých objektov v obci		50000
Protipovodňové opatrenia		150000
Lávka cez potok Širočina (vinica – škola)		10000
Vybudovanie náučného chodníka		10000
Chov hospodárskych zvierat		100000
Organizovanie aktivít celoživotného vzdelávania		4000

6 ZÁVEREČNÁ ČASŤ

Formulár č. Z 1 - Schválenie PHSR

Schválenie PHSR	
Dokument	**Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Červený Hrádok na roky 2014 – 2020.** – Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza. Dokument je štruktúrovaný podľa Metodiky na vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC (v zmysle novely Zákona NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja schválenej vládou SR 18. júna 2014).
Spracovanie	– Spracovanie PHSR bude vykonávať obec Červený Hrádok v partnerstve s okolitými obcami združenými v mikroregióne "Požitavie – Širočina", za účasti expertov z externého akademického prostredia. Zamestnanci univerzity budú koordinovať proces tvorby PHSR a zabezpečovať dodržiavanie metodických postupov. – Autorský kolektív: Ing. Tomáš Kozolka, zamestnanci Katedry regionalistiky a rozvoja vidieka FEŠRR SPU v Nitre – Obdobie spracovania – január 2014 – december 2015.
Prerokovanie	– Prerokovanie v orgánoch samosprávy (výbory, komisie, rada). – Verejné pripomienkovanie č. 1: 11.02.2015 – Verejné pripomienkovanie č. 2: 2015
Schválenie	– Návrh na uznesenie zastupiteľstva – obecné zastupiteľstvo schvaľuje PHSR obce Červený Hrádok na roky 2014-2020.

Zdroj: vlastné spracovanie

7 PRÍLOHY

Zoznam tabuliek v prílohe

Súčasťou dokumentu sú nasledovné prílohy:

- Formulár č. Ú 9 – Ex post hodnotenie predchádzajúceho PHSR
- Formulár č. A 4 – Ex ante hodnotenie stavu projektovej pripravenosti
- Formulár č. A 7 Evidencia podnikateľských subjektov v okrese Zlaté Moravce
- Formulár č. A 7b Evidencia podnikateľských subjektov
- Formulár č. P 2 – Tabuľka ukazovateľov výsledkov, dopadov
- Formulár č. F 6 - Finančný rámec realizácie PHSR

Formulár č. Ú 9 – Ex-post hodnotenie predchádzajúcej PHSR

Úspešnosť plnenia predchádzajúceho PSHR sa hodnotí na základe splnenia investičných zámerov v obci a taktiež cez monitorovacie indikátory:

Názov investíce	Rok začatia	Rok ukončenia	Cena investície	Zdroj financovania
Úprava verejných priestranstiev obce Červený Hrádok	2015	2015	55347,48 €	EPFRV + ŠR + VZ Pôdohospodárska platobná agentúra PRV/os 3/3.4.2 Obnova a rozvoj obcí
Projekt rehabilitácie parku pri Základnej škole s materskou školou v Červenom Hrádku a jeho využitia pre environmentálnu výchovu a voľnočasové aktivity detí	2013	2013	5250,00 €	Štátny účelový fond + VZ
Regenerácia centrálnej zóny - Červený Hrádok	2011	2012	451040, 15 €	EPFRV + ŠR + VZ Pôdohospodárska platobná agentúra
Revitalizácia Základnej školy s materskou školou Červený Hrádok	2012	2012	3300, 00 €	ŠR (Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR) + IZ
Prevencia kriminality v obci Červený Hrádok	2011	2011	18880,00 €	ŠR (Rada vlády SR pre prevenciu kriminality)
Multifunkčné ihrisko	2011	2011	58247,63 €	EPFRV + ŠR + VZ Pôdohospodárska platobná agentúra

Formulár č. A 4 - Ex-ante hodnotenie - stav projektovej pripravenosti

Názov investíce	Plánovaný rok začatia	Plánovaný rok ukončenia	Cena investície	Projektová dokumentácia
Kanalizácia	2017	2020	700 000	Pripravená
Rekonštrukcia športového areálu	2016	2020	10000	Pripravuje sa
Rekonštrukcia strelnice	2016	2020	20000	nie
Park oddychovej zóny - dobudovanie	2016	2020	20000	Pripravuje sa
Rekonštrukcia Domu smútku a cintorína	2016	2020	30000	nie
Rekonštrukcia kultúrneho domu	2016	2020	150000	Pripravená
Rekonštrukcia priestorov Klubu dôchodcov	2016	2020	40000	nie
Rekonštrukcia viacúčelovej budovy (bývalá budova MŠ)	2016	2020	100000	nie
Internet – optokábel	2016	2020	30000	nie
Miestny rozhlas	2016	2020	30000	nie
Rozvoj agroturistiky – chov kôz a výroba syrov a ovocných štiav	2016	2020	30000	nie
Vybudovanie cyklotrás a priestorového značenia	2016	2020	10000	nie
Čistička odpadových vôd	2016	2018	250000	Pripravená
Kamerový systém obce	2016	2020	50000	Pripravená
Modernizáciu zariadenia školského stravovania	2016	2018	100000	nie

Formulár č. A 7 Evidencia najväčších podnikateľských subjektov v okrese Zlaté Moravce a Nitra

Obchodné meno	Počet zamestnancov	Adresa	Predmety podnikania
Matador Automotive Vráble, a.s.	500 – 999 zamestnancov	Staničná 1045 952 01 Vráble	Výroba ostatných dielov a príslušenstva pre motorové vozidlá
Kongsberg Automotive, s.r.o.	500 – 999 zamestnancov	Hlavná 48 952 01 Vráble	Výroba ostatných dielov a príslušenstva pre motorové vozidlá
Miba Steeltec, s.r.o.	250-499 zamestnancov	Hlavná 48 952 01 Vráble	Kovanie, lisovanie, razenie a valcovanie kovov; prášková metalurgia
ICU Medical Slovakia, s.r.o.	250-499 zamestnancov	Hlavná 1796/60 952 01 Vráble	Výroba lekárskych a dentálnych nástrojov a potrieb
Foxconn Slovakia spol. s r. o.	500-999 zamestnancov	Dolné hony 29 949 01 Nitra	Výroba spotrebnej elektroniky
ARRIVA NITRA a. s.	250-499 zamestnancov	Štúrova 40/72 949 01 Nitra	Mestská alebo prímestská osobná pozemná doprava
Secop, s.r.o. Zlaté Moravce	500-999 zamestnancov	Továrenská 3045 953 01 Zlaté Moravce	Výroba iných čerpadiel a kompresorov
ViOn, a.s. Zlaté Moravce	250-499 zamestnancov	Továrenská 2108/64 953 01 Zlaté Moravce	Výstavba ciest a diaľnic
Fenestra SK, s.r.o. Zlaté Moravce	100-149 zamestnancov	Priemyselná 17, 953 01 Zlaté Moravce	Výroba výrobkov z plastu pre stavebníctvo
Bauer Gear Motor Slovakia s.r.o.	250-499 zamestnancov	Továrenská 49 953 01 Zlaté Moravce	Výroba elektrických motorov, generátorov a transformátorov

Formulár č. A 7b - Evidencia podnikateľských subjektov v obci

Obchodné meno	Právna forma	Adresa	Predmety podnikania
Jana Fuleová	živnostník	Červený Hrádok 45	obchodná činnosť, predaj nápojov na priamu konzumáciu, prenájom nehnuteľností
Peter Šabík	živnostník	Červený Hrádok 67	predaj nápojov na priamu konzumáciu, prevádzkovanie biliardových stolov a nevýherných hracích automatov, obchodná činnosť, organizovanie kultúrnych a spoločenských podujatí, dokončovacie stavebné práce pri realizácii exteriérov a interiérov
Pavol Šabík	živnostník	Červený Hrádok 220	zámočníctvo, lešenárske práce, prípravné práce pre stavbu, demolácie, zemné práce, služby v rámci rastlinnej výroby, predaj v stánkoch na trhoch, predaj nápojov na priamu konzumáciu, obchodná činnosť
Jozef Bronič STAVBROMAL	živnostník	Tesárske Mlyňany Hlavná 261/139 Prevádzkáreň Červený Hrádok 33 Hlavná 18	maliarske a natieračské práce, murárske práce, maliarske a natieračské práce, montáž sadrokartónu, stavebná činnosť, obchodná a sprostredkovateľská činnosť, ubytovacie služby bez prevádzkovania pohostinských činností, vnútroštátna nákladná cestná doprava, prevádzkovanie zariadení slúžiacich na regeneráciu a rekondíciu, poskytovanie služieb rýchleho občerstvenia v spojení s predajom na priamu konzumáciu
AG H-N Nevidzany, s.r.o.	s.r.o.	Červený Hrádok 201	služby pre rastlinnú a živočíšnu výrobu, výroba hroznového vína , výroba tovaru z plastov, výroba fólií, výroba plastových obalov , obchodná a sprostredkovateľská činnosť, vedenie účtovníctva, cestná nákladná doprava

Formulár č. P 2 - Tabuľka ukazovateľov výsledkov, dopadov

Priorita	Špecifický cieľ	Opatrenie	Monitorovacie indikátory
Priorita 1 Rozvoj miestneho podnikania a tvorba nových pracovných príležitostí pre obyvateľov obce	Špecifický cieľ 1: Vytvoriť pracovné miesta a zvýšiť zdroje príjmov obyvateľov obce vytvorením podmienok pre rozvoj podnikania v oblasti výroby, poľnohospodárstva, služieb a cestovného ruchu	Opatrenie 1.1 Podpora rozvoja výroby a služieb	• počet vybudovaných podnikateľských zón, výrobných prevádzok. • m^2 pripravených pozemkov, zrekonštruovaných priestorov, • počet novozaložených mladých poľnohospodárov, • počet vytvorených pracovných miest. • počet vytvorených clustrov a sietí.

		Opatrenie 1.2 Podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu	• počet vybudovaných a zrekonštruovaných rekreačných ubytovacích zariadení, • počet zrekonštruovaných existujúcich poľnohospodárskych objektov na agroturistické objekty, • počet vybudovaných, zrekonštruovaných a zmodernizovaných výrobných a predajných objektov pre doplnkovú výrobu nepoľnohospodárskeho charakteru a výrobu a spracovanie tradičných materiálov a výrobkov, • počet nakúpených strojov, technológií a zariadení pre doplnkovú výrobu nepoľnohospodárskeho charakteru a výrobu a spracovanie tradičných materiálov a výrobkov, • počet vybudovaných a zrekonštruovaných agroturistických zariadení vrátane hygienických, ekologických a rekondičných objektov slúžiacich na rozvoj turistických činností, • počet vybudovaných a zrekonštruovaných areálov vytvárajúcich podmienky na rozvoj rekreačných a relaxačných činností, • počet prestavaných častí rodinných domov a ďalších nevyužitých priestorov na nízkokapacitné ubytovacie zariadenia, • počet poskytovaných lôžok v nízkokapacitných ubytovacích zariadeniach, • počet vystavaných kempingových ubytovaní.

		Opatrenie 1.3 Podpora a obnova infraštruktúry cestovného ruchu	• dĺžka vybudovaných a obnovených cyklotrás, turistických a náučných chodníkov (m), • vypracovaná koncepcia rozvoja cestovného ruchu, príp. vypracovaná aktualizácia koncepcie cestovného ruchu, • počet poskytnutých informácií, • počet spracovaných informačných databáz, • počet vydaných informačných a propagačných materiálov, máp, • počet informačných tabúľ, • počet účastí na zahraničných i domácich veľtrhoch cestovného ruchu, • počet vytvorených nových atrakcií, • počet vytvorených partnerstiev, počet spoločných projektov v oblasti cestovného ruchu.
Priorita 2 Ochrana životného prostredia	Špecifický cieľ 2: Regenerácia prírodného prostredia a zabezpečenie ekologickej stability územia obce	Opatrenie 2.1 Environmentálna infraštruktúra a protipovodňová ochrana	• dĺžka vybudovanej kanalizačnej siete (km), • počet ekvivalentných obyvateľov (EO) napojených na kanalizačnú sieť, • počet zrealizovaných technických opatrení protipovodňovej ochrany.
		Opatrenie 2.2 Podpora budovania systému odpadového hospodárstva	• množstvo vytriedeného odpadu (t/rok), • zvýšenie podielu využívaného komunálneho odpadu (%), • množstvo zhodnoteného biologického odpadu (t), • počet vydaných informačných letákov, • počet zrekultivovaných skládok odpadov.
		Opatrenie 2.3 Podpora obnoviteľných zdrojov energie	• úspora energie po ukončení výstavby nových, rekonštrukcie, modernizácii a oprave zariadení na využívanie OZE, • počet obnoviteľných energetických zdrojov, • množstvo energie vyprodukovanej z obnoviteľných zdrojov (kWh).

		Opatrenie 2.4 Ochrana a regenerácia prírodného prostredia	• revitalizované plochy vodných tokov (m^2), • množstvo vysadenej sprievodnej vegetácie (ks), • plocha revitalizovaných parkov (m^2), • počet zrealizovaných ekostabilizačných opatrení, • plocha vysadených, zrekonštruovaných, modernizovaných ovocných sadov, výmera plochy upravenej na pestovanie drobného ovocia, viacročnej zeleniny, liečivých a koreninových rastlín, vinohradov (m^2), • počet strojov a náradia zakúpených a používaných na realizáciu výsadby, rekonštrukcie, modernizácie ovocných sadov, drobného ovocia, viacročnej zeleniny, liečivých a koreninových rastlín, vinohradov.
Priorita 3 Zachovanie kultúrneho dedičstva obce	Špecifický cieľ 3: Zachovanie, zveľaďovanie a rozvoj kultúrneho dedičstva obce	Opatrenie 3.1 Podpora rozvoja kultúrnych tradícií obce	• počet obnovených objektov malej sakrálnej architektúry, • počet zriadených a zrekonštruovaných remeselných dvorov. • počet prezentovaných tradičných remesiel, • počet vyrobených tradičných výrobkov, • počet verejných prezentácií na miestnej a regionálnej úrovni.
Priorita 4 Rozvoj sociálnych a zdravotných služieb	Špecifický cieľ 4: Zvýšenie dostupnosti sociálnych a zdravotníckych služieb	Opatrenie 4.1 Podpora budovania siete sociálnych a zdravotných zariadení	• počet vybudovaných sociálnych zariadení, • počet lôžok vo vybudovaných zariadeniach, • počet vybudovaných bytov s nižším štandardom, • počet vytvorených zdravotných služieb.
Priorita 5 Skvalitnenie verejnej infraštruktúry	Špecifický cieľ 5: Zvýšenie atraktivity obce a vytvorenie podmienok pre poskytovanie kvalitnejších verejných služieb	Opatrenie 5.1 Obnova a rozvoj obcí	• vypracovaný program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, príp. počet jeho aktualizácií, • vypracovaná územno-plánovacia dokumentácia, • dĺžka vybudovanej kanalizačnej siete (km), • počet ekvivalentných obyvateľov (EO) napojených na kanalizačnú sieť, • dĺžka vybudovaných a zrekonštruovaných miestnych komunikácií (km), cyklociest,

			odpočinkových miest, prístreškov, stojanov na bicykle, • dĺžka vybudovaných a zrekonštruovaných chodníkov (km), • počet nových, zrekonštruovaných a zmodernizovaných lávok, mostov, • počet zrekonštruovaných svetelných bodov verejného osvetlenia, • počet zrekonštruovaných častí verejného rozhlasu, • počet pripojení – užívateľov internetu v obci, • plocha obnovených verejných priestranstiev, parkov, rekreačných zón (m^2), • počet obnovených verejných budov, • počet zrekonštruovaných a zmodernizovaných autobusových zastávok, • plocha nových a zmodernizovaných detských a športových ihrísk (m^2), • počet nových a zmodernizovaných priestorových areálov s multifunkčným využitím – tržníc, amfiteátrov a pod., • vypracovaný a zrealizovaný projekt zameraný na regeneráciu a revitalizáciu územia obce, • počet zrekonštruovaných a zmodernizovaných stavieb spoločenského významu, • plocha dobudovaných parkovísk (m^2), • počet nových bytových domov, • dĺžka vybudovaných inžinierskych sietí pre bytovú výstavbu (km).

Priorita 6 Rozvoj ľudských zdrojov a spoločenského života	Špecifický cieľ 6: Zvýšenie kapacity a kvality ľudských zdrojov a spoločenských aktivít	Opatrenie 6.1 Podpora moderného a celoživotného vzdelávania	• počet aplikovaných rôznych foriem vzdelávania, • počet nových projektov zameraných na vzdelávanie, • počet alternatívnych foriem vzdelávania a poradenstva, • vybudovaný, príp. zrekonštruovaný a zmodernizovaný objekt slúžiaci pre realizáciu vzdelávacích aktivít mládeže a dospelých.
		Opatrenie 6.2 Podpora rozvoja spoločenských aktivít	• počet zorganizovaných tradičných spoločenských podujatí, • počet nových spoločenských aktivít, • počet vydaných propagačných a informačných materiálov, • počet informačných a propagačných aktivít.
		Opatrenie 6.3 Rozvoj partnerskej spolupráce	• počet vypracovaných projektov, • počet projektov vypracovaných lokálnym projektovým manažmentom, • počet podporených konečných prijímateľov, • počet zrealizovaných projektov spolupráce, • počet podporených aktivít.

Formulár č. F 6 - Finančný rámec realizácie PHSR

Názov projektu	Časový horizont	Predpokladané náklady v €	Zdroje financovania
ČERVENÝ HRÁDOK			
Kanalizácia	2017-2020	700 000	EPFRV+VZ
Rekonštrukcia športového areálu	2016-2020	10000	Úrad vlády+VZ
Rekonštrukcia strelnice	2016-2020	20000	EPFRV+VZ
Park oddychovej zóny - dobudovanie	2016-2020	20000	EPFRV+ ŠR+VZ
Rekonštrukcia Domu smútku a cintorína	2016-2020	30000	EPFRV+ŠR+VZ
Rekonštrukcia kultúrneho domu	2016-2020	150000	EPFRV+ŠR+VZ
Rekonštrukcia priestorov Klubu dôchodcov	2016-2020	40000	VÚC+VZ
Rekonštrukcia viacúčelovej budovy (bývalá budova MŠ)	2016-2020	100000	EPFRV+ŠR+VZ
Internet – optokábel	2016-2020	30000	Prevádzkovateľ internetu+EPFRV
Miestny rozhlas	2016-2020	30000	EPFRV
Rozvoj agroturistiky – chov kôz a výroba syrov a ovocných štiav	2016-2020	30000	EPFRV+súkromné zdroje podnikateľov
Vybudovanie cyklotrás a priestorového značenia	2016-2020	10000	EPFRV+ŠR+VZ
Čistička odpadových vôd	2016-2018	250000	EPFRV+ŠR+VZ
Kamerový systém obce	2016-2020	50000	ŠR+VZ
Modernizáciu zariadenia školského stravovania	2016-2018	100000	ŠR+VZ